

Volume 1, Issue: 5
June 2006

ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ ରହିଛି:

ସଂପାଦକୀୟ	୨	ଜାତୀୟ ସଂସ୍କୃତି	୧୭
ବତବାବ	୩	ହସ ନିଅ ହସ	୧୭
ବାଣୀଚିତ୍ର ଉତ୍ସବ	୪	ବଡ଼ ଦେଉଳର ପାରା	୨୧
ଝଙ୍କା	୬	ତୁମେ ଚାଲିଯିବା ପରେ	୨୨
ବ୍ୟତିକ୍ରମ	୮	ଜଳିଲେ ଯେଟା ହୁଏ କି ପାଠ	୨୨
ସ୍ମୃତି ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖାର	୮	ଅତିକ୍ରମଣ	୨୩
ଖରାବେଳର ଗପ	୧୦	ଫୋନିକସ୍	୨୩
ଶୀତ ଆସିଛି	୧୧	ତୁମେ	୨୪
ଶିଳ୍ପୀ ଗୁରୁ ବିମ୍ବାଧର ବର୍ମା	୧୧	ନିର୍ଦ୍ଦେଶ	୨୪
ଧେତୁ ଚେରୀ	୧୨	ସମୟ	୨୪
ରାଜ୍ୟ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପୁରସ୍କାର ଉତ୍ସବ	୧୩	ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର	୨୫
ବୋଉ	୧୬	ଏ ମାସର ପ୍ରଶ୍ନ	୨୬

E-Mail: dr.odia@gmail.com

Web site: <http://www.freewebs.com/aahwaan>

ଡା. ଜ୍ୟୋତି ପ୍ରସାଦ ପଟ୍ଟନାୟକ
ଆମ୍ବୁପୁଆ ମେଲନ ରୋଡ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ୭୬୦୦୧୦, ଓଡ଼ିଶା

ଆହ୍ୱାନ

ମନୋରାଜ୍ୟ ଓ ମନୋରୋମାନ ସମ୍ଭାଷଣ ପତ୍ରିକା

Volume 1, Issue 5,
June, 2006

ସଂପାଦକୀୟ

ବିଗତ ଏକ ମାସ ଓଡ଼ିଆ ତଥା ଓଡ଼ିଶା ରାଜନୈତିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କିଛିତ ଶାନ୍ତି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା। ଖରାକୁଟି ପାଇଁ ଅଧିକାଂଶ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଛୁଟି ହୋଇଥିବା ବେଳେ, ସହର ତଥା ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶନର ବହୁଳ ପ୍ରଭାବ ଲୋକ ମାନଙ୍କୁ ଘର ଭିତରେ ବାନ୍ଧି ରଖିବାରେ ସଫଳ ହୋଇଥିଲା। ଯଦ୍ୟପି ଏହି ମାସରେ ଓଡ଼ିଶାର ପାଣିପାଗ ବିଗତ ଅନେକ ବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା ବହୁତ ଭଲ ଥିଲା। ଅଧିକାଂଶ ଦିନରେ ପାଗ ଶୁଖିଲା ସାଙ୍ଗକୁ ମେଘୁଆ ହୋଇ ଛାଇର ଆନନ୍ଦ ଦେଇଥିଲା। ସେହି ପରି ଅଧିକାଂଶ ସ୍ଥାନରେ ବର୍ଷା ହେବାଯୋଗୁଁ ଲୋକମାନଙ୍କ ମନରେ ଆନନ୍ଦ ଖେଳି ଯାଇଥିଲା। ଚଷାକୂଳ ଏବର୍ଷ ଉତ୍ତମ ଶସ୍ୟର ଆଶା କରୁଥିବା ବେଳେ, ବିଶେଷଜ୍ଞମାନେ ଚଳିତ ମାସରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ମୌସୁମୀ ବାୟୁ ଶାନ୍ତ ପହଞ୍ଚିବ ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶାର ଚାଷୀମାନେ ବିଶେଷ ଉପକୃତ ହେବେ ବୋଲି ଭବିଷ୍ୟବାଣୀ ବି କରିସାରିଲେଣି।

ବିଗତ ଏକ ମାସ ଓଡ଼ିଶା ରାଜନୀତି ସ୍ଥାଣୁ ପ୍ରାୟ ରହିଥିଲା। ଯଦ୍ୟପି ସଂରକ୍ଷଣର ହାତୀ ଓଡ଼ିଶାର ତିନୋଟି ମୁଖ୍ୟ ମେଡିକାଲ କଲେଜ ଏବଂ ଅନେକ ସହରରେ ବ୍ୟପାଥିଲା ତଥାପି ଏହା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ

ଏଥିରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର କୌଣସି ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିନଥିଲେ। ଯଦ୍ୟପି ରାଜ୍ୟବ୍ୟାପୀ ତାଳୁରୀ ଛାତ୍ର ସମେତ ତାଳୁର ମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟବନ୍ଧ ତାକରା ଯୋଗୁଁ ରୋଗୀ ସେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନେକ ଅସୁବିଧା ଉତ୍ପୁଜି ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହି ଧର୍ମଘଟ ଦ୍ୱାରା ରୋଗୀମାନଙ୍କୁ ଅସୁବିଧା ନ ଦେବା ଲାଗି ଓଡ଼ିଶାରେ ତାଳୁର ମାନେ ଆଂଶିକ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟବନ୍ଧ କରିଥିଲେ।

ଏହି ମାସରେ ଓଡ଼ିଆ ସିନେମା ଜଗତ ପାଇଁ ଦୁଇ ଦୁଇଟି ପୁରସ୍କାର ବିତରଣୀ ଉତ୍ସବର ଆୟୋଜନ ହୋଇଥିଲା, ରାଜଧାନୀ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ। ଆମର ଏହି ସଂଖ୍ୟାରେ ଆମେ ଏହି ଦୁଇ ପୁରସ୍କାର ଉତ୍ସବର ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଛୁ। ଏଥର ଆହ୍ୱାନ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ଅନେକ କୃତି ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରସାରିତ ଅନେକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରରୁ ଉଦ୍ଧୃତ। ଅବଶ୍ୟ ଯେଉଁ ଲେଖାମାନ ଆମକୁ ଭଲ ଲାଗିଛି ସେ ସବୁକୁ ହିଁ ଆମେ ଏଥିରେ ସ୍ଥାନ ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛୁ। ଅନେକ ଲେଖକ ଓ ଲେଖିକା ଆମ ନିକଟକୁ ନିକସ୍ୱ ଲେଖା ପ୍ରେରଣା କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ଲେଖାର ମାନ ଓ ବିଶିଷ୍ଟତାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି କିଛି ଅଳ୍ପ ଲେଖା ହିଁ ପ୍ରକାଶ କରିଛୁ, ଯେଉଁ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କ ଲେଖା ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ସେମାନଙ୍କୁ ଆମେ ପ୍ରଶଂସା ପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ସମ୍ମାନିତ କରିବୁ ବୋଲି ନିଶ୍ଚିତ ନେଇଛୁ। ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଆମର ପତ୍ରିକାରେ ଅଦ୍ୟବଧୀ ପ୍ରକାଶିତ ଅନେକ ଲେଖାର ଲେଖକ ମାନଙ୍କୁ ମାନପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛୁ। ଯେଉଁ ବନ୍ଧୁ ଏହି ପ୍ରଶଂସା ପତ୍ର ପାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ସେ ନିଜ ଇ-

ମେଲ୍ ଠିକଣା ଲେଖି ଆମନିକଟକୁ ପଠାନ୍ତୁ। ଏହି ସଂଖ୍ୟାରେ ଆମେ ସ୍ଥାନଦେଇଛୁ, ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ ଜଗତର କିଛିତ୍ ବରେଣ୍ୟ ଲେଖକଙ୍କ କୃତିକୁ। ଏହି ସବୁ ଲେଖା ଆମେ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲୁ, ବ୍ରହ୍ମପୁର ଓଡ଼ିଶାରେ ରହୁଥିବା ବିଶିଷ୍ଟ ଚିତ୍ରକର ଶ୍ରୀ ବସନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ ଙ୍କ କାହାଣୀ ସଂଗ୍ରହ 'ଲେଖା'ରୁ।

ଆସନ୍ତା ସଂଖ୍ୟାରେ ଆମେ ପ୍ରକାଶ କରିବୁ, ଚିତ୍ରକର ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ କୁମାର ମହାନନ୍ଦିଆଙ୍କ ପୁସ୍ତକ 'ଲୁସିଆ ରାଣୀ, ଅଜଣା ଫୁଲର ମହକ। ଏଥରର ସଂଖ୍ୟାରେ ରହିଛି ଧାରାବାହିକ କାହାଣୀ ସମୟ, ଲଘୁ କଥା 'ବତବାବୁ', ବାଣୀଚିତ୍ରର ଓଡ଼ିଆ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ୭୦ତମ ବର୍ଷପୂର୍ତ୍ତି ଉତ୍ସବ, କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପ 'ଝଞ୍ଜା', ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଅତୀତର କିଛି ମୁକ୍ତା, 'ମୁଁ ଏକ ବ୍ୟତୀକ୍ରମ', ସ୍ମୃତି ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖାର', 'ଖରାବେଳର ଗପ', 'ଶୀତ ଆସିଛି', ଶିଳ୍ପୀ ଗୁରୁ ବିମ୍ବାଧର ବର୍ମା', 'ପାହାଡ କଥା କହିଲା', 'ଧେତୁ ତେରୀ', ସପ୍ତଦଶ ରାଜ୍ୟ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପୁରସ୍କାର ଉତ୍ସବ, କବିତା, 'ବୋଉ', 'ଜାତୀୟ ସଂହତି', ବିଶେଷ ଲେଖା 'ହସ ନିଅ ହସ' ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର କବିତାର ଗୁଚ୍ଛ। ଆଶା କରୁଛି ବିଗତ ଅନେକ ସଂସ୍କରଣ ପରି ଏହି ସଂଖ୍ୟାଟି ମଧ୍ୟ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗିବ।

ଶେଷରେ ଏକ ବିଶେଷ ଅନୁରୋଧ। ଆପଣ ମାନେ ଯଦି ଚାହୁଁଛନ୍ତି ଏଥିରେ ଆପଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲିଖିତ କିଛି କ୍ଷୁଦ୍ର ଗଳ୍ପ କିମ୍ବା କବିତା ସ୍ଥାନ ପାଇ, ତାହେଲେ ଆଜି ହିଁ ଆମ ନିକଟକୁ ଲେଖି ପଠାନ୍ତୁ। ଆମ ଠିକଣା ଏହି ପୃଷ୍ଠିକାରେ ପ୍ରଥମ ଓ ଶେଷ ପୃଷ୍ଠାରେ ମିଳିବ। ଧନ୍ୟବାଦ।

ଆମ ଠିକଣା:-
ଡା ଜ୍ୟୋତି ପ୍ରସାଦ ପଟ୍ଟନାୟକ
ଆମ୍ବୁପୁଆ ମେଇନ୍ ରୋଡ୍
ବ୍ରହ୍ମପୁର-୭୬୦୦୧୦, ଓଡ଼ିଶା
ଫୋନ୍: ୯୨୩୮୬୮୫୬୯୮

e-Mail:
dr.odia@gmail.com
ଆହ୍ୱାନ

ବତବାବୁ

ବତବାବୁ ଗାଡ଼ିକୁ ସହରର ଏହି ମଧ୍ୟବିତ୍ତ ହୋଟେଲ୍ ସାମନାରେ ଅଟକାଇଲେ, କହିଲେ ଚାଲ ଆଜି ଏଇଠି ଭୋଜନ କରିବା।

ଦୀନବନ୍ଧୁ ଗାଡ଼ିରୁ ଓହ୍ଲାଇବା ବେଳେ ବାବୁଙ୍କୁ ଥରେ ଆଉ ହୋଟେଲ୍‌କୁ ଥରେ ଚାହିଁଲା। ଏମିତି କେତେ ବତବାବୁ ଆସିଛନ୍ତି ଯାଇଛନ୍ତି, ସମସ୍ତେ ଏଇ ହୋଟେଲ୍ ରେ

ଖାଆନ୍ତି, ଆଉ ବିଲ୍ ଦିଏ ଦୀନବନ୍ଧୁ। କଣ କରିବ? ଗରିବଘରେ ଜନ୍ମ ନେବାର ପାପ ସେ କରିଛି। ବାପାମା' ଯେଉଁ ଦିନଠାରୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଛନ୍ତି ସେହି ଦିନଠାରୁ ବାପାଙ୍କର ଚାକିରୀ ଖଣ୍ଡିତ ପାଇବା ଆଶାରେ ହିଁ ସେ ଦସ୍ତରବାହାରେ ଯେମିତି ଘର କରିସାରିଛି। ଚାରିବର୍ଷରେ ଛ'କଣ ବତବାବୁ ଆସିଛନ୍ତି ଯାଇଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ କେହି ବି ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିନାହାନ୍ତି। ସମସ୍ତେ ଚାକିରୀ କରାଇଦେବାର ପ୍ରଲୋଭନ ଦେଇଛନ୍ତି, ଅଥଚ ସେ ଅପେକ୍ଷା କରିଛି। ଏଇଥିପାଇଁ ସେ ଅକସ୍ତ୍ର ଧନ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଛି ଅଥଚ ଫଳ ନିରୁସାହ କରିଛି।

ଆଜି ବି ସେଇୟା ହେବ, କିନ୍ତୁ କିଏ ଜାଣେ ଭାଗ୍ୟ ଦେବୀ କେଉଁ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ପ୍ରସନ୍ନ ହେବେ? ବତବାବୁଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ସେ ବି

ହୋଟେଲ୍‌କୁ ଗଲା। ଖାଇବା ପାଇଁ ବତବାବୁ ମାଛ ପାଇଁ କହିଲେ। ସେ କିଛି କହିପାରିଲା ନାହିଁ। ଶନିବାର କହି ନିରାମିଷ ଭୋଜନ ମାଗିଲି। ପକେଟରେ ହାତ ମାରିଲା, ସକାଳୁ ଘରୁ ବାହାରି ଆସିଲା ବେଳେ କୁଲୁବୋଉ, ମାନେ ତା ସ୍ତ୍ରୀ ତାକୁ ଦେଇଥିବା ୧୦୦ ଟଙ୍କା ବାହାର କରିଲା। ସେ

ଜାଣିପାରିଲା, ସେଇ ଟଙ୍କାଟି ଆଉ ତା'ର ହେଉ ରହିବନି। ସବୁଦିନ ପରି ବତବାବୁ ଖାଇବେ, ହାତ ଧୋଇ ହୋଟେଲ୍ ରୁ ବାହାରିଯିବେ, ପଛରେ ତା'କୁ ହିଁ ଦେବାକୁ

ହେବ। ସେଇ ଚିନ୍ତାରେ ସେ କିଛି ଖାଇପାରୁନଥିଲା। ତେଣେ ଘରେ ଗୋଟିଏ ପୁଅ ଚିକେ ଆମିଷ ଖାଇବା ପାଇଁ ବିକଳ ହେଉଛି, ଏଣେ ବାବୁମାନେ ତା' ପଛସାରେ ମାଛ ମା'ସ ଭକ୍ଷଣ କରୁଛନ୍ତି, ଅଥଚ ସେ କିଛି କହିପାରୁନି। ଭାବୁଛି, ଯାଉ ସବୁ ମୋହ ମାୟା ପଛରେ ଥାଉ ମୋ ପୁଅକୁ ମୁଁଠାଏ ଖାଇବାକୁ ଦେଇପାରୁନି, କେଉଁ କାମର ମୁଁ।

ଅନେକ ଥର ମନେ ମନେ ସ୍ତ୍ରୀ କରୁଛି, ଯେ ସେ ଆଉ ଏଇ ବତବତିଆଙ୍କ ପଛରେ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ, ଭୁଲିଯିବ ଯେ ତା' ବାପା ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଥିଲା, ଆଉ ମଧ୍ୟ ଭୁଲିଯିବ ଯେ, ତା' ବାପା ଛାଡ଼ି ଯାଇଥିବା ସରକାରୀ କାମ ସେ କରିବ। କିନ୍ତୁ ପୁଣି, ଘରର ଅଭାବ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ସେ ବାଧ୍ୟ ହେଉଛି,

ଏମିତି ବତବାବୁମାନଙ୍କ ପଛରେ ପଡ଼ିବାକୁ। ବତବାବୁ ଖାଇସାରି ମେନେଜର ଟେବୁଲ୍ ପାଖରୁ ପାନମହୁରୀ ଚିକେ ଚିନିଟିକେ ହାତରେ ଧରି ବିଲ୍ କେତେହେଲା ବୋଲି ପଚାରିଲେ। ହୋଟେଲ୍‌ର ବୟ ଆସି କହିଲା, "୪୨ଟଙ୍କା"। ଦୀନବନ୍ଧୁ ଆଗକୁ ଯାଇ ପକେଟରୁ ଶହେ ଟଙ୍କା ଆନୋଟ୍‌ଟି ବାହାର କରି ଆଗକୁ ବତାଇଦେଲା। ଏତିକି ବେଳେ ବତବାବୁ ତା' ହାତକୁ ଧରିପକାଇ କହିଲେ, "ତୁମେ ରଖ, ମୁଁ ଦେଉଛି।" ତଥାପି ସେ ଦେବାକୁ ଚାହିଁବାରୁ ବତବାବୁ ତା ଶହେ ଟଙ୍କା ଟା ତା ପକେଟରେ ରଖିଦେଲେ ଆଉ ନିଜ ପକେଟରୁ ବାହାରି କରି ବିଲ୍ ଦେଇଦେଲେ।

ଦୀନବନ୍ଧୁ ଜମା ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରିଲା ନି। ଚାରିବର୍ଷରେ ପ୍ରଥମ ବତବାବୁ ଯିଏ ନିଜ ପକେଟରୁ ବାହାର କରି ପଇସା ଦେଲେ!!!! ସେ ବହୁତ ଖୁସି ହେଲା। ତା ମନରେ ଭଙ୍ଗି ଥିବା ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ଏବେ ଧିରେ ଧିରେ ହାଲକା ହେଲା ପରି ଲାଗିଲା। ସେ ମନେ ମନେ ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲା କେମିତି ଶୀଘ୍ର ଘରକୁ ଯିବ ଆଉ ଗଲାବେଳେ ବାଟରୁ ପୁଅ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ପାଇଁ ଚିକେନ୍ ତରକାରୀ କିଣିନେବ। ଆଉ ସ୍ତ୍ରୀକୁ କହିବ ସେ କେତେ ଭଲ ବତବାବୁ ପାଇଛି। ଏତିକି ବେଳେ ଗାଡ଼ି ବାବୁଙ୍କ କ୍ୱାର୍ଟର ସାମନାରେ ପହଞ୍ଚିଲା। ସେ ଗାଡ଼ିରୁ ବାହାରି ବାବୁଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଚାଲିଲା। ବାବୁ ପଚାରିଲେ, "କଣ ହେଲା ଦୀନବନ୍ଧୁ?" ସେ ବିକଳ ହୋଇ ବାବୁଙ୍କୁ

ଦେଖିଲା। "କହିଲି ପରା, ତୁମ କଥା ବୁଝିବା, ଦେଖିବା ଆମ ଦେଇ କଣ ହେଉଛି।"

"ସାର ଆପଣ ଚାହିଁଲେ ସବୁ ସମ୍ଭବ ହେବ।" ସେ କହିଲା, "ମୋତେ ଆପଣଙ୍କ ଉପରେ ପୁରା ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି ଆଜ୍ଞା। ମୋ କାଗଜଟା ଆପଣଙ୍କ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ଅଛି, ଯଦି ଆପଣ ସେହି କାଗଜଟି ରାଜଧାନୀ ପଠାଇ ଦିଅନ୍ତି, ତା'ହେଲେ ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ପିଲା ଆପଣଙ୍କୁ ଅନେକ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଇଥାନ୍ତେ।"

"ହେଉ ଦେଖିବା କଣ ହେଉଛି। ତୁମେ ସୋମବାର ଦିନ ଆସ" କହି ବତବାବୁ ଘର ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲେ। ଦୀନବନ୍ଧୁ ବତବତ ପାଦପକାଇ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲା। ପୁଅପାଇଁ କିଣିଥିବା ଚିକେନ୍ ତରକାରୀ ଦେଲା। ପୁଅ ବସି ଶାନ୍ତିରେ ଆଉ ବହୁତ ଖୁସିରେ ଖାଇବା ବେଳେ ତା' ମା'କୁ କହିଲା ବତବାବୁଙ୍କ କଥା। ଦି ପ୍ରାଣୀ ମିଶି ବତବାବୁ ଙ୍କ କୋଟି ପରମାୟୁ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ।

ସୋମବାର ସକାଳ ସେ ଶିବ ଦେବାଳୟରେ ପୂଜା ସାରି ପୁଣି ବାହାରିଗଲା,

ଆହ୍ୱାନ

ଅଫିସ ବାହାରେ ଠିଆ ହୋଇ ଗ୍ରାହକ ଯୋଗାତ କରିବ ଆଉ ନିଜ ଚାକିରୀକଥା ବୁଝିବା ପାଇଁ ବତବାବୁଙ୍କ ଟେବୁଲ ସମ୍ପା କରି ସେ ବାହାରେ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲେ । ଠିକ ସମୟରେ ବାବୁ ଆସିଲେ, ବାବୁଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ସେ ଅଫିସ ଭିତରକୁ ପଶିଲା । "ସାର୍ ,ଆଜି ଯଦି ମୋ କାମଟା କରିଦିଅନ୍ତେ, ହୋତାବାବୁଙ୍କ ହାତରେ କାଗଜଟା ରାଜଧାନୀ ପଠେଇ ଦିଅନ୍ତି । ମୋ ଚାକିରୀ ଖଣ୍ଡିକ ହୋଇଗଲେ ଆମ ପୁରୀ ପରିବାର ବଞ୍ଚିଯିବ ଆଜ୍ଞା । ଆପଣଙ୍କ ପିଲା ମାନେ ବତଲୋକ ହେବେ ଆଜ୍ଞା, ଆପଣଙ୍କ ଯଶକୀର୍ତ୍ତି ବଡ଼ ବୋଲି ମନ୍ଦିରରେ ଫୁଲ ଚଢ଼େଇ ଆସିଛି ।" ସେ ଅନୁନୟ ହୋଇ କହିଲା ।

"ସେ କଥା ସତ ଦୀନବନ୍ଧୁ, କିନ୍ତୁ ଯଦି ଖାଲି ଫୁଲ ଚଢ଼େଇଲେ ସବୁ ହେଉଥାଆନ୍ତା, ତା'ହେଲେ ଆମର ଆଉ ଆବଶ୍ୟକତା କେଉଁଠି ଥାଆନ୍ତା । ଆଉ ତୁମ କାମ ଏତେ ବର୍ଷ ରହିଥାନ୍ତା କି?" ବାବୁ କହିଲେ ।

"ସତ କଥା ଆଜ୍ଞା ।" ସେ କହିଲା । "ବାପା ଚାରିବର୍ଷ ହେଲା ଆରପାରିକୁ ଗଲେ ଯେ ଆଉ ବଞ୍ଚିବାକୁ ରାହା ନଥିଲା । ଚାକିରୀ ଖଣ୍ଡିକ ଆଶାରେ ଚାରିବର୍ଷ ହେଲା ଏଇ ଅଫିସ ପିଣ୍ଡାରେ ବସିଛି । ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖି ମନରେ ଆଶା ବାନ୍ଧିଛି ।

ଆହ୍ୱାନ

କେତେ ଅଫିସର ଆସିଛନ୍ତି ଯାଇଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ କେହି ବି ଆପଣଙ୍କ ପରି ନଥିଲେ । ଆଜ୍ଞା ଆପଣ ଚାହିଁଲେ ସବୁ ହେବ ଆଜ୍ଞା । ମୋ ଦୁଃଖ ଦୂର ହେବ । ମୋ ସ୍ତ୍ରୀପିଲା ଆପଣଙ୍କୁ କୋଟି ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେବେ ।"

ବତବାବୁ ହସିଲେ ଆଉ କହିଲେ, "ସେ ସବୁ ଠିକ ଅଛି କିନ୍ତୁ ତୁମେ ଜାଣ ମୋ ଉପରେ ବି ଅନେକ ଅଛନ୍ତି, ସେ ମାନେ ବି ତ ତୁମ କଥା ବୁଝିବା ଦରକାର । ତୁମେ ଖାଲି ଚାଲିଶି ହଜାର ଟଙ୍କା ଯୋଗାତ କରିଦିଅ, ମୁଁ ନିଜେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଯାଇ ତୁମ କାମ କରି ନେଇଆସିବି । ଆଉ ସପ୍ତାହେ ଭିତରେ ତୁମେ ଅଫିସ ଅର୍ଡର ବି ପାଇଯିବ ।"

ଦୀନବନ୍ଧୁର ମୁଣ୍ଡଟି ପୁଣି ଘୁରାଇଦେଲା । ସେ ବତବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖୁଥିଲା, ପାନଖିଆ ପାଟିରେ ସେ ବିକୃତ ରାକ୍ଷସ ପରି ଦେଖାଯାଉଥିଲେ । ସେ ମୁଣ୍ଡ ଅଣ୍ଟାଳି ଅଣ୍ଟାଳି

କୋଠରୀ ଭିତରୁ ବାହାରି ଆସୁଥିଲା । ବାହାରେ ଆଉ କିଛି କାମ କରିବାକୁ ମନ କରୁନଥିଲା । ସେ ଘରକୁ କେମିତି ଫେରିବ ଭାବୁଥିଲା । ଘରେ ତା ସ୍ତ୍ରୀ କେତେ ଆଶାନେଇ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବ, ତା'କୁ କେମିତି ମୁହଁ ଦେଖାଇବ ଭାବୁଥିଲା । ମୁଣ୍ଡ ଘୁରିଯାଉଥିଲା । ଅଫିସ ବାରଣ୍ଡାରେ ଶୋଇଗଲା । ଦୋପହରକୁ ଯେତେବେଳେ ବତବାବୁ ବାହାରିଲେ ଘରକୁ ଯିବା ପାଇଁ, ତ୍ରାଇଭର କହୁଥିଲା, "ଆଜ୍ଞା ଦୀନବନ୍ଧୁଟା ଶୋଇପଡ଼ିଛି, ତା'କୁ ଡାକି ଦେଉଛି ।" ଆଉ ବାବୁ କହୁଥିଲେ, "ଶୋଇଥାଉ, ସିଏ କେବେବି ଉଠିପାରିବନି । ଖାଲି ମନ୍ଦିରରେ ଦୀପଲଗାଇ ଭାବୁଛି, ସବୁ ପାଇଯିବ, ଆଉ ଆମେ ସବୁକଣ ମାଗଣାରେ ପାଠ ପଢ଼ିଥିଲୁ ନା ଚାକିରୀ ପାଇଥିଲୁ ।" ସେ ହସି ହସି ଚାଲିଗଲେ ।

ବାଣୀଚିତ୍ର

ଓଡ଼ିଆ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର
୭୦ତମ ବର୍ଷପୂର୍ତ୍ତି
ପାଳନ ଉତ୍ସବ

ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର, କଳା, ସାହିତ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତିର ପୂରାତନ ମାସିକ ପତ୍ରିକା, "ବାଣୀଚିତ୍ର" ଆନୁକୁଲ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଆ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ୭୦ତମ ବର୍ଷପୂର୍ତ୍ତି ପାଳନ ଉତ୍ସବ ଗତ ମଇ ମାସ ୧୪ ତାରିଖ ସଂଧ୍ୟା ୬' ଘଣ୍ଟା ସମୟରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସ୍ଥିତ ସଂଗୀତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରାଙ୍ଗଣର ମୁକ୍ତାକାଶ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚରେ ଏକ ବର୍ଣ୍ଣାତ୍ୟ ପରିବେଶରେ ୩୦୦୦ ରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଦର୍ଶକଙ୍କ

ଉପସ୍ଥିତିରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଛି । ଏହି ଅବସରରେ ଓଡ଼ିଶାର ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଜଗତ ସହ ସଂପୃକ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗର ପୁରାତନ ଓ ନବାଗତ ପ୍ରତିଭା ସଂପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କୁ ସମ୍ମାନିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏବଂ ବହୁ ମନୋରଞ୍ଜନ ଧର୍ମୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ୭୦ ବର୍ଷର ଓଡ଼ିଆ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ଉତ୍ଥାନ ପତନ କୁ ନେଇ ଏକ ବୃତ୍ତଚିତ୍ର ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଅବସରରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଜଣେ ସର୍ବକୃଶଳୀ କଳାକାର ଭାବରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରଶାନ୍ତ ନନ୍ଦଙ୍କୁ ସମ୍ମାନିତ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଶାନ୍ତ ନନ୍ଦଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବୃତ୍ତଚିତ୍ର ବାପୁଲେଙ୍କାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ, "ହୋମ୍ ଭିଡିଓ" ଆନୁକୁଲ୍ୟରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସମ୍ମାନ ଉତ୍ସବକୁ ସରସ ସୁନ୍ଦର କରିବା ପାଇଁ

ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ସଂସ୍କୃତି ସଂପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ ଏବଂ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ସହ ସଂପୃକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ସହଯୋଗ ମିଳିଥିଲା । ବାଣୀଚିତ୍ର ମୁଖ୍ୟ ସଂପାଦକ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅବସରରେ ସ୍ଵାଗତ ଭାଷଣ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ୭୦ ବର୍ଷର ଓଡ଼ିଆ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ରୂପରେଖ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉପସ୍ଥିତ ସମସ୍ତ ଅତିଥି ଏବଂ ଦର୍ଶକ ମାନଙ୍କୁ ସ୍ଵାଗତ କଣାଇଥିଲେ । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଶେଷରେ ବାଣୀଚିତ୍ରର ସଂପାଦକ ଭାସ୍କର ଚନ୍ଦ୍ର ଜେନା ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ । ଉତ୍ସବରେ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ତଥା ଉଦ୍‌ଘାଟକ ଭାବେ ଓଡ଼ିଶାର ମାନ୍ୟବର ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଯୁକ୍ତ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚନ୍ଦ୍ର ଘଡ଼େଇ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ସମ୍ମାନିତ ଅତିଥି ଭାବରେ ଓଡ଼ିଶାର ସିନେମା ହଲ୍ ଓନର୍ସ ଆସୋସିଏସନ୍‌ର

ସଭାପତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିଜେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ମହାନ୍ତି ମଧ୍ୟ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ଅବସରରେ ଅନେକ ଗଣ୍ୟମାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସମ୍ମାନିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିଚାଳନାରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ "ଶୁଭମ୍" ଆଡଭେର୍ଟାଇଜିଙ୍ଗ ସଂସ୍ଥାର ପରିଚାଳକ ବିକ୍ରମାଦିତ୍ୟ ଜେନା, ବାଣୀଚିତ୍ରର ଶୁଭେଚ୍ଛୁ ଦୀନେଶ କୁମାର ପ୍ରଧାନ, ଏବଂ ବାଣୀଚିତ୍ରର ସହ ସଂପାଦକ ତଥା ସାମ୍ବାଦିକ ପାର୍ଥସାରଥୀ ଜେନା, ପରମେଶ୍ଵର ଜେନା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ।

ବାଣୀଚିତ୍ର ଚିତ୍ର ସମ୍ମାନରେ ସମ୍ମାନିତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷ

ଆହ୍ଵାନ

ଅଭିନେତା

ଗୋପାଳ ଘୋଷ	ଦେବୁ ବୋଷ
ବିଜୟ ମହାନ୍ତି	ଅଜିତ ଦାସ
ଉତ୍ତମ ମହାନ୍ତି	ମିହିର ଦାସ
ଜୟୀରାମ ସାମଲ	ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଲେଙ୍କା
ପ୍ରେମାଞ୍ଜନ ପରିଡ଼ା	ରାଇମୋହନ ପରିଡ଼ା
ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଗୌତମ	ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର
ଅନୁଭବ ମହାନ୍ତି	ଶ୍ରୀତମ ଦାସ
	ମୁନ୍ନା ଖାଁ

ଅଭିନେତ୍ରୀ

ମଣିମାଳା ଦେବୀ	ତନ୍ଦ୍ରା ମହାନ୍ତି
ଅପରାଜିତା ମହାନ୍ତି	ମାମା ମିଶ୍ର (ମହାପାତ୍ର)
ଜ୍ୟୋତି ମିଶ୍ର	ଅନୁସୂୟା ମିଶ୍ର ଚୌଧୁରୀ
ବର୍ଷା ସାହୁ	ଅର୍ଚ୍ଚିତା ସାହୁ
ଶ୍ଵେତା ଆଝା	ସାଧନା ପରିଜା

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ

ଗୋବିନ୍ଦ ତେଜ	ମନ ମୋହନ ମହାପାତ୍ର
ହର ପଟ୍ଟନାୟକ	ସଞ୍ଜୟ ନାୟକ

ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ

ମନ୍ମଥ ମିଶ୍ର

ଗୀତିକାର

ବିଜୟ ମଲ୍ଲ

ପ୍ରେକ୍ଷାଳୟ ମାଲିକ

ସୀତା ପାଣ୍ଡେ (ମରଣୋତ୍ତର)
ପି ସୁଗୁଣା ଦେବୀ
ଆଶୁତୋଷ ମହାପାତ୍ର

ଚିତ୍ରନାଟ୍ୟ/ ସଂଳାପ

ଶାରଦା ପ୍ରସନ୍ନ ନାୟକ

କଣ୍ଠ ଶିଳ୍ପୀ

ଚିତ୍ତ ଜେନା

ବିତରକ

ବର୍ତ୍ତେଶ ମାଥୁ୍ୟ

ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ

ହରିପ୍ରସାଦ ବିଶ୍ଵାଳ

ପ୍ରଯୋଜନା ପରିକଳ୍ପନା

ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଦାସ (କାପୁ)

ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ସାମ୍ବାଦିକ

ବସନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ
ଗୌରୀ ଶଙ୍କର ପଣ୍ଡା

ନୃତ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ

ବବି ଇସଲାମ୍

ପ୍ରଯୋଜକ

ବସନ୍ତ ନାୟକ   ରତିକାନ୍ତ କାନୁନଗୋ
ରବି ସ୍ୱାଇଁ   ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର
ନିରଞ୍ଜନ ରଣା   ଜ୍ଞାନ ପଟ୍ଟନାୟକ
ରଣଜିତ ରାଉତ   ପ୍ରମୋଦ ସ୍ୱାଇଁ

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପୁରସ୍କାର

ବିଷ୍ଣୁଦତ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ (ଫେଲୋ)
ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଲେଙ୍କା (ବାପୁ)
ହରିଶ ମହାନ୍ତି
କେ ଏସ୍ ରାମଚନ୍ଦ୍ରନ୍
ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ରଥ
ବିପିନ ବିହାରୀ ନାୟକ
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ମହାନ୍ତି (ରାବି)

ବିଶେଷ

ଅନୁରୋଧ

ଶେଷରେ ଏକ ବିଶେଷ ଅନୁରୋଧ ।
ଆପଣ ମାନେ ଯଦି ଚାହୁଁଛନ୍ତି ଏଥିରେ ଆପଣଙ୍କ
ଦ୍ୱାରା ଲିଖିତ କିଛି କ୍ଷୁଦ୍ର ଗଳ୍ପ କିମ୍ବା କବିତା ସ୍ଥାନ
ପାଇଁ, ତାହେଲେ ଆଜି ହିଁ ଆମ ନିକଟକୁ ଲେଖି
ପଠାନ୍ତୁ । ଆମ ଠିକଣା ଏହି ପୃଷ୍ଠିକାରେ ପ୍ରଥମ
ଓ ଶେଷ ପୃଷ୍ଠାରେ ମିଳିବ । ଧନ୍ୟବାଦ ।

ଆହ୍ୱାନ

ଝଞ୍ଜା

ସମାଜର ଗଢ଼ିବାପରା ବୋହି ବୋହି
ଚାଲିବା ରାମଗୋପାଳ ବାବୁଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଆଉ
ସମ୍ଭବ ହେଉନି । ବୟସଟା ମଛର ହେଲାଣି ।
ପିଲା ମାନେ କାଲି ଛୋଟ ଥିଲେ ଆଜି ବଡ଼
ହେଲେଣି । ସଂସାର ସମାଜର ଚିନ୍ତା ଚିକେ କମିବା

କଥା, କିନ୍ତୁ ବଡ଼ ବଡ଼ ଚାଲିଛି । ସାହି ପଡ଼ିଣା,
ଭାଇ ଭଉଣୀ ଆଉ ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବଙ୍କୁ ନେଇ ଛୋଟ
ପରି ବାରଟା ଦିନକୁ ଦିନ ଭୂମି ଛୁଉଁଛି ।
ଯେଉଁମାନେ ମୁହାଁମୁହାଁ ଦେଖାହେଲେ, ସମ୍ମାନ
ଦେଇ ଆତହୋଇ ଚାଲିଯାଉଥିଲେ । ଚିକେ
ସମବୟସ୍କ ଦେଖାହେଲେ ଆଜ୍ଞା ବାବୁ କହି
ହାତଯୋଡ଼ି ପ୍ରଣାମ କରୁଥିଲେ, ସେମାନେ ଏବେ
ଶଳା ବେଧୁଆ କହି ଅସମ୍ମାନ କରିବାକୁ
ପଛାଉନାହାନ୍ତି । ଗାଁ ଦାଣ୍ଡର ହି ସାବରେ
ରାମଗୋପାଳବାବୁଙ୍କ ଅର୍ଦ୍ଧାଧିକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ
ପ୍ରସ୍ତାବ ରହି ମୀମାଂସା ହୋଇଯାଉଥିଲା ।
ଦୋଷୀ ଗାଁ ସମ୍ମୁଖରେ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ନିଜ ଦୋଷ
ସ୍ୱୀକାର କରିଦେଉଥିଲା । ଆଜିକାଲି ସେହି
ଦୋଷୀମାନେ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ସାମନାରେ
ପରିବାର କଥା ଉଠାଇ ତିରସ୍କାର କରିବାକୁ

ପଛାଉନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଘର ଭିଙ୍ଗି
କୁମ୍ଭୀର । ତୁମ ପରିବାରଟା ଯାହା ହେଉ ଆମର
ସେଥିରେ କଣା ଯାଏଆସେ । ଯେମିତି
ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଗତିଥିଲୁ, ଠିକ୍ ସେମିତି ହେଲେ ।
ଏମିତି କରୁ ସମାଲୋଚନାର
ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ବୁଡ଼ା ବୟସରେ ଶୁଖିଲା ଦେହରେ
ଶର ପରି ପଶିଆସୁଛି । ନିଜ ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ ମାନେ
ତ ଏପରି ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ମୁହଁରେ ବାତବତା
କେମିତି ରହନ୍ତା ଭଲ ?

ସ୍ୱପ୍ନରେ ସୁଧା ଏମିତି ଏକ ଦିନର
କଥା ଭାବି ନଥିଲେ ରାମଗୋପାଳବାବୁ, ଥିଲେ
କଣ ହେଲେ କଣ ! ଆଜିକୁ ମାତ୍ର କେଇ ଦିନର
କଥା, ଶହ ଶହ ଏକର କମିର ମାଲିକ ଥିଲେ
ସେ । ଲୋକ କମିନେଇ ଚଷ୍ମୁଥିଲେ ଆଉ ଅମାର
ଘରେ ଆଣି ଭରିଦେଉଥିଲେ ପରିପୁର୍ଣ୍ଣ ଶସ୍ୟ ।
ତାକ ପକାଇଲେ ଘର ନଡ଼ା ପକାଇବା ହେଉ
ଅବା ଗାଇଗୋରୁଙ୍କ ପାଇଁ ଘାସ ହେଉ ସବୁ
ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ କୋଗାତ କରିଦେଉଥିଲେ । ଥରେ
ସାମାନ୍ୟ ଥଣ୍ଡା ହେବା ପରେ ବାବୁ ଗାଁ
କବିରାଜଙ୍କ ଠାରୁ ହୋମିଓପାଥୀ ଆଣି ଖାଇଲେ,
ଆଉ ଦିନ ସାରା ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ସୁଅ ଛୁଟିଥିଲା
ଘରକୁ । ହେଲେ ଆଜି ପାଣିଟୋପାଟିଏ
ଦେବାପାଇଁ କାହାର ରାହା ନାହିଁ ।

ଚାରିଝିଅ ଆଉ ଗୋଟିଏ ପୁଅକୁ
ନେଇ ସଂସାର । କିଛି ଦିନ ତଳଯାଏଁ ଘର
ଗହଳିଥିଲା, ଚାକରବାକର ମିଶାଇ ସମୁଦାୟ
ବାର ଚଉଦ ଲୋକ ହେଉଥିଲେ । ଆଜି ଏଇ ଘର
ଭୂତ କୋଠୀ, ଘର ନାହିଁ କି ଘରଣୀ ନାହିଁ ।
ପୁତ୍ରକନ୍ୟାଙ୍କ ପୁଷ ମାସ । ପ୍ରକୃତିର ଚକ୍ର ଅଲଗା ।
କେଉଁ ପୁରୁଣା କାଳରୁ ଭାର୍ଯ୍ୟା ତା ଛୁଆମାନଙ୍କୁ

ବାବୁଙ୍କ କୋଳରେ ଦେଇ ସଂସାର ତ୍ୟାଗ
କରିସାରିଛି । ଝିଅମାନେ କିଏ କେଉଁଠି ବାବୁଙ୍କ
ପାଖରେ ଖବର ନାହିଁ ।

ଘରର ଛଣଛପର ଭୁଲୁଁ ଛୁଇଁଲାଣି ।
ଘରୁ ବାହାରିଲେ ବାବୁଙ୍କ ବୃଦ୍ଧ ଦେହ ବି କାନ୍ଧରେ
ବାଜୁଛି । ପୁଅର ଏଥିପ୍ରତି ନିଘା ନାହିଁ ।
ଅସାମାଜିକ ଅସଭ୍ୟ ମାନଙ୍କ ଗହଣରେ ରହି
ଘରଠୁ ଦୂରେଇଗଲାଣି । ପୁଣିମାର କହୁପରି
କେବେ ପକ୍ଷର ଦିନରେ ଥରେ ତ କେବେ
ମାସପିକ କାଳ ଗାୟବ ହୋଇଯାଉଛି । ମୁଣ୍ଡରେ
ବୁଡ଼ା ବାପାର ଚିନ୍ତା ନାହିଁ ।

ରାସ୍ତାରେ ହାତୀବାବୁ ଦେଖିଥିଲେ
ବାବୁଙ୍କ ସୁପୁତ୍ରକୁ, ହାତରେ ବିୟର ବୋତଲ
ଆଉ ମାଂସ ପକଡ଼ା ଧରି ମେଳ କମିଥିଲା ।
ସାମାଜିକ ଭାବରେ ବାସନ୍ଦ କିଛି ରୁପଦେହୀ
ମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗତରେ କମିଥିଲା ଆସର । ଅସଭ୍ୟ

କହି ମନେ ମନେ ହସି ହସି ଚାଲିଆସିଲେ ସେ ।
ଠିକ୍ ଦୁଇଦିନପରେ ବାବୁଙ୍କ ବହୁଚର୍ଚ୍ଚିତ ପୁତ୍ରର
ଛବି ସମ୍ପାଦକପତ୍ରର ଶିରୋମଣ୍ଡନ କରିଥିଲା,
ସହରର ଏକ ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟାଙ୍କରେ
ଚୋରୀକରିଥିବା କଥା ଲେଖାହୋଇଥିଲା ।
ସେମିତିରେ ବି ବାବୁଙ୍କ କନ୍ୟାରତ୍ନ ବିଭିନ୍ନ

ଗଣମାଧ୍ୟମର ପ୍ରିୟ ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ଥିବା ବେଳେ ଏବେ ବାବୁଙ୍କ କୁଳାଙ୍ଗାର ପ୍ରତ୍ନ ବାକି ଯାହା ଥିଲା ସମ୍ମାନ ତାକୁ ବିକିଦେଇଥିଲା । ଏ ସବୁ ଚିନ୍ତାର ବୋଧତଳେ ବାବୁ ପେଣି ହୋଇଗଲେଣି, ଏବେ ବାପା ବୋଲି ସମ୍ମାନଟିକୁ ସେ ଆପଣାଇବାକୁ ଚାହାନ୍ତିନାହିଁ । ବାପା ଶବ୍ଦର ବୋଧ ସମ୍ମାନି ହେଉନି କି ଛାଡ଼ି ହେଉନି । ଯାହା ହେଲେବି ସେମାନେ ତ ଏଇ ରକ୍ତ ଯାହା ବାବୁଙ୍କ ଦେହର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିରାଧମନୀରେ ବହୁଛି ।

ଏଇ ସବୁ ଚିନ୍ତା ଦୁଃଖିନ୍ତା ଭିତରେ ବୁଢ଼ା ବୟସର ଲୋକଟି ପାଗଳପ୍ରାୟ ହୋଇଗଲାଣି । ଘରୁ ବାହାରି ସାମ୍ନାରେ ଥିବା ଥୁଣ୍ଡା ବରଗଛତଳେ ବସି ସେ ଦେଖୁଥାନ୍ତି, ଏଇ ଗାଁ ଲୋକମାନେ କେମିତି ତୁଚ୍ଛହାସ୍ୟ କରି ପଳାଇ ଯାଆନ୍ତି । ନିଜ ପୁଅଝିଅ ତ ପଚାରିଲେ ନି ଏଇ ଗାଁ ଲୋକ ବା କିଏ । ସାହିପତିଶାରେ ଥିବା ନାତିନାତୁଣିମାନେ ସ୍ନେହରେ କଥା କହି କହି କଟା ଘାଁରେ ରୁନ ଦେବା ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଥଣ୍ଡାରୁ ବଞ୍ଚିବାପାଇଁ ନିଆଁ ସେକି ହେଉଥିବା ମଣିଷଟି ଯେ ସେହି ନିଆଁ ଝାସରେ ଶିଝିଯାଉଛି ଏହା କେବଳ ସେ ହିଁ ଜାଣେ । ଅଯଥା ଶିଝିବା ବ୍ୟତିରେକ ଖାଲିପାଦରେ ଚାରଣ

ଆହ୍ୱାନ

କରିବା ବିଧେୟ ।

ପାଠପାଠ ପଢ଼ାଇ ଦୁନିଆରେ ଚାଲିଶିଖାଇବାର ଯେଉଁ ସ୍ୱପ୍ନ ସେ ଦେଖିଥିଲେ ସେ ସ୍ୱପ୍ନ ତ୍ରେନ୍‌ରେ ପାଣି ଫୋଟକା ଚିଏ ପରି ଭାସିଗଲା । ନିଜ ଆଖିଆଗରେ ଗାଁ ବାଣ୍ଡର ପାଣିନାଳ ବି ଅଟହାସ୍ୟ କଲା । କେବେ ଥରେ ଇନ୍ଦ୍ର କୋଦଣ୍ଡ ଗଜିଲେ ଟୋପ ଟୋପା ପାଣିରୁ ସୃଷ୍ଟି ଗୋଟିଏ କୃତ୍ରିମ ସରୁ ନାଳ ଯେ ତିରସ୍ତାୟା ହୋଇଯିବ, ଆଉ ରାମବୁଢ଼ା ଗୋଟିଏ ଥୁଣ୍ଡା ବରଗଛ ହୋଇ ତାକୁ ଦେଖି ତତଲା ଖରାରେ ବାଟ ଚାଲିବ, ଦୁଏତ ଏହି କଥା ତାଙ୍କ ମନକୁ ପାଇନଥିବ । ହେଲେ ପ୍ରକୃତିଚକ୍ରରେ ଏମିତି ରୂପରେଖ ବଦଳାଇ ମିଥ୍ୟାକାହାଣୀ ଟାକୁ ସତ୍ୟରେ ପରିଣତ କରି ସତସତିକା ଦେହକୁ ଗୋଟିଏ ମାଦଳଗଣ୍ଡିକରି ରାଜରାଷ୍ଟ୍ରା ଉପରେ ଗଢ଼ାଇଦେବ । ଆଉ ରାଜ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଭୂମିହୀନ ପଥିକ ସେହି ମାଦଳଗଣ୍ଡିକୁ ପେଣୁ ଭାବି ଗୋଇଠା ମାରି ଖେଳିବେ- ଇଏ ତ ଗୋଟିଏ ଦିବାସ୍ୱପ୍ନ ।

ଛେନାଦିଅ ଖାଇବା ସକାଶେ ତିନିଚାରୋଟି ଗାଇ ବାନ୍ଧିଥିଲେ, ଶୁଖିଲା ଦେହକୁ ତିନି ଚାରିଥର ସିଝା କ୍ଷୀରଟୋପେ ମିଳିଲା, ପୁଅର ପାଠପଢ଼ା ପାଇଁ ଗାଇ କମିବାଡ଼ି ସବୁ ଗଲା । ତା'କୁ ଫେରାଇ ଆଣିବା ଆଉ ସମ୍ଭବ ହେଲା ନି, ସେହି ପୁଅ ଏବେ ବାରଦୁଆର ଶୁଣିପିଣ୍ଡା ହେଉଛି, ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କୁ ଚିକେନ୍ ପକଡ଼ା ଖୁଆଉଛି । ଶାସ୍ତ୍ରୀ କହିଥିଲେ, "ଦୁହିତା ଦୁଇ କୁଳକୁ ହିତା" ହେଲେ ରାମବାବୁଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେୟା ହେଲା ନି । ରାମ ବୁଢ଼ାର ଏହି କଥା ଆଦୋ ପସନ୍ଦ ଯାଉନି । ଗାଁ ଆଉ ସହରର ପାର୍ଥକ୍ୟ ବୁଝି

ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ସେ କିମ୍ପା ମନକୁ ବୁଝେଇ ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ମନେ ମନେ ଭାବିଥିଲେ ନିଜ ରାଣୀ ପରି ଝିଅକୁ ପୃଥ୍ୱୀରାଜ ପରି ଯୋଦ୍ଧା, କିମ୍ପା ବୀକୁମାଦିତ୍ୟଙ୍କ ପରି ଜ୍ଞାନୀ ହାତରେ ଟେକି ଦେବାପାଇଁ । ଆଉ ନିଜର ରାଜକୁମାର ପରି ପୁଅଙ୍କ ପାଇଁ ସଂଯୁକ୍ତାଙ୍କ ପରି କନ୍ୟାଟିଏ ଆଣିବେ ବୋଲି ଯେ ମଲା ବେଳକୁ ତୁଣ୍ଡରେ ନିର୍ମାଲ୍ୟ ଟିକେ ଆଉ ଗଙ୍ଗାଜଳ ଟୋପେ ଦେବ । ହେଲେ ଏସବୁ ରାଜପ୍ରାସାଦର ବିସ୍ତୃତ ପୁଷ୍କରିଣୀ, ଆଉ ସେହି କାତ କେନ୍ଦୁ ପରି ପାଣି, ପାଣି ତଳେ ସାତତାଳ ଗହ୍ୱରରେ ପଙ୍କ, ସେହି ପଙ୍କ ଭିତରେ ସୁନାର ଫରୁଆ, ସେହି ଫରୁଆରେ ବୁଡ଼ି ଅସୁରୁଣୀର ଜୀବନ ପରି କାହାଣୀଟା ପରି ସତସତିକା ସଂଧ୍ୟା ସମୟର ଆଇ ନାତୁଣୀ ରହସ୍ୟ ପରି ରହସ୍ୟ ହୋଇ ରହିଗଲା ।

ଏ ସବୁ ରାମଗୋପାଳବାବୁଙ୍କ ପାଣ୍ଡୁଲିପିରେ ଅଲିଭା ଅକ୍ଷରରେ ରହିଗଲା ସିନା, ଆଉ ବଣମଲ୍ଲୀ ପରି ତହ ଟିଲା ନି କି ଶେଫାଳିପରି ବଂଚି ରହିପାରିଲା ନି, ହେଲେ ଏ ସମାଜ ଦେଖି ହେଉ ନଥିବା ଶୂନ୍ୟଜାଲକୁ ଫିଙ୍ଗି ରୁଲିଠାରୁ ଦିଲ୍ଲୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣାଇଦେଲା । ସମସ୍ତେ ଜାଣିଗଲେ ।

ବିସ୍ମୟ ବିଚ୍ଛାରିତ ନେତ୍ରରେ ଫେରି ଚାଲିଲେ ସହର ଆଡ଼େ । ଦେଖିଲେ ତରୁଣୀ । ଦୁନିଆ ଚିତିଆଖାନାର କେହିଜଣେ ଦର୍ଶକ, ପର୍ଯ୍ୟଟକ, ଦାର୍ଶନିକ କି ଚିନ୍ତାମାୟକ ପିଠି ଉପରେ ହାତରଖି କହିଲେ, ରାଜଧାନୀର ତରୁଣୀଙ୍କ ବେଶ୍ୟାବୃତ୍ତି, ଭୀରୁ, କାପୁରୁଷ ଯୁବକଙ୍କୁ ପାଗଳ କରିପକାଇଛି । ପ୍ରଞ୍ଜାର ସୃଷ୍ଟିରେ ଯେଉଁମାନେ ରୂପରେ ସୁନ୍ଦର ଗୁଣକି

ଚରିତ୍ରରେ ବେଶ୍ୟାଳୟର ଅନ୍ଧାର କୋଠରୀରେ ସେମାନେ ହିଁ ମଣିଷ ସମାଜର ଗେହ୍ଲୁପୁଅ । ଭୁଲ ବୁଝନି, ମୋ ପୁଅ ଝିଅ ମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଯାହା ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଥିଲି, ମୁଁ ମରିଚୀକାର ପିଛା କରି, ଏ ନିକଟ ଅତୀତରେ ପାଇଗଲି । ହେଲେ ମୋ ନିକଟ ଆତ୍ମୀୟ ମାନଙ୍କ ଦେଖା ନାହିଁ । ଆଜ୍ଞୁଠି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରି କହିଲେ- ଏଇ ମାନଙ୍କ ପରି ମୋ ସନ୍ତାନ ସନ୍ତତି ଯାହା ଦୁଏତ ଆପଣଙ୍କର ବି ସେହିପରି ହୋଇପାରନ୍ତି । କିଛି ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ, ଫେରି ଚାଲ । ଦେଖିବ ସେମାନେ ନିଜର ଭୁଲ ବୁଝି ପୁଣି ଫେରି ଆସିବେ । ସେତେବେଳେ ଆଉ ସମୟ ନଥିବ ।

ପ୍ରକୃତ କଥା, କେହି ମହାନ ଲୋକର ମନ୍ତବ୍ୟରେ ବୁଢ଼ା ବୟସର ରାମବାବୁ ଲୁହ ଝରାଇଥିଲେ ଅନେକ । ଏ କଥା ସତ ଯେ କିଛି ମିଳିଲା ନି, ତଥାପି ସେ ଆଗେଇ ଚାଲିଲେ, ସେହି ଖାଲିପାଦ, ଆଖି କୋଣରେ ଥିବା ମେଞ୍ଚା ମେଞ୍ଚା ଲେଞ୍ଜିରାରେ ।

ଦୁରରୁ ଡିବିଡିବି କୋଣସି ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଆଲୁଅରେ ବୁଢ଼ା ରାମବାବୁର ଆଖିକୋଣର ଲେଞ୍ଜିରା ଗୁଡ଼ାକ ଝାଲସା କରି ଦେଉଥିଲା । ଭାବୁଥିଲେ, ବୁଢ଼ା ବୟସରେ ଆଖିଟାକୁ ଆଉ

ଭଲ ଦିଶୁନି ବୋଧ ହୁଏ ଟର୍ଚ ଲାଇଟ୍ ପୁଣି ବି ଭାବିଲେ- ରାତିଟା ଘନ ଅନ୍ଧକାର ଆଡକୁ ଠେଲି ହେଇ ଯାଉଛି । ରାସ୍ତାଘାଟ ଜନଶୂନ୍ୟ ପୁରା ଜନତା ନିର୍ବାକ ଆଉ ନିଷ୍ଠୁର । ଏଇଟା କୋଣସି ବାଟୋଇର ଆଶ୍ରୟ ସ୍ଥଳୀ । ଚାଲ, ଫେରି ଚାଲ, ଯଦି ପାଣିଟୋପେ ମିଳନ୍ତା । ତା ହେଲେ ମନଭରି ପିଇ ନିଅନ୍ତୁ । କିଛି ନ ହେଲେ ଭଦାରବାରୁ ତ ଯାଆନ୍ତି, ମିଳିଯାଆନ୍ତା । ଚଳନ୍ତା ଚଳନ୍ତିରେ ସେଇଟା ସେମିତି କିଛି ନାହିଁ ଗୋଟିଏ ବେଶ୍ୟାଳୟ । ବେଶ୍ୟା ଆଉ ନିବୁଜ ଶୟନ କୋଠରୀ ଆଉ ଘନ ଅନ୍ଧକାର ।

ତାହେଲେ ବାପାଙ୍କୁ କଣ କେହି ଦୟା କଲେନି? ନା ବୁଢ଼ା ଏଇମିତି ନାଟକ କରୁଛି? ଆଖିକୁ ଦେଖା ଯାଉନି, ହେଲେ ଏମିତି ଘନ ଅନ୍ଧକାର ମଧ୍ୟରେ କେମିତି ବାଟବାରି ଏଇ ନିଛାଟିଆ ଜାଗାକୁ ଆସିପାରିଲେ । ବାପା କଣ

ଆହୁାନ

ଜାଣି ଗଲେ ଯେ ଆମେ, ଏ ବୁଢ଼ାଟା ଆମ ସଂସାର ସାରିଲା । ଆଉ ରହିହେବନି । ଆମକୁ ମରିବାକୁ ହେବ ନହେଲେ ମାରିବାକୁ ହେବ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ କିଛି ରାସ୍ତା ନାହିଁ ।

ତୃଷ୍ଣା ମେଝେଇବାକୁ ଖାଲିପାଦର ତତଲା ବାଲିରେ ଧାଇଁ ଧାଇଁ ଆସିଥିବା ଷାଠିଏ ବର୍ଷର ବୁଢ଼ାଟା ଓଃ, କହି ବସି ପଡ଼ିଲା । ଗୋଟିଏ ହାତରେ ଠେକାଟାକୁ ଖୋଲି ଥରେ ଦୁଇ ଥର ଝାଡ଼ି ବାଷ୍ପରୁ ଛ କଣ୍ଠରେ ପାଣି ଗୁାସେ ମାଗିଦେଇଥିଲା ସେ । ସୁଯୋଗ ଉଣ୍ଠିଥିଲା ବେଶ୍ୟାର, ମାରିଦେବାର ସୁଯୋଗଟାକୁ କାମରେ ଲଗାଇଦେବା ପାଇଁ କିଛି ବିଷାକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ମିଶାଇ ଦେଲା । ଟିକେ କରୁଣ କଣ୍ଠରେ କଥାକହି ରାମ ବୁଢ଼ା ଆଡକୁ ବଢ଼ାଇଦେଲା ।

ମୋ ମା କି'ରେ, ଆଇଲୁ ମା, ଆ' ମା'ଟା ପରା କେତେ ଦିନ ହେଲାଣି ତତେ ଦେଖିନି । ଆଲୁଅ ଟିକେ ଆଣିଲୁ ତତେ ଦେଖିବି, ବୁଢ଼ା ହେଲିଣି, ଆଉ କେତେ ଦିନ ବଞ୍ଚିବି ଠିକ ନାହିଁ । ପିରେ ପିରେଆଖିରୁ ଆଲୁଅ ବି କମିଲାଣି । ମଲ୍ଲବେଳକୁ ତ ମା'ରେ ପାଖରେ କିଏ ବି ନାହିଁ । ପାଣିଟୋପା ଟିଏ ବି ଦେବାକୁ କିଏ ନାହିଁ । ହେଉ ଦେ ମା ପାଣି ଗିଲାସଟା ବତାଇ ଦେ, ଶୋଷକୁ ପାଣି ଗୁାସଟା ଜଳୁଥିବା ନିଆଁକୁ ଲିଭାଇ ଦେଇଥିଲା ।

ଓଷଧମିସହା ପାଣି ଗୁାସଟା ତଳେ ପଡ଼ି ବେଶ୍ୟାର ମନୋବୃତ୍ତି ଉପରେ ଆଞ୍ଚ ଆଣିଥିଲା କିନ୍ତୁ ସେ ସ୍ନେହ ଭରା ତାକ ତା ମନରେ କିଛି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିଲା ନାହିଁ । ସେ କହିଉଠିଲା, ଏଇଟା ଅଫିସ, ବେଶ୍ୟା ମାନଙ୍କ କୋଠୀ, ଶୟନ କୋଠରୀ, ଏଠି ମା' କେହି ନାହାନ୍ତି, ଯାଅ

ଚାଲିଯାଅ ।

ଫଟା କପାଳର କଳ୍ପନାଟା କଳ୍ପନାରେ ହିଁ ରହିଯିବା ପରି ଅନୁଭବ କଲେ ସେ । ବାଟୋଇର ଘର ଭାବି ବାଟ ଚାଲିଥିଲା, ହେଲେ ସେ କଣ ନ କଲା ସତେ । କେଉଁ ତରୁଣୀର ଘର ଭିତରକୁ ପଶିଆସିଲା । ହଉ ମା ହଉ, ମୋ ଝିଅ ପରି ପାଟିଟା ଶୁଭିଲା ତ ! ତାକିଦେଲି, ଭୁଲ ହେଇଗଲା ଆଜ୍ଞା, ଥରି ଥରି ଆହୁରି କେତେ କଣ କହୁଥିଲା ସେ କେହି ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ ।

ଯାହା ବି ହେଲେ ବୁଢ଼ାର ରକ୍ତ ପିଲାଙ୍କ ଦେହରେ ବହୁଛି, ଦି ବିଧା ମାରିଲେ ବି ସେ ଶାପ ଦେବନି । ନିଜ ରକ୍ତ ପରେ, ନିଜ ର ସନ୍ତାନ ।

ସ୍ନେହ କଳ୍ପନା ବାପଟାର ହୃଦୟଟାକୁ ରାଜେଶ ବୋଧହୁଏ ବୁଝି ପାରି ଥିଲା, ସେଇଥିପାଇଁ ସେ ସ୍ନେହ ମିଶ୍ରିତ ହୃଦୟରେ ବାହାରି ଆସିଥିଲା, ବାପା ବାପା ତାକି । ଦାଣ୍ଡ ବାଟର ଦରବାଜା ଖୋଲି, ଝରକା ଫାଙ୍କରେ ସେ ଦେଖିନେଇଥିଲା, ଘରର ସମସ୍ୟା । ଉତ୍ତରଟା ସେ ବୁଝି ପାରିଥିଲା ।

ମାନବିକତା ଆଉ ବିବେକ ଗୁଣଟା ଟିକେ ରାଜେଶର ହୃଦୟ ଭିତରକୁ ପଶିଛି, ସେଇଥିପାଇଁ ସେ ବଦଳି ଯାଇଛି । ସହରର ଘୋ ଘା ଚାରିକାଢ଼କୁ ତେଇଁ ବାପା ପାଖକୁ ଦଉଡ଼ି ଆସିଛି ।

ଏ ସବୁ ଶୁଣି ମୋ ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗିନୀ କହିଲେ କାହାଣୀଟା ଅଧୁରା ରହିଗଲା ଯେ । ମୁଁ କହିଲି ବାକି ତ ପାଠକ ଜାଣି ସାରିଲେଣି । ଆଉ କିଛି ନାହିଁ ଲେଖିବାକୁ । ଆଜିପାଇଁ କଥା ଧାଡ଼ିଏ ଆଉ

ଆଲୋଚନା ଶେଷ ହୋଇଗଲା, ହେଲେ ମୋ ମାନସୀର କୋମଳ ମନଟାକୁ କଷ୍ଟ ଲାଗିବ ବୋଧହୁଏ ସେଇଥିପାଇଁ ତାକୁ କହିଦେଲି, ହେଇ ହୋ ସଞ୍ଜୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମାଜରେ ଏମାନେ ପଶିଗଲେ, ସମାଜ ଏମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ । ସେ କହିଲା, 'ଓଃ ଏମିତି କଥା?'

କୃପାସିନ୍ଧୁ ପ୍ରଧାନ (ଟୁକୁ)
କଦୁଆ, ରାଜନଗର,
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା ।

ବ୍ୟତିକ୍ରମ

ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ପାଟ୍‌ଶାଣୀ

ବିପ୍ଳବ କରିବା ନାଆଁରେ ନିଜର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟପ୍ରତି ଗୁରୁତର ଅବହେଳା କରିବା ପାପନୁହେଁ କି? ସାମାଜିକ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଲାବେଳେ କଥା କ'ଣ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷର ଶାରୀରିକ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟପ୍ରତି ଗୁରୁତ୍ଵ ଆରୋପ କରିବାଟା ବୋକାମା।

ହସିଥିଲା ଝିଅଟି। ଯିଏକି ଅନେକ ତରୁଣଙ୍କର ଭଗ୍ନସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟପାଇଁ ଦାୟୀ। କଣ୍ଠରେ ଆହତ କାରୁଣ୍ୟର ସ୍ଵର। ନା ମୁଁ ଆଉ କଣକୁ ଭଲ ପାଇବସିଛି। ସେ କିଏ? ଅଭିମାନ ଭିଜା ଆଖିର ଉପାତରେ ଲୁହର ପ୍ରତୀକ୍ଷା। ମୁଁ ବିପ୍ଳବକୁ ଭଲ ପାଇବସିଛି। ହାୟ, ତୁମେ କଣ କରୁଛ? ତୁମେ ବୁଝିନ ପ୍ରିୟ, କେଉଁଦିନ ପୁଲିସ ବୁଲେଟ୍‌ର ଚୋଟ ତୁମକୁ ନିଃଶେଷ କରିବ, ତୁମେ ଥରେ ଭାବି ଦେଖ। ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ! ତୁମେ ଏକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଚରିତ୍ର। ତୁମର ଅଜ୍ଞତା ପ୍ରତି ଦୟା ଆସେ। ତୁମେ ଯେ କେତେବେଳେ ଯୌବନ କ୍ଳାଳାରେ ନିଃଶେଷ ହୋଇଯିବ- ଭାବି ଦେଖିବ?

ମାନେ?

ତୁମର ଯୌବନର ଆନୁଗତ୍ୟ ସ୍ଵୀକାର- କୌଣସି ପୁରୁଷ ନିକଟରେ, ପରେ, ଟିକିଏ ପରେ ସନ୍ତାନ ପ୍ରସବର ଯତ୍ନଶା। ତା'ପରେ ଅସ୍ତ୍ରୋପଚାର ଏବଂ ଏକ ମଲା ଛୁଆର ଜନ୍ମ। ଇସ୍, ତୁମର ଚେତା ରୁଡିଗଲା। ତା'ପରେ ତୁମ ପ୍ରେମିକର ଅବସ୍ଥା- ଦୟନୀୟ- ସାଂଘାତିକ- ଆତ୍ମହତ୍ୟା।

ଆହ୍ଵାନ

ମୁଁ ଏସବୁର ବହୁ ଉର୍ଦ୍ଧାରେ ଏକ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ।

ସ୍ମୃତି ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖାର

କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଜେନା

ଆଜିର ଆକାଶରେ ଅନେକ ପ୍ରକୟ। ଅଫିମ ବର୍ଣ୍ଣର ରାତିଟା ଅଧିକ ଗଭୀର ହେଲାଣି। ବରାବର ବର୍ଷାପାଣିର ଶବ୍ଦ ଏକ ପ୍ରକାର ଆର୍ଦ୍ରନାଦ କରୁଥିଲା। ଛାତଭପରୁ ଅନବରତ ପାଣି ଝରିଆସି ମୋ ଝରକା ଦେଇ ପୁଣି ରାସ୍ତାର ପାଣିରେ ମିଶିଯାଉଥିଲା।

ଏ ଅନ୍ଧକାର ମଝିରେ ମୁଁ ବାହାରର କିଛି ଦେଖି ପାରୁନଥିଲି। ରାସ୍ତାରେ କେହି ଯା'ଆସ କରୁନଥିଲେ। ଏହି ଛୋଟିଆ ସହରଟି ସାଧାରଣତଃ ସଂଧ୍ୟାବେଳୁ ବିଶ୍ରାମ ନେଇ ନିଏ-ଆଜି ତ ସହଜେ ବର୍ଷା, ଅନେକ ବେଳୁ ସଭିଏଁ ଶୋଇଯିବେଣି।

ମୁଁ ଆଜି, ଏ ବାହାରର ବର୍ଷା ସହିତ ନିଜକୁ ମିଶାଇ ଦେଇଛି। ଟେବୁଲ ଉପରେ ଛୋଟିଆ ଲ୍ୟାଂପଟି ଜଳୁଛି। ମୁଁ ଯେତେବେଳେ କଲେଜରେ ପାଠ ପଢୁଥିଲି, ସେତେବେଳେ ଏଇ ଲ୍ୟାଂପ ଟା କିଣିଥିଲି। କେତେବାର ସେଥିରେ କାଚ ଭାଙ୍ଗିଲାଣି, କେତେବାର ପୁଣି ଲ୍ୟାଂପ କାଚ କିଣିଲିଣି କିନ୍ତୁ ନୁଆ ଲ୍ୟାଂପଟିକୁ ବଦଳାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହୁଏନି। ବହୁଦିନର ସ୍ମୃତି ବିଜଡିତ ଏହି ଦରଭଙ୍ଗା ଲ୍ୟାଂପଟି- ଟିକିଏ ସଳିତାଟି

ବତାଇଦେଲି। କାଳେ ବାହାରର ପବନ ରେ ଲିଭିଯିବ। ବାହାରେ ଅନେକ ପବନ। ବୋଧହୁଏ ଏମିତି ରାତିସାରା ବର୍ଷା ଓ ପବନ ଲାଗିରହିବ। ଆଜି ଯେମିତି ମନେ ହେଉଛି ଅନେକ କିଛି ବଦଳି ଯାଇଛି। ମୋର ମନେ ହେଲା- ଏ ବର୍ଷା ଓ ପବନରେ ସଂସାରଟା ଧ୍ଵଂସ ହୋଇ ଯାଆନ୍ତା କି? ନାଁ, ସେ ସବୁ ଭାବି ଲାଭ କ'ଣ? ଉଦାସ ଭାବରେ ବାହାରର ଝରକାଟି ବନ୍ଦ କଲି। ଆଉଥରେ ଇଚ୍ଛା ହେଲା ସେ ନିମନ୍ତଣ ପତ୍ରଟି ଦେଖିବା ପାଇଁ।

ଆଜି ଯେତେବେଳେ ପ୍ରଥମେ ଅଫିସକୁ ଯାଇଥିଲି ସେତେବେଳେ ଟେବୁଲ ଉପରେ ତାକରେ ଆସିଥିବା ନିମନ୍ତଣ ପତ୍ରଟି ରଖାଯାଇଥିଲା। ଏମିତି ଅନେକ ନିମନ୍ତଣ ପତ୍ର ଆସେ। ଅନେକ ବନ୍ଧୁ ବିବାହକୁ ଜୀବନର ଗୋଟିଏ ବଡ ବିଜୟ ବୋଲି ଭାବନ୍ତି। ସେହି ବିଜୟକୁ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗର ନିମନ୍ତଣ ପତ୍ର। ଏଇଟା ସେମିତି ନିମନ୍ତଣ ବୋଲି ଭାବି ଖୋଲିଥିଲି। ଏଇଟି ଏକ ଅସାଧାରଣ ନିମନ୍ତଣ ପତ୍ର। ମୁଁ ପ୍ରଥମେ ବିଶ୍ଵାସ କରିପାରିଲିନି। ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ ବାହାହେବ ବୋଲି ନିମନ୍ତଣ ପତ୍ର ପଠାଇଛି। ଯାହାକୁ ବିବାହ କରିବ ତା'ଙ୍କ ନାମ ମଧ୍ୟ ସେଥିରେ ଲେଖା ଅଛି। କୌଣସି ଏକ କଲେଜର ସେ ଅଧ୍ୟାପକ। ଏହି ସେହି ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ। ସେ ବିବାହ କରିବ ବୋଲି ନିଃସଞ୍ଜୋତରେ ମୋତେ ଜଣାଇ ପାରିଛି। ସେଥିରେ ମୁଁ ଦୁଃଖିତ ହେବି କି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବି ଜାଣିପାରୁନି। ବାହାରେ ପବନ ଆହୁରି ଅଧିକ ହେଲାଣି। ଲଣ୍ଠନଟି ଦୁର୍ବଳ ଭାବରେ ଲତିବାକୁ ଲାଗିଛି। ନିମନ୍ତଣ ପତ୍ରଟି ଆଉଥରେ ପଢିବାକୁ

ଇଚ୍ଛା ହେଲା। କେଉଁ ଦିନ ଆଉ କେତେବେଳେ

ଏଠାରେ ପରି ବେଷିତ ସମସ୍ତ କାହାଣୀ ଓ କ୍ଷୁଦ୍ର ଗଳ୍ପ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଲେଖକ ଓ ପ୍ରକାଶକ ଦ୍ଵାରା ଅନେକ ଅତୀତର ସ୍ମୃତି ସ୍ଵରୂପ ସଂରକ୍ଷିତ କରି ରଖିଥିଲେ, ବ୍ରହ୍ମପୁର ନିବାସୀ ଶ୍ରୀ ବସନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ, ଯେ ନିଜେ ଜଣେ ମହାନ ରଙ୍ଗକାର, ତୁଳୀରେ ଯେ ଲେଖିବସନ୍ତି, ଅସରକ୍ତି କାହାଣୀ କଥାର ଗୁଞ୍ଜ। ତା'ଙ୍କରି ପ୍ରୟାସରେ ଉନ୍ମୋଚନ କରିଥିଲା ପତ୍ରିକା, "ଲେଖା"। ସେହି କାହାଣୀ ସଂଗ୍ରହରୁ ଆମେ ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ବାଛି ଆଣିଛୁ କିଛି ଗଳ୍ପ ଓ କବିତାର ଉପହାର। ଆଶା କରୁଛୁ ଆପଣଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗିବ। ଯଦି ଆପଣ "ଲେଖା" ପୁସ୍ତିକାର ପ୍ରତିଲିପି ପାଇବାପାଇଁ ଇଚ୍ଛୁକ ତେବେ ଆମ ସହ ଯୋଗାଯୋଗ କରି ପାରନ୍ତି, ଅଥବା ସଂପର୍କ କରିପାରନ୍ତି: ବସନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ, ସଂଯୋଜକ, ପୃଥକ୍ ପ୍ରତିବିମ୍ବନ, ଗାନ୍ଧି ନଗର - ୧, ବ୍ରହ୍ମପୁର - ୭୬୦୦୦୧, ଓଡ଼ିଶା ଠିକଣାରେ।

ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ ସେହି ଭାଗ୍ୟବାନ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ନିଜର କରିବ, ସେତକ ଭଲ ଭାବରେ ଦେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଲା । ନାଁ, ସେଥିରେ ଆଉ ଶୁଦ୍ଧା ନାହିଁ । ଏଇତକ ଯଥେଷ୍ଟ । ମୁଁ ଖାଲିମନରେ ଅନେକ ତୁଫାନ ସୃଷ୍ଟି କରି ତା'ର ବେଗକୁ ମାପିବାର ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି । ବାହାରର ବର୍ଷା ଅଧିକ କୋରରେ ରେସ୍ କରିଚାଲିଛି । ଏମିତି ଦିନେ ରାତିରେ ଅନେକ ବର୍ଷା ହେଉଥିଲା । ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଛୋଟିଆ ସହରରେ ଚାକିରୀ କରୁଥିଲି । ସେହି ସହରର ଉପକଣ୍ଠରେ ଏକ ପ୍ରେକ୍ଷାଳୟରେ ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ ମୋ ସହ ଏକ ନାଟକରେ ଅଭିନୟ କରିଥିଲା । ସେ ନାଟକର ସ୍ତୁତି ଆଜି ବର୍ଷା ପାଣିରେ କାଗଜ ତଳା ବୁଡ଼ିଲା ପରି ବୁଡ଼ି ଗଲାଣି । ସେଥିରୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବା ପାଇଁ କିଛି ନାହିଁ । ମୋ ଘର ବାଡ଼ି ପଟରେ ଯେଉଁ କୃଷ୍ଣଚୂଡ଼ା ଫୁଲ ଫୁଟୁଥିଲା ମୁଁ ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀର କବରୀରେ ଖୋସି ଦେଉଥିଲି । ଏବେ ସେ ଦାୟୀତ୍ୱ ଆଉ କିଏ ନେବ । ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀର ଗଭାରେ ଅନେକ ଫୁଲ ମହକି ଉଠିବ । ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ ଶପଥ କରିଥିଲା- ମୋତେ ସେ ବାହାହେବ । ଅନେକ ଦିନ ଧରି ଯେଉଁ ଚିଠିପତ୍ର ସବୁ ଦେଉଥିଲା, ସେହି ସବୁରେ ସେହି ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ତଥ୍ୟ ଥିଲା- ସେ ମୋତେ ହିଁ ଭଲ ପାଇଥିଲା । ସେ ସବୁ ଆଜି କେତେ ମିଛ- ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ ବିଭା ହେବ ବୋଲି ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପଠାଇଛି । ଭାବୁଛି, ତା'ର ସବୁ ପୁରୁଣା ଚିଠି, ତା'ର ସବୁ ରୁମାଲ, ତା'ର ସେହି ଫୋଟୋ ଆଉ ତା'ର ସେହି ଲୁହ ଭିଜା ରୁମାଲ ତା'କୁ ହିଁ ଉପହାର ଦେବି । ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ ଆଉ କୃଷ୍ଣଚୂଡ଼ା ପାଇଁ ଖୋଜିବନି- ମୋ ବଗିଚାର କୃଷ୍ଣଚୂଡ଼ା

ସେହି ଗଛ ମୂଳରେ ହିଁ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବ । ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପତ୍ରଟି ଲ୍ୟାପଟିର ନିଆଁରେ ମୁଁ ପୋଡ଼ି ଦେଇଛି, ସେଇ ପାଉଁଶତକ ବର୍ଷା ପାଣିରେ ଧୋଇହୋଇ ଅସୀମରେ ମିଶିଯିବ । ତା'ପରେ ରାତି ଆହୁରି ଗଭୀର ହେବ । ବର୍ଷା ପାଣିର ଟପ୍ ଟପ୍ ଶବ୍ଦରେ ମୋ ମନର ଭାବନା ଗୁଡ଼ିକ ବେତାଳିଆ ହେବାରେ ଲାଗିଲେଣି । ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ ବୋଧହୁଏ ବିବାହ ପାଇଁ ଆୟୋଜନ କରୁଥିବ । ଆମର ଦୀର୍ଘଦିନର ଅନୁଭୂତିକୁ ସେ ଧୋଇ ମାଜି ଅନେକ ଦିନରୁ ଭୁଲି ଯିବଣି । ସେତକ ଯଥେଷ୍ଟ ।

ମୁଁ ଶୋଇବା ପାଇଁ ଲଣ୍ଠନଟିକୁ ବିଶ୍ରାମ ଦେଲି । ଅନ୍ଧକାର ।

ଖରାବେଳର ଗପ

ଭାଗ୍ୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ମହାରଣା

ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଭିତରୁ ବାହାରି ଆସିଲା ନାଗ । ପଦ୍ମତୋଳା ଶୁଣିବି ଏମିତି ଝପଟି ଆସିନାହିଁ କେବେ ।

ନେଉଳଟେ ଅଟକିଛି ବୁଦା ପାଖରେ । ନାଗକୁ ଦେଖିସାରିବା ପରେ ବି ଛନ୍ଦା ଛନ୍ଦି ପତ୍ର ସନ୍ଧିରୁ ଗୋଡେଇ ଆସୁନାହିଁ ।

ଛଣଘର ମାଟିକାନ୍ଥ କଣା ବାଟଦେଇ ମୁଷାଟେ ଉତୁରି ଆସିଛି, ବାହାରକୁ ଜୁଲୁଜୁଲୁ କରି ଚରିଦିଗକୁ ଅନାଇ କିଛି ଖୋଜି ହେଉଛି । କାନ୍ଥବାଡ଼ରେ ପିଂପୁଡ଼ି ଆଉ ଜନ୍ମାମାନଙ୍କ ମେଳା ଲାଗିଛି । ଅସରପା କେତୋଟି ଫତଫତ ହୋଇ

ବାହାରକୁ ଉଡ଼ିଆସୁଛନ୍ତି । ଉଦୁଭଦିଆ ଖରାବେଳରେ ମାଟି ତାତି ଗଲାଣି । ସଭିଏଁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ଛାଇଟିକେ । ଗାଆଁର ଶେଷମୁଣ୍ଡରେ, ନଇପଠାରେ- ଏକୁଟିଆ ଠିଆ ହୋଇଯିବା ନିତିଆ ଅଜାର ନୁଆଁଣିଆ ଛଣଘର ଚାରିପାଖେ ଭିତ କମିଛି । ହେଲେ ଗଛ କି ବୃକ୍ଷ ଗୋଟେ ଦିଶୁନାହିଁ ଆଖ ପାଖରେ । ଛାଇ କେଉଁଠୁ ମିଳିବ ।

ଘର ପଛପାଖରେ ପୋତା ହେଇଛି ଗୋଟେ ବାଉଁସ ଖୁଣ୍ଟ । ସପା ଧୋତିଟିଏ ସହିତ ଆପଣାର ଗୋଟେ କସ୍ତାଲୁଗା ଯୋଡ଼ି ବାଉଁସ ଖୁଣ୍ଟରୁ ଛଣତଳୁ ନହକା ଦଉଡ଼ି ଖଟଟାରେ ପକେଇ ଚତା ସ୍ୱରରେ ଡାକିଲା, "ହେ ବୁଡ଼ା ! ଏପଟକୁ ଆସ । ଛାଇ ଟିକେ କରିଦେଲି । ଏଇଠି ବସିଲେ ଟିକେ ଆରାମ ଲାଗିବ ।"

ନାଗ, ନେଉଳ, ମୁଷା ଓ ଅସରପା ସଭିଏଁ କାନ ଡେରିଲେ ।

ନାଲିଗାମୁଛା ବେତେଇ ହୋଇ ଖାଲି ଦେହରେ ବାହାରି ଆସିଲା ନିତିଆ ଅଜା । ବଙ୍କୁଲି ବାଡ଼ିଟି ଠୁକୁ ଠୁକୁ କରି ବସିଗଲା ଖଟ ଉପରେ ।

"ଏତେ ଝାଳ ବହି ଯାଇଛିଟି ଦେହରୁ ! କି ନିଆଁଲଗା ଖରା ହେଉଛି ବା । ମଣିଷ ଯାହା ଦହଗଞ୍ଜ ହେଲାଣି ।"

ନିତିଆ ଅଜା ଦେହର ଝାଳ ପୋଛି ଦଉ ଦଉ ନଖି ଆଇର ଆଖି ଝଲସି ଉଠିଲା ।

"ଏ ବୁଡ଼ା ! ଟିକେ ଗଡ଼ିପଡ଼ ବା ଏଇଠି । କେତେ କହିଲି- ସହରକୁ ଯାଅ ପୁଅ ଘରକୁ । ଗଲନି, ସିଏ ଯୋଉ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଲଗେଇଛି ଛାତ ଉପରେ- ଖାଲି ଥଣ୍ଡା ପବନ ତା' ଭିତରୁ ବାହାରୁଛି । ସେଠିକୁ ଗଲେ ଭଲରେ ଶାନ୍ତିରେ

ଶୁଅନ୍ତ ନାହିଁ । ବୋହୁଟା କିରି କିରି ହେବ ବୋଲି ଗଲନି । ନହେଲା ନାଇଁ, ଝିଅ ଘରକୁ ତ ଯାଇପାରନ୍ତ । କୋଠାଘର ଛାତତଳେ ଫେଏନ ଲାଗିଛି । ଏତେ ଗରମ ତ ହେଉନଥିବ । ହେଇ ପରା, ଦିଇଟା ଗାଁ ଖେଦି ଗଲେ ଆର ଗାଁ ଟା ଦିଶୁଛି । କହିଲ କଣ ନା, ନଇପଠାର ଖରାଦିନିଆ ପବନ ଛାଡ଼ି ଯିବାକୁ ମନ ହେଉନି । ଏବେ ଦେଖ, ଛାଇ ନାହିଁ କି ପବନ ନାହିଁ । କେମିତି ସମ୍ଭାଳିବ ତୁମ ଦିହ ।"

ନିତିଆ ଅଜା ଆଉକି ବସିଲା ନଖି ଆଇକୁ ।

"ମ ! ଇଏ କି କଥା ! ଘର ଭିତରେ ସିନା ଆଉ କିଏ ନାହିଁ । ବାହାରୁ ଯଦି କିଏ ଆସିଯାଏ କଲ ଭାବିବ କହିଲ? ଦୁଃଖିକି ବସ"

ଆଖି ମିଟିମିଟି କରି ଦୁରରୁ ଚାହିଁଥିଲେ ନାଗ, ନେଉଳ, ମୁଷା । ଜନ୍ମା ପିଂପୁଡ଼ିମାନେ ଖଟବାଡ଼ର ଛାଇ ତଳକୁ ଧାଡ଼ି ଲଗେଇଦେଲେଣି । ଅସରପା ଝପି ଗଲେଣି ଲୁଗା

ଆହ୍ୱାନ

ବାତରେ ।

ନିତିଆ ଅକା ନଖି ଆଇର ପଣତ କାନିରେ ମୁହଁ ଘୋଡେଇ ଖିଅ ଧରିଛି ରଜଦୋଳି ଗୀତର ।

କ୍ରମଣ: । ଛାଇ ମାଡିଯାଉଛି ହୁଙ୍ଗା ଆଡକୁ, ବୁଦା ମୁଳକୁ, ଦବରା ମାଟି କାଛ ଉପରକୁ ।

ଶୀତ ଆସିଛି

ସରୋଜକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର

ଏ ମିତା, ଏ ସହରକୁ ତୋ' କେବଳ ଶୀତ ଆସିଛି । ଦରଜଳା ଚୁଲି ଧାସକୁ ପଛକରି ବସିଥିବା ପୁଷି ବିଲେଇ ପରଇ ଏମିତି ହାତଗୋଡ଼ ଘୋଡ଼ିହୋଇ ଶୋଇଥିବୁ, ନା କଣ କାମଧାମ କରିବୁ ଯେ ?

ନାହିଁଲୋ ନାହିଁ- ଏ ସହରକୁ ମୋ' ପାଇଁ ଏ ବଉଳିଆ ଶୀତ ଆସିଛି । ଦେଖୁନୁ ଶୀତ କେମିତି ପହଁରୁଚି ପିଚୁ ରାସ୍ତାରେ, ବଜାର ଘାଟରେ, ଦାଣ୍ଡ ବାରଣ୍ଡାରେ, ଫଲର ଡେ'ଫରେ । ଏ ବଜାରୀ ଶୀତକୁ ବି ଖରା କାଟୁନି ପର । ଓ: , ଫୁଲେଇ ଶୀତଟା କେବଳ ତାଳିପକା ପିଚୁ ରାସ୍ତାରେ ଅଟକି ଯାଆନ୍ତାକି ? ନା, ତିଆଁଳିଆ ଶୀତଟା ତ ତେଇଁଚି ଦିହରୁ ଦିହକୁ, କୋଠାରୁ କୋଠାକୁ । ବେକ ତଳେ

ଆହ୍ୱାନ

ଶୀତ, କାଖତଳେ ଶୀତ, ଆଙ୍ଗୁଠି ସନ୍ଧିରେ ଶୀତ ପଶି ପରା ବହେ କୁତୁକୁତୁ କରିସାରିଲାଣି । ଏମିତି ଦିନେ ନାହିଁ କି, ଦି ଦିନ ନାହିଁ- ଲାଗଲାଗ ପକର ଦିନ ହେଲା କୋହଲା ଶୀତଟା ଗେଲ କରୁଚି ପିଲାଠୁ ବୁଡାଯାଏ । ଆଲୋ ବୋଉଲୋ । ଶୀତର ଗେଲରେ ପାଖ ସାହିର ତିନିଟା ଭିକାରୀ ବୁଡା ଠକ୍ ଠାକ୍ ଥଣ୍ଡା ହୋଇଗଲେ । ଚୁଲି ତ ନାହିଁ, ରଇ ନିଆଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଦରକାର ପଡିଲା, ଘରେ ଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ସିନା ଏଟା କିଛି ନାହିଁ, ହେଲେ ବାରବୁଲାଙ୍କ ପାଇଁ !!!

ଆରତୀ କହିଲା- ଯା'ଲୋ ଯା', ତୋ ପାଇଁ ଖାଲି ଏ ଶୀତ । ଶେଯ ଉପରେ ଶୋଇ ଦି'ଚାରିକପ୍ ଗରମ ଚାହା ପିଇ ନି କେଉଁ କୋଣରେ ଶୀତଟା ତୋର ଗୁଡେଇ ହୋଇ ରହିଯାଇଛି ଯେ ?

ମୀତା- ଦେଖୁନୁ, ଶୀତ ମୋ ଦେହରେ ଗୁଡେଇ ହେଇଚି ବୋଲି ତ ମୁଁ ରେଝେଇ ଗୁଡେଇ ହେଇଚି । ନ ହେଲେ ପୁଙ୍ଗୁଳା ଦିହରେ ବୁଲିବାକୁ ମୋର କ'ଣ ସଉକ ନାହିଁ ? ତୋ ଦିହରେ ବେଶି ଚର୍ବି ତ, ତେଣୁ ଶୀତ ଖସି ଯାଉଛି । ହେଲେ ମୋର ତ ତାଙ୍ଗ ପରି ଦେହ । ହାତ ଗଣ୍ଡାଏ କୁ ଚମଡାଟିଏ । ସେଥିପାଇଁ ଶୀତ ଚିଲି ଯାଉଚି ମୋ ହାତ ଭିତରକୁ । ତୋ ଦିହରେ ଶୀତ ପଶିବାକୁ ପରା ତିନିବର୍ଷ ଲାଗିବ ।

ଆରତୀ ଏଥର କାନ୍ଦିଲା । ସେ କାନ୍ଦ ଆଉ ବନ୍ଦ ହେବାର ନୁହେଁ । ତୁହାକୁ ତୁହା କାନ୍ଦ । ଆଖିରୁ ଲୁହର ଧାଡ଼ ନିଗିତି ପଡୁଥିଲା, ଠିକ ନୁଆଣିଆ ଚାଳ ଉପରୁ ବର୍ଷା ପାଣି ନିଗିତିଲା ପରି । ହଠାତ୍ ହସଖୁଣ୍ଟିରୁ କାନ୍ଦଟା କେମିତି

ଆରତୀ ଆଖି ଭିତରକୁ ଲୁହ ହୋଇ ପଶିଗଲା, ସେ କଥା ମୀତା ଆଗ କମା ବୁଝି ପାରିଲା ନି ।

ମୀତା ଅନୁମାନ କରି ବୁଝିଲା । ଆରତୀର ମନ କଥା, ତା' ଲୁହର ଭାଷା । ଏକା ହଞ୍ଜେଲ୍ରେ ସେମାନେ ତିନି ବର୍ଷତଳେ ରହୁଥିଲା ବେଳେ ଆରତୀର ମାଆଙ୍କର ଶେଷ ଯବନିକା ପଡିଥିଲା । ଶୀତରୁ ଥଣ୍ଡା, ଥଣ୍ଡାରୁ କ୍ଷୁଦ୍ର, କ୍ଷୁଦ୍ରରୁ ଏମିତି କ'ଣ ହୋଇ ଶେଷରେ ତା' ମାଆ ଚାଲିଗଲେ ଆର ପାରିକୁ । ମାଆର କୋଳର ଉଷ୍ମତାରେ ଯିଏ ଏତିକିଟିଏରୁ ଏତେବଡ଼ଟିଏ ହୋଇଥିଲା, ସେ କେମିତି ବା ଭୁଲୁ ଯାଆନ୍ତା ତା'କୁ । ଶୀତର ଲମ୍ବା ହାତର ସ୍ପର୍ଶରେ ଆରତୀ ଅନେକ ସମୟରେ ରୁକ୍ ରୁକ୍ ହୋଇ ଜଳିଉଠେ । ମାଆର ସ୍ନେହ, ମମତା ବନ୍ଧନ ସବୁ ତା'କୁ ଅସ୍ତେସ୍ତେ ପରି ଜାବୁତି ଧରନ୍ତି ।

ଆରତୀ ଆଣ୍ଟୁତଳେ ମୁହଁ ଗୁଞ୍ଜି କାନ୍ଦୁଥିଲା । ମୀତା କଣ କରିବ କଣ ନାହିଁ କିଛି ଭାବି ନପାରି ତା' କାନରେ ଏମିତି କହିଲା- ଏ ଆରତୀ, ଶୀତ ଆଉ ଏ ସହରରେ ନାହିଁ । ତିଆଁ ମାଙ୍କଡ଼ଙ୍କ ପରି ତେଇଁ ତେଇଁ ଦିଲୁ । ଚାଲିଗଲାଣି । ଏଇ ହଞ୍ଜେଲ୍ ଭାରି ଉଷୁମ । ଏଇନେ ଗୋଲାପର ତୋତ । ହଁ, ତୋର ଆଜି ରବୀନ୍ଦ୍ର ମଣ୍ଡପରେ ଗୀତ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍ ଅଛି ପରା । ସମୟ ହେଇଗଲାଣି । ତେଣେ ସଭିଏଁ ତୋର ଅପେକ୍ଷାରେ ଥିବେ ।

ଆରତୀ କିଛି ନ କହି ଉଠିଗଲା ବସିବା ଜାଗାରୁ । ସେ ଜାଣିଚି, ଶୀତ କେବଳ ଗରିବଙ୍କ ପାଇଁ ନୁହେଁ- ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ । ଏ ଦିନେ କିଏ ମଲା, କିଏ ଗଲା ତା' ଭାବି ବସିଲେ ନିଜେ ହିଁ ଦୁହିଁହେବା ସାର ।

ମନ ଭିତରୁ ଶୀତର ଦାଡକୁ କାଟି ଆରତୀ ନିଜକୁ ସକାଡିଲା ରବୀନ୍ଦ୍ର ମଣ୍ଡପକୁ ଯିବା ପାଇଁ । ସେତେବେଳେ ବି ଶୀତ ସେମିତି ହସୁଥିଲା । ବିଲେଇ, କୁକୁର ରାସ୍ତା କରକୁ ଜାକିକୁକି ହୋଇ ବସିଥିଲେ । ଆରତୀ ବିନା ଆପ୍ରନ୍ ଓ ମଫଲରେ ମୀତାକୁ ଧରି ଏପଟ ଆଖି ବୁଲେଇ ରବୀନ୍ଦ୍ର ମଣ୍ଡପ ଆଡକୁ ପାଦ ବତାଉଥିଲା । ସେତେବେଳେ ସେ ପୁରା ଭୁଲିଯାଇଥିଲା ପ୍ରକୃତରେ ଏ ସହରକୁ ଶୀତ ଆସିଛି, ନା ଶୀତ ଯାଇଛି ।

ଶିଳ୍ପୀ ଗୁରୁ ବିମ୍ବାଧର ବର୍ମା

ବସନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ

ଶିଳ୍ପୀଗୁରୁ ବିମ୍ବାଧର ବର୍ମା । ପ୍ରକୃତିର ଜଣେ ସାଧକ ପୂଜାରୀ ରୂପେ ନିଜେ ନିଜେ ଅଧ୍ୟବସାୟ କରି ସେ ନିଜକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଶିଳ୍ପୀ ରୂପେ ଗତି ତୋଳିଥିଲେ । ଜନ୍ମ ତାଙ୍କର ୧୯୦୧ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ମାସ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର କୁସୁପୁର ଗ୍ରାମରେ । ପିଲାଟି ଦିନରୁ ମାଟି କାନ୍ଦୁଅ ଚକଟି ମୂର୍ତ୍ତୀ ତିଆରି କରିବାରେ ଧୂରନ୍ଧର । ତରୁଣ ବୟସରେ ବର୍ମା ମୂର୍ତ୍ତି ଗଠନ କରିବା ସହ ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିବା, ଯାତ୍ରାରେ ଅଭିନୟ କରିବା ଓ ମଂଚ ସାଜସଜାରେ ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

ବିମ୍ବାଧର ବର୍ମାଙ୍କର ଚିତ୍ରକଳାର ଏକ ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ରହିଛି । ଓଡ଼ିଶାର ପୁରପଲ୍ଲୀର ନିଖୁଣ ଛବି ଆଙ୍କିବାକୁ ସେ ବହୁତ ଭଲ ପାଉଥିଲେ । ମଧୁସୂଦନ ଦାସଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ଅଙ୍କିତ 'ଉତ୍କଳ ଜନନୀ' ଚିତ୍ରଟି ବହୁ ପ୍ରଶଂସିତ । ଚିତ୍ରକଳା ଓ ସାହିତ୍ୟ ସହ ନିବିଡ଼ ସଂପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରି ସେ ନିୟମିତ ଛବି ଆଙ୍କି ସୁନାମ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ । 'ପଲ୍ଲୀବଧୂ' ତାଙ୍କର ଏକ ସଫଳ କୃତି ।

ଅନେକ ପ୍ରଶଂସାର ଅଧିକାରୀ ହୋଇ ସୁଦ୍ଧା ଶିଳ୍ପୀ ବିମ୍ବାଧର ବର୍ମାଙ୍କୁ ସମାୟରେ ବଞ୍ଚିରହିବା ପାଇଁ ବହୁ କଷ୍ଟ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଆର୍ଥିକ ଅଭାବ, ନିଃସନ୍ତାନ ହେବା ଦୁଃଖ ଠାରୁ ବହୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଲୋକଙ୍କ ଦ୍ୱାରକୁ ଯାଇ ଛବି ବିକ୍ରି କରି ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ କରିବାର ମାନସିକତା ତାଙ୍କ ମନକୁ ବହୁତ ଆଘାତ ଦେଇଥିଲା । ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଅର୍ଥର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମକରି ତା' ଅନେକ ସମୟରେ ସେ ନ ପାଇ ନିଜକୁ ପାଗଳ ମନେକଲ । ତାଳତେର ରାଜାଙ୍କ ଦରବାରରେ

ଆହ୍ୱାନ

ରହି କଠୋର ପରିଶ୍ରମ କରି ସୁଦ୍ଧା ସେ ନିଜକୁ ହତାଶ ମନେକଲେ ।

୧୯୫୨ ବେଳକୁ ତାଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟହାନୀ ଘଟିଲା । ଚିକିତ୍ସା ନିମନ୍ତେ ରଙ୍ଗ ଆଉ ତୁଳୀ ଧରି ଛବି ଆଙ୍କି ଭିକାରୀମାନଙ୍କ ଭଳି ଘର ଘରକୁ ବୁଲି କେବଳ ନିରାଶବାଣୀ ଶୁଣିଲେ । ଇଏ ସେହି ଓଡ଼ିଆ ମାଟି । ଉତ୍କଳକଳାର ସଂକେତ ବହନକରି ନାଆଁ କରିଛି 'ଉତ୍କଳ' । କଳା ଏଠି ପ୍ରଚୁର । କଳାକାର ଏଠି ନିଃସ୍ୱ । କଣେ ପ୍ରତିଭାବାନ ଶିଳ୍ପୀଙ୍କ ଜୀବନରେ ଏଇଠି ଦୁର୍ବିସହ । ଶିଳ୍ପୀଙ୍କ କୃତିରେ ସମସ୍ତେ ଏଠି ଶତମୁଖର । ସୃଷ୍ଟିକୁ ଭୁରି ଭୁରି ପ୍ରଶଂସା ଅଥଚ ସୃଷ୍ଟୀକୁ ଆଦରି ନେବାରେ ଆପଣେଇ ନେବାରେ ଏ ମାଟିର ଆଉ ଏ ମାଟିର ମଣିଷ ଅବହେଳାର ଚରମସୀମା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାରେ କୁଣ୍ଠାବୋଧ କରିବେନାହିଁ । ତଥାପି ଶିଳ୍ପୀ ନିର୍ବିକାର । ହାତରୁ ତୁଳୀ ଖସୁନି । ରଙ୍ଗ ହଳି ଯାଉନି ।

୧୯୫୩ ମସିହା, ରୋଗବ୍ୟାଧିର ଶୀକାର ହୋଇ ସଶସ୍ତ୍ରୀ ଶିଳ୍ପୀଗୁରୁ ବିମ୍ବାଧର ବର୍ମା ଚିରଦିନ ପାଇଁ ପୃଥିବୀରୁ ବିଦାୟ

ନେଇଥିଲେ । ଆଜି ଏ ମାଟିରେ କାହିଁକିଏ ସଂଜଦୀପତିଏ ବି କାଲୁଥିବ କି ନାହିଁ ସନ୍ଦେହ । ମଣିଷ ଭୁଲିଯାଏ ମଣିଷକୁ । ହେଲେ ସମୟ ଭୁଲେନି । ଆଜି ଏମିତି ମଣିଷମାନଙ୍କୁ ତିଆରି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେଉଁମାନେ ମଣିଷ ମନର ହୃଦୟ ତନ୍ତ୍ରୀର ସ୍ୱନ୍ଦନକୁ ଶୁଣିପାରିବେ, ବୁଝିପାରିବେ । କଳାକୁ ଯେତେ ଆଦର କରିବେ, କଳାକାରକୁ ସେତେ ଆପଣାର କରିବେ ।

ପାହାଡ଼ କଥା କହିଲା

ଅରେ ଗୋଟିଏ ପିଲା ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଇଥିଲା, ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ନୀରବତା । ସେହି ଜଙ୍ଗଲରେ କେବଳ ପବନ ଓ ଗଛ ହଲୁଥିବାର ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଯାଉଥିଲା । ସେ ପିଲାଟି ଭୟରେ ଚିତ୍କାର କଲା- ଭୂତ । ତାହାର ଚିତ୍କାର ପାହାଡ଼ରେ ବାଧାପାଇ ଫେରି ଆସିଲା । ତାକୁ ଶୁଣାଗଲା-ଭୂତ ।

ସତରେ ଭୂତ ଅଛି ବୋଲି ପିଲାଟି ବିଶ୍ୱାସ କଲା । ଏବେ ସେ ହାତମୁଠା ଟାଣ କରି ପୁଣି ଚିତ୍କାର କଲା- ତୁ ମୋତେ ଖାଇବୁ? ପାହାଡ଼ରେ ବାଧାପାଇ ତା ସ୍ୱର ପୁଣି ଫେରି ଆସିଲା । ସେ ବୁଝିନେଲା ଯେ ଭୂତ ତାହାକୁ ସେହି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରୁଛି । ତେଣୁ ସେ କହିଲା- ହଁ ମୁଁ ତତେ ଖାଇବି । ଏ ସ୍ୱର ମଧ୍ୟ ବାଧାପାଇ ଫେରି ଆସିଲା । ତେଣୁ ସେ ଭୟରେ ନିଜ ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଲା ଓ ତା'ର ମା'କୁ ସବୁ କଥା କହିଲା । ମା' ପ୍ରକୃତ କଥା ଜାଣିପାରିଲେ । ଆଉ କହିଲେ,

"ପୁଅ, ତୁ ଆଉଥରେ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଗଲେ ସେ ଭୂତକୁ କହିବୁ- ମୋ ପ୍ରିୟ ବନ୍ଧୁ, ମୁଁ ତୁମକୁ ଭଲପାଏ ।" ଏହାପରେ ପିଲାଟି ଯେବେ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଗଲା, ସେ ଚିତ୍କାର କଲା- ହେ ମୋର ପ୍ରିୟ ବନ୍ଧୁ, ମୁଁ ତୁମକୁ ଭଲ ପାଏ । ପାହାଡ଼ ପାଖରୁ ସେଇ ପ୍ରତିଧ୍ୱନୀ ଶୁଣାଇଦେଲା । ପିଲାଟି ବୁଝିଗଲା ଯେ ଏଥର ଭୂତ କାହାକୁ ଭୟ ଦେଉନାହିଁ । ସେ ପୁଣି କହିଲା- ମୁଁ ତୁମକୁ ଭଲପାଏ । ସେଇ ଶବ୍ଦ ପାହାଡ଼ରେ ବାଧାପାଇ ଫେରି ଆସିଲା । ତାହା ଶୁଣି ପିଲାଟି ଖୁସିରେ ନାଚି ଉଠିଲା ।

ଧେତ୍ ତେରୀ

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କୁମାର ସାମନ୍ତରା

ବୁଝିଲୁ କିରେ ମଠୁଆ, ଗଜି ପଧାନର ଦାଣ୍ଡରେ ବାଟରେ ଦେଖିଲେ ମୋ ସହିତ କଥା ହେଉଛି । ଆସିବା ମଙ୍ଗଳବାରେ ତା ଝିଅ ବିଭା ଭୋଜିରେ ମାଉଁସ କରିବ । ମତେ ପଦେ କହିଲାନି କି ନିମନ୍ତଣ କରିନାହିଁ । କେତେଦିନ ହେଲା ମାଉଁସ ଖାଇନାହିଁ । ମାଉଁସ କେଜି ଶହେ ପତାଶ ଆତକୁ ଭୁଲିଲାଣି । ଖାଇବା ପାଇଁ ମନ ହେଉଛି ହାତରେ ପଇସା ନାହିଁ । ଏବେ ଭୋଜି

କଥା ଶୁଣିଲେ ପାଟିରୁ ଲାଳ ଗଡ଼ିଯାଉଛି । ଭାବୁଛି, ଏଥର ଗୋଟେ ଉପାୟ ଖଞ୍ଜିବି । ପଧାନ ତାକିନି ନ ତାକୁ, ଗହଳି ଭିତରେ ପଶିଯାଇ କାମଟା ହାସିଲ କରିବି । ଚଟାପଟ୍ ଭୋଜିଖିଆ ଆସନରେ ବସିପଡ଼ି ଖାଇବା ବେଳେ ତଳମୁହାଁ ହୋଇ ଖାଇବି, ଆଦୌ ଉପରକୁ ମୁଣ୍ଡ ଟେକିବି ନାହିଁ, ବତାଳି ଯାହା ଦେଲେ ହୁଁ କରୁଥିବି । ମାଉଁସ ଯେତେଥର ଦେଲେ ଖାଇବି ନ ଦେଲେ ଏକା ଏ ଖଲିରେ ମାଉଁସ ଦିଅ ବୋଲି ଲାଜଛାଡ଼ି ମାଗିବି । ଅରୁଚି ପାଟିକି ସୁଆଦ ହେଲେ ଗଲା । ଆଉ ସେଦିନ ବରଯାତ୍ରୀ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ଭୋଜିଖାଇ ଯିବି । ଏ ଯୁଗକୁ ଲାଭଟା ପ୍ରଥମେ ଚିନ୍ତା ନ କଲେ ଅସୁବିଧା ।

ହଇରେ ପଣ୍ଡିତ ପିଲା, ଏତେ ନଅଙ୍କିଆ ରଙ୍କି ଭଳିଆ କାଙ୍କି ହଉରୁ । ବିନା ନିମନ୍ତଣରେ କାହାର ଭୋଜି ଖାଇଯିବୁ? ବିନା ଡାକରାରେ ବରଯାତ୍ରୀ ହେବୁ? ଏଇଟା ତତେ ପସନ୍ଦ ହେଉଛି?

ନାହିଁରେ ମଠୁଆ, ସ୍ୱାର୍ଥ ସୁବିଧାଟା ମୂଳ ବୋଲି ସବୁବେଳେ ଭାବେ, ଅଭାବରେ ସ୍ୱଭାବ ନଷ୍ଟ କରିବି ନାହିଁ ବୋଲି ଏ ଚିନ୍ତା କରିଛି । କହିଲୁ, ମୋ' କଥା ଠିକ୍ କି ନାହିଁ ।

ଆରେ ମାହାଳିଆ ଫିନାଇଲ୍ କିଏ ଦେଲେ ପିଇଦେବୁ ବୋଧୁଏ । ଆଉ କଣ କହିବି । ତୋର ଲାଜ ଫାଜ କିଛି ନାହିଁ । ଧେତ୍ ତେରୀ ।।।।।

ସସ୍ତଦଶ ରାଜ୍ୟ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପୁରସ୍କାର ଉତ୍ସବ

ଚିକେ ଖୁସି, ପ୍ରଚୁର ଦୁଃଖ

୧୯୯୨, ୧୯୯୩ ଏବଂ ୨୦୦୩, ୨୦୦୪ ବର୍ଷ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ ଉତ୍ସବ ଗତ ୩୦ ତାରିଖ ସଂଧ୍ୟାରେ ରବୀନ୍ଦ୍ର ମଣ୍ଡପଠାରେ ଆୟୋଜିତ ହୋଇ ଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟ ସଂସ୍କୃତି ବିଭାଗ ଉତ୍ସବର ମୁଖ୍ୟ କର୍ତ୍ତା ସାଜିଥିବା ବେଳେ ରାଜ୍ୟ ସଂଗୀତ ନାଟକ ଏକାଡେମୀ ଓ ଓଡ଼ିଆ ସିନେକ୍ରିଟିକ୍ ଆସୋସିଏସନ୍ ଉତ୍ସବ ଆୟୋଜନରେ ସହଯୋଗ କରି ଥିଲେ । ପୁର୍ବରୁ ଓଡ଼ିଆ ସିନେକ୍ରିଟିକ୍ ଆସୋସିଏସନ୍ ନିଜସ୍ୱ ଭବ୍ୟମରେ ଅନେକ ସୁନ୍ଦର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଆୟୋଜନ କରି ଆସିଛି ଏବଂ ଜାତୀୟ ସ୍ତରର ଅନେକ ନାମାଦାମୀ ତାରକାଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରିତ କରିଛି । କିନ୍ତୁ ଚଳିତ ବର୍ଷର ସରକାରୀ ଉତ୍ସବଟି ନନ୍ଦିତା ଦାସଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ସତ୍ତ୍ୱେ ଗଣ୍ଡଗୋଳିଆ ତଥା ଫିକା ଫିକା ଲାଗିଲା । ସରକାରୀ ବାବୁମାନଙ୍କର ଆୟୋଜନ ଅବଶ୍ୟ ସବୁବେଳେ ଏହିପରି ଗଣ୍ଡଗୋଳ, କୋଳାହଳ, ବିରକ୍ତି କର ପରିଚାଳନା ଓ ପରସ୍ପର ଟେକାଟେକିରେ ହିଁ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ତେବେ ଆସନ୍ତୁ, ଏଥର ଉତ୍ସବର କେତୋଟି ନମୁନା ଦେଖିବା ।

ସ୍ୱର୍ଗରେ ପୁରସ୍କାର

୧୯୯୨ ଓ ୧୯୯୩ର ପୁରସ୍କାର ଘୋଷିତ ହେବାର ୧୪ବର୍ଷପରେ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ପୁରସ୍କାର ଘୋଷଣା ପରେ ପରେ ହର ପଟ୍ଟନାୟକ, ଅନୀତା ଦାଶ ଓ ଅଶୋକ ଲେଙ୍କା ଅଦାଲତର ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହେବାରୁ ଏହି ପୁରସ୍କାର ସେତେବେଳେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ପାରି ନଥିଲା । ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ ବେଳକୁ ୧୯୯୩ର ଜୟଦେବ ପୁରସ୍କାର ବିଜେତା ପ୍ରଖ୍ୟାତ ଅଭିନେତା ବ୍ୟୋମକେଶ ତ୍ରିପାଠୀ, ୧୯୯୨ର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପାର୍ଶ୍ୱ ଅଭିନେତା ସକିଦାନନ୍ଦ ରଥ, ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପାର୍ଶ୍ୱ ଅଭିନେତ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ, ୧୯୯୩ର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗୀତିକାର ଓ ସଂଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଅକ୍ଷୟ ମହାନ୍ତି ଓ ୧୯୯୨ର ଶ୍ରେଷ୍ଠ କାହାଣୀକାର ହିମାଂଶୁ ଦାସ ଆଉ ଇହଧାମରେ ନାହାନ୍ତି । ଯା'ହେଉ ସାଥୀ କଳାକାର ମାନଙ୍କ ଅସହିଷ୍ଣୁତା ଏବଂ ନ୍ୟାୟ ପାଳିକା ଓ ସରକାରଙ୍କ କଳ୍ପପଗତି ପାଇଁ ଏହି ବରୋଷ୍ୟ କଳାକାରମାନେ ସ୍ୱର୍ଗରେ ଥାଇ ଏଇ ମରଣୋପରାନ୍ତ ସମ୍ମାନକୁ ଉପଭୋଗ କରୁଥିବେ । ଅବଶ୍ୟ ଇଂରେଜୀରେ ଗୋଟିଏ କଥା ଅଛି, "ଯଶ ହେଉଛି ସେହି ଗଛର ଫଳ, ଯାହା କେବଳ ମଲା ଲୋକ ହିଁ ଖାଆନ୍ତି ।"

ଶିଶୁ କଳାକାର, ବୟସ ବାଉଁଶ

ସେହିପରି ୧୯୯୨-୯୩ରେ ଶିଶୁ କଳାକାର ଭାବରେ ପୁରସ୍କୃତ ମାଞ୍ଜର ଦୀପାୟନ ଓ ମାଞ୍ଜର ତରୁଣ ଏବେ ଯୁବକ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ବାହାରେ ପତାପତିରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ଶିଶୁକଳାକାର ପୁରସ୍କାର ନେବାକୁ ଯୁବକଟିଏ ମଞ୍ଚକୁ ଯିବା ହାସ୍ୟାସ୍ତବ ନିଷ୍ପତ୍ତି । ଏମିତିତ ଦିନ ବି ଆସିପାରେ, ଯେତେବେଳେ କି ବୃତାବେଳେ ଯାଇ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶିଶୁକଳାକାର ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ । ହାୟରେ ଦୁର୍ଭାଗା ଦେଶ । ଅନ୍ୟ ଏକ ଘଟଣା କ୍ରମରେ ୧୯୯୩ ପାଇଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଓ ଚିତ୍ରନାଟ୍ୟ ପୁରସ୍କାର ହାସଲ କରି ଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ସୁଶାନ୍ତ ମିଶ୍ର ନିଜ ବାହାଘର ଭୋଜିରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲେ । "ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁର ଛାଇ"ପରି ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ତିଆରିକରି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ପୁରସ୍କାର ପାଇଲା ବେଳକୁ "ସଂସାରୀ" ପୁରସ୍କାରଟି ବି ମିଳିଗଲା ।

ଅଧା ଓଡ଼ିଆ, ପ୍ରିୟ ଓଡ଼ିଆ

ନିଜର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଭାଷଣରେ ଅଭିନେତ୍ରୀ ନନ୍ଦିତା ଦାସ କହିଲେ ଯେ ସେ ଅଧା ଓଡ଼ିଆ, କାରଣ ବାପା ତାଙ୍କର ଓଡ଼ିଆ ଏବଂ ମା ଗୁଜୁରାଟୀ । ତଥାପି ବେଶ ଭଲ ଓଡ଼ିଆ କହିପାରନ୍ତି ନନ୍ଦିତା । ନନ୍ଦିତାଙ୍କ କଥାକୁ ଗ୍ରହଣକଲେ ପଥାଖରେ ବସିଥିବା ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ବି ଅଧା ଓଡ଼ିଆ । କାରଣ ବାପାତାଙ୍କର ଓଡ଼ିଆ, ମା' ପଞ୍ଜାବୀ । ଆଉ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଓଡ଼ିଆ ସଳଖିଲା ବେଳକୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଥିବ କି ନା ସନ୍ଦେହ । ଆମ ପାଖରେ ବସିଥିବା ଲୋକେ ଚାପାଗଳାରେ କହୁଥିବାର ଶୁଣିଲୁ- ଅଧା

ଓଡ଼ିଆ ମାନେ ହିଁ ପ୍ରିୟ ଓଡ଼ିଆ ।

ଫୋଟୋଗ୍ରାଫର ବନାମ ଦର୍ଶକ

ରାଜଧାନୀର ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ମିଡ଼ିଆ ଫୋଟୋଗ୍ରାଫରଙ୍କ ସମସ୍ୟା ସବୁଠୁ ବେଶୀ । ଫୋଟୋ ଉଠାଇବାକୁ ମଞ୍ଚ ପାଖରେ ଠିଆ ହେଲେ ପଛରୁ ଦର୍ଶକ ଚିଲେଇବେ । ଏବେ ତ ରାଜଧାନୀରେ ଗଣମାଧ୍ୟମ ସଂସ୍ଥା ବଢ଼ିଚାଲିଛି । ସେଇ ପରିମାଣରେ ବଢ଼ିଚାଲିଛନ୍ତି ଫୋଟୋଗ୍ରାଫର୍ । ସେମାନଙ୍କୁ ସୁବିଧାରେ ଫୋଟୋ ଉଠାଇବାର ନା ସୁଯୋଗ ଅଛି ରବୀନ୍ଦ୍ର ମଣ୍ଡପ, ନା ସୂଚନା ଉଦନରେ । ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଉତ୍ସବରେ ଆକାଉଣ୍ଟ (ପୁରସ୍କୃତ କର୍ମକର୍ତ୍ତା) ଭିତ ଯେତେ ତା'ଠୁ ଅଧିକ ମିଡ଼ିଆ ଓ ଦର୍ଶକଙ୍କ ଭିଡ଼ ଦେଖାଗଲା ପୁରସ୍କାର ଆଣିବାପାଇଁ ଆକାଉଣ୍ଟମାନେ ମଞ୍ଚ ନିକଟକୁ ଯାଇପାରୁନାହାନ୍ତି । ସଂସ୍କୃତି ମନ୍ତ୍ରୀ ବୁଝେଇ ସୁଝେଇ ନୟାନ୍ତ । ଦୃଶ୍ୟତି ଦେଖି ଆମ ପାଖରେ ବସିଥିବା ବନ୍ଧୁଜଣକ କହିଲେ-"ଛାଡ଼ ହୋ; ଏମାନେ କେହି ଭିଡ଼କୁ ନୁହନ୍ତି ।"

ପାଣି ପାଣି ହେଲେ ପାଣି କାହିଁ

ଆହାନ୍

ପାଣି ପାଣି ହେଲେ ପାଣି କାହିଁ?

ରବୀନ୍ଦ୍ର ମଣ୍ଡପର ଗ୍ରୀନରୁମ୍ ଓ ବାଥରୁମ୍ରେ ପାଣି ସରିଗଲା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭରୁ । ସଂସ୍କୃତିକ ପ୍ରାଣକେନ୍ଦ୍ର ରବୀନ୍ଦ୍ର ମଣ୍ଡପର ଅବ୍ୟବସ୍ଥା କଳାକାର ମାନଙ୍କ ଦେହସୁହା ହୋଇଗଲାଣି । ପାଣିଟୋପେ ନ ପାଇ ଲୋକେ ହସ୍ତସନ୍ତ ହେବା ଦୃଶ୍ୟ ଭାରି କରୁଣ । ହେଲେ ସରକାରୀବାରୁ ମାନେ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷ୍ଠିଳ । ମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଖୁସି ହେଲେ ଗଲା । କଳାକାରଙ୍କ କଥା ପଚାରେ କିଏ ।

ପୁରସ୍କାର ଧର ଓ ଚାଲ

ଆମ ସମୟର ବହୁତ ବିଖ୍ୟାତ ଡାକ୍ତରୀ ଏଥର ପୁରସ୍କାର ପାଇଲେ । ବିଜୟ

ମହାନ୍ତି, ଅପରାଜିତା, ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର, ଅନୁ ଚୌଧୁରୀ, ମେଘନା ମିଶ୍ର, ଶ୍ରୀତମ ଦାସ, ବର୍ଷା ପ୍ରିୟଦର୍ଶିନୀ, ଇତ୍ୟାଦି ତାଲିକା ଖୁବ ଲମ୍ବା । ରବୀନ୍ଦ୍ର ମଣ୍ଡପ ବି ଲୋକାରଣ୍ୟ । ହେଲେ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ ବେଳକୁ ତାଲିର ନାଁ ଗନ୍ଧ ନାହିଁ । ଉଦ୍‌ଘୋଷକ ଦେବ ପ୍ରସାଦ ଦାଶ ଯେତେ କହିଲେ ବି ଦର୍ଶକ ଉଦାସୀନ । ଆଉ ଗୋଟେ ମଜାକଥା ହେଲା- ଯିଏ ପୁରସ୍କାର ପାଇଲା, ସିଏ କାମର ବାହାନାରେ ଖସିଲା । ଡା: ଡା: ଓଲିଭର୍ ପ୍ରୀତି ।

ଆସନ୍ତା ବର୍ଷକୁ ମୁମ୍ବାଇଆ ଝାଇଲ୍

ସଂସ୍କୃତି ମନ୍ତ୍ରୀ ସୂର୍ଯ୍ୟନାରାୟଣ ପାତ୍ର କହିଲେ ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ରାଜ୍ୟ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପୁରସ୍କାର ଉତ୍ସବ ମୁମ୍ବାଇଆ ଝାଇଲରେ ହେବ । ରଙ୍ଗରଙ୍ଗ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହେବ ଝାଡ଼ିୟମ୍ ରେ । ବଡ଼ିଆ କଥା । ହେଲେ ମୁମ୍ବାଇରେ କଳାକାରମାନେ କଳାକାର ମାନଙ୍କୁ ପୁରସ୍କୃତ କରନ୍ତି । ମନ୍ତ୍ରୀ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ବି ମଞ୍ଚତଳେ ବସନ୍ତି । ହେଲେ ଆମ ରାଜ୍ୟର ବାବୁମାନେ ତାହା କରେଇ ଦେବେତ? ବାବୁ ଓ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବିନା ପୁରସ୍କାର ଉତ୍ସବ ହୋଇପାରିବ- କେଜାଣି ବିଶ୍ୱାସ ଲାଗୁନି । ତା'ପରେ ଅଛି ବଜେଟ୍ । ସରକାରଙ୍କ ତ ସବୁ କଥାରେ ହାତ

ଟାଇଲ୍ । ଏସବୁ କାମପାଇଁ ବେସରକାରୀ ସଂସ୍ଥାମାନେ ପ୍ରୟୋଜନା କରିବେ ତ? ହେଲେ ଯୋଗାଡ଼ କରିବ କିଏ? ଏବେ ତ ଉତ୍ସବ ଆୟୋଜନ ପାଇଁ ବେସରକାରୀ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଦାୟାଦ୍ୱ ଦିଆଯାଉଛି । ଏଥର ଓଡ଼ିଆ ସିନେକ୍ରିଟିକ୍ ଆସୋସିଏସନ୍ କୁ ସାମିଲ କରାଯାଇଛି । ହେଲେ କାଗଜ-କଲମରେ ସାମିଲ କରି ଲାଭକଣ? ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଓ ବାବୁ ମାନଙ୍କ ହାତରେ ଚାବିକାଠି- ବେସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା କରିବେ କଣ? ପୂର୍ବରୁ 'ସିନେକ୍ରିଟିକ୍' ବହୁ ବଡ଼ ବଡ଼ ଆୟୋଜନ କରିଛି ସମ୍ପର୍କତାର ସହିତ । ମିନାକ୍ଷୀ ଶେଷାଦ୍ରୀଙ୍କୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଅକ୍ଷୟ କୁମାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବହୁ ବଡ଼ ବଡ଼ ଝାର ଆସିଛନ୍ତି । ହେଲେ ମୁକ୍ତ ଭାବରେ ଦାୟାଦ୍ୱ ଦେଲେ ସିନା କିଛି କରିହେବ ।

ଯା'ହେଉ, ପୁରସ୍କାର ବିଜେତା ମାନଙ୍କୁ ଆମର ଅଭିନନ୍ଦନ ।

ରାଜ୍ୟ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର

ଉତ୍ସବ-୧୯୯୭

ମୋହନ ସୁନ୍ଦରଦେବ ଗୋସ୍ୱାମୀ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପୁରସ୍କାର:

ଅଗ୍ନି ସଙ୍କେତ

ଜୟଦେବ ପୁରସ୍କାର:

ଗ୍ଲୋରିଆ ରାଉତ (ମହାନ୍ତି)

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ:

ପ୍ରଣବ ଦାସ (ଅଗ୍ନି ସଙ୍କେତ)

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଭିନେତା:
 ସରୋଜ ପଟ୍ଟନାୟକ (ଭିନ୍ନ ସମୟ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଭିନେତ୍ରୀ:
 ଗାୟତ୍ରୀ ଚାନ୍ଦ (ଅଗ୍ନି ସଙ୍କେତ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ କାହାଣୀକାର:
 ହିମାଂଶୁ ଦାସ (ମୁକ୍ତି ଖର୍ଚ୍ଚ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ:
 ଶାନ୍ତନୁ ମହାପାତ୍ର (ମୁକ୍ତି ଖର୍ଚ୍ଚ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ ଗାୟକ:
 ଦେବାଶିଷ ମହାପାତ୍ର (ମୁକ୍ତି ଖର୍ଚ୍ଚ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ ଗାୟିକା:
 ଲୋପିତା ମିଶ୍ର (ମୁକ୍ତି ଖର୍ଚ୍ଚ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଫୋଟୋଗ୍ରାଫର:
 କାହାଙ୍ଗୀର ଚୌଧୁରୀ (ଭିନ୍ନ ସମୟ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସଂପାଦନା:
 ରବି ପଟ୍ଟନାୟକ (ଭିନ୍ନ ସମୟ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗୀତ:
 ଦେବାଶିଷ ଚୌଧୁରୀ (ମୁକ୍ତି ଖର୍ଚ୍ଚ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚିତ୍ରନାଟ୍ୟ:
 ପ୍ରଣବ ଦାସ (ଅଗ୍ନି ସଙ୍କେତ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସହଯୋଗୀ ଅଭିନେତା:
 ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ରଥ (ଭିନ୍ନ ସମୟ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସହଯୋଗୀ ଅଭିନେତ୍ରୀ:
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବୀ (ଅଗ୍ନି ସଙ୍କେତ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶିଶୁ କଳାକାର:
 ଦିପାୟନ ଦାସ (ଅଗ୍ନି ସଙ୍କେତ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ କଳା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ:
 ଅସିମ ବସୁ (ଅଗ୍ନି ସଙ୍କେତ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶବ୍ଦ ଗ୍ରହଣ:
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରାମାଣିକ ଚିତ୍ର:

ଗଣକବି ବୈଷ୍ଣବ ପାଣି (ଢେଡ଼ିଶା
ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରଯୋଜିତ)
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଜୁରୀ ପୁରସ୍କାର:
 ବିମଳ ରାଉତରାୟ (ଅଗ୍ନି ସଙ୍କେତ)
ରାଜ୍ୟ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର
ଭସ୍ମବ-୧୯୯୩
ମୋହନ ସୁନ୍ଦରଦେବ ଗୋସ୍ୱାମୀ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପୁରସ୍କାର:
 ଆଶା
ଜୟଦେବ ପୁରସ୍କାର:
 ବ୍ୟୋମକେଶ ତ୍ରିପାଠୀ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ:
 ସୁଶାନ୍ତ ମିଶ୍ର (ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁର ଛାଇ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଭିନେତା:
 ବିଜୟ ମହାନ୍ତି (ଭୀଷ୍ମ ପ୍ରତିଜ୍ଞା)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଭିନେତ୍ରୀ:
 ଅପରାଜିତା ମହାନ୍ତି (ଆଶା)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ କାହାଣୀକାର:
 ସାତକର୍ତ୍ତି ହୋତା (ଅରଣ୍ୟ
 ରୋଦନ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ:
 ଅକ୍ଷୟ ମହାନ୍ତି (ଭୀଷ୍ମ ପ୍ରତିଜ୍ଞା)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ ଗାୟକ:
 ପ୍ରଣବ ପଟ୍ଟନାୟକ (ଆଶା, ଗୀତ:
 ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ସୁଖର ଆଶା)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ ଗାୟିକା:
 ଚିତ୍ରା (ମୋ କାନ୍ଧୁରେ, ଗୀତ: ମାଲୋ
 ମାଲୋ)

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଫୋଟୋଗ୍ରାଫର:
 ରାଜୁ ମିଶ୍ର (ଅରଣ୍ୟ ରୋଦନ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସଂପାଦନା:
 ବିଶ୍ୱନାଥ ରାୟ (ଭୀଷ୍ମ ପ୍ରତିଜ୍ଞା)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗୀତ:
 ଅକ୍ଷୟ ମହାନ୍ତି (ଭୀଷ୍ମ ପ୍ରତିଜ୍ଞା)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚିତ୍ରନାଟ୍ୟ:
 ସୁଶାନ୍ତ ମିଶ୍ର (ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁର ଛାଇ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସହଯୋଗୀ ଅଭିନେତା:
 ଚୌଧୁରୀ ଜୟପ୍ରକାଶ ଦାସ (ଆଶା)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସହଯୋଗୀ ଅଭିନେତ୍ରୀ:
 ସୋନିଆ ମହାପାତ୍ର (ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁର
 ଛାଇ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହାସ୍ୟ କଳାକାର:
 ଦେବୁ ବ୍ରହ୍ମା (ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶିଶୁ କଳାକାର:
 ମାନ୍ଧବ ତରୁଣ (ମୋ କାନ୍ଧୁରେ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ କଳା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ:
 ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଦାସ (ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶବ୍ଦ ଗ୍ରହଣ:
 ନଗେନ୍ଦ୍ର ବାରିକ (ଆଶା)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶିକ୍ଷଣାତ୍ମକ ଶିଶୁଚିତ୍ର:
 ଲାବଣ୍ୟ ପ୍ରୀତି
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଜୁରୀ ପୁରସ୍କାର:
 ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁର ଛାଇ

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପୁରସ୍କାର:
 ଅ ଆକାରେ ଆ
ଜୟଦେବ ପୁରସ୍କାର:
 ଭାନୁମତୀ ଦେବୀ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ:
 ସୁବାଶ ଦାସ (ଅ ଆକାରେ ଆ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଭିନେତା:
 ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର (ଏଇଠି ସ୍ୱର୍ଗ
 ଏଇଠି ନର୍କ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଭିନେତ୍ରୀ:
 ମହାଶ୍ୱେତା (ସାବତ ମା')
ଶ୍ରେଷ୍ଠ କାହାଣୀକାର:
 ସୁବାଶ ଦାସ (ଅ ଆକାରେ ଆ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ:
 ମଳୟ ମିଶ୍ର (ନାରୀ ଆଖିରେ ନିଆଁ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ ଗାୟକ:
 ଚି ସୌରୀ (ନାରୀ ଆଖିରେ ନିଆଁ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ ଗାୟିକା:
 ପ୍ରୀତିନନ୍ଦା (ରହିଛି ରହିବି ତୋହରି
 ପାଇଁ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଫୋଟୋଗ୍ରାଫର:
 ରଞ୍ଜନ ମିଶ୍ର (ରହିଛି ରହିବି ତୋହରି
 ପାଇଁ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସଂପାଦନା:
 ଗଦାଧର ପୁଟି (ଅ ଆକାରେ ଆ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗୀତ:
 ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଗୌତମ (ରହିଛି ରହିବି
 ତୋହରି ପାଇଁ)
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚିତ୍ରନାଟ୍ୟ:
 ଶିଶିର ମିଶ୍ର (ସାବତ ମା')

ଆହ୍ୱାନ

ରାଜ୍ୟ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର
ଭସ୍ମବ-୨୦୦୩
ମୋହନ ସୁନ୍ଦରଦେବ ଗୋସ୍ୱାମୀ

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସହଯୋଗୀ ଅଭିନେତା:
ଦୀପକ ପରିଡ଼ା (ସାବତ ମା')

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସହଯୋଗୀ ଅଭିନେତ୍ରୀ:
ଦୀପ୍ତି ପଣ୍ଡା (ଅ ଆକାରେ ଆ)

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହାସ୍ୟ ଅଭିନେତା:
ଶ୍ରୀତମ ଦାସ (ସାବତ ମା')

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶିଶୁ କଳାକାର:
ଅଦ୍ୟାସା (ଅ ଆକାରେ ଆ)

ଶ୍ରେଷ୍ଠ କଳା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ:
ସୁବାଷ ସାହୁ (ରହିଛି ରହିବି ତୋହରି ପାଇଁ)

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶବ୍ଦ ଗ୍ରହଣ:
ନଗେନ୍ ବାରିକ (ଅ ଆକାରେ ଆ)

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଜୁରୀ ପୁରସ୍କାର:
ମେଘନା ମିଶ୍ର (ନାରୀ ଆଖିରେ

ନିଆଁ)

ରାଜ୍ୟ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର

ଉତ୍ସବ-୨୦୦୪

ମୋହନ ସୁନ୍ଦରଦେବ ଗୋସ୍ୱାମୀ

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପୁରସ୍କାର:
ଓମ୍ ଶାନ୍ତି ଓମ୍

ଜୟଦେବ ପୁରସ୍କାର:

ଆହ୍ୱାନ

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କର

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ:

ପ୍ରଶାନ୍ତ ନନ୍ଦ (ଓମ୍ ଶାନ୍ତି ଓମ୍)

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଭିନେତା:

ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର (ଓମ୍ ଶାନ୍ତି ଓମ୍)

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଭିନେତ୍ରୀ:

ଅନୁ ଚୌଧୁରୀ (ଓମ୍ ଶାନ୍ତି ଓମ୍)

ଶ୍ରେଷ୍ଠ କାହାଣୀକାର:

ପ୍ରଶାନ୍ତ ନନ୍ଦ (ଓମ୍ ଶାନ୍ତି ଓମ୍)

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ:

ମନୁଥ ମିଶ୍ର (ସୁନା ଶଙ୍ଖାଳି)

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ ଗାୟକ:

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ ଗାୟିକା:

ଶ୍ୱେତା ମିଶ୍ର (ସୁନା ଶଙ୍ଖାଳି)

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଫୋଟୋଗ୍ରାଫର:

ଶାମ୍ବା ଶିବା ରାଓ (ଓମ୍ ଶାନ୍ତି ଓମ୍)

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସଂପାଦନା:

ପ୍ରଶାନ୍ତ ନନ୍ଦ (ଓମ୍ ଶାନ୍ତି ଓମ୍)

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗୀତ:

ଶୀର୍ଷାନନ୍ଦ ଦାସ କାନୁନ୍‌ଗୋ (ସୁନା

ଶଙ୍ଖାଳି)

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚିତ୍ରନାଟ୍ୟ:

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସହଯୋଗୀ ଅଭିନେତା:

ମାନକେତନ (ଓମ୍ ଶାନ୍ତି ଓମ୍)

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସହଯୋଗୀ ଅଭିନେତ୍ରୀ:

ମଧୁସୂତା ମହାନ୍ତି (ଓମ୍ ଶାନ୍ତି ଓମ୍)

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହାସ୍ୟ ଅଭିନେତା:

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶିଶୁ କଳାକାର:

ଚନ୍ଦନ (ସୁନା ଶଙ୍ଖାଳି)

ଶ୍ରେଷ୍ଠ କଳା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ:

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶବ୍ଦ ଗ୍ରହଣ:

ନାଟ୍ୟଶ୍ରୀ ରଞ୍ଜନ (ସୁନା ଶଙ୍ଖାଳି)

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଜୁରୀ ପୁରସ୍କାର:

ବର୍ଷା ପ୍ରିୟଦର୍ଶିନୀ (ସୁନା ଶଙ୍ଖାଳି)

ଏହି ବିଶେଷ ପ୍ରବନ୍ଧଟି ୨ ମଇ ଶୁକ୍ରବାର ୨୦୦୬ର ଅନୁପମ ଭାରତର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପୃଷ୍ଠା ସ୍ତମ୍ଭରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । "ସପ୍ତଦଶ ରାଜ୍ୟ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପୁରସ୍କାର ଉତ୍ସବ ଉପରେ ଏକ ବିଶେଷ ଆଲୋଚନା । ଉପସ୍ଥାପନା- କେଦାର ମିଶ୍ର, ଫୋଟୋ- ବିଶ୍ୱରଞ୍ଜନ"

ସତ୍ୟ ଶିବଂ ସୁନ୍ଦରଂ

ବୋଉ

ପ୍ରୟୋଜ ସାହୁ

ନାହିଁର ନାତ ଦେଇ

ରକ୍ତ, ଛାତିରୁ ଖିର,

ପାପୁଲିରୁ ଭାଗ୍ୟ ବାଞ୍ଛିଲୁ

ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ।

ପଣତରେ ଅସୁୟା,

ପତରରେ ଭୟ

ପୋଛିଦେଇ,

ଆଜୁଠିରେ ସଳଖିଛୁ ବାଟ ।

ମୋ ଆବଶ୍ୟକତାର

ଖଟ, କବାଟ, ତୋକାଠ

କଣ ନ ହୋଇଛୁ ଯେ ତୁ!

ବୋଉଲୋ

ବେସର ସାଙ୍ଗେ ବାଟିହେଲୁ,

ପରିବା ପରି କାଟିଦେଲୁ,

ନିଜକୁ ବୋଲି

ଅଳିଆ ଗଦାକୁ, ତତେ

ଓଲେଇ ଦେଇଛି, ତୋ

ଆଜ୍ଞାପିନ, ସନ୍ତାନ ।।

ମାତୃ ଦିବସ ଉପଲକ୍ଷେ

ବିଶ୍ୱର ଅଗଣିତ ମା'

ମାନଙ୍କୁ ଆମ ତରଫରୁ

କୋଟି କୋଟି ପ୍ରଣାମ ।

ଜାତୀୟ ସଂହୃତି

ଡଃ ମାରାରାଣୀ ଖଣ୍ଡୁଆଳ (ଅଧ୍ୟାପିକା)

ଏଠି ଧର୍ମ ସବୁ ନିଆରା ନିଆରା;
କେଉଁଠି ଛେଳି, ମେଣ୍ଟା, କୁକୁଡ଼ାଙ୍କ
ରକ୍ତରେ
ଦେବତାର ଅଭିଷେକ ତ,
କେଉଁଠି ଗୋରୁଗାଈଙ୍କ ଡାକ୍ତରୀ ରକ୍ତରେ
ପର୍ବର ପାଳନ,
କିନ୍ତୁ; ସବୁଠି, ସବୁସମୟରେ
ମଣିଷର ଉଷ୍ମରକ୍ତରେ ଭିଜିଯାଏ
ଧରଣୀର ବସ ।
ଏଇତ ଏକତ୍ର, ଏଇ ଆମ ଜାତୀୟ
ସଂହୃତି ।

ଏଠି ନାରୀ ସବୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ
ଜନନୀ, ଭଗିନୀ, କାୟା, ପ୍ରେମିକା ବା
କନ୍ୟା,
କିନ୍ତୁ; ନିଛାଟିଆ ଆତ୍ମତୋଟାରେ
ସନ୍ଧ୍ୟାକାଳୀନ ରାଜରାସ୍ତାରେ, ପାର୍କରେ
ଖେଳପଡ଼ିଆରେ, ଅଫିସ୍ ରେ
ସମସ୍ତେତ ଖାଲି ନାରୀ,
ସଭିଙ୍କର ବିଳାସ ସାମଗ୍ରୀ,

ଆହ୍ୱାନ

ବୃଜା, ଯୁବତୀ, କିଶୋରୀ ବା ଶିଶୁକନ୍ୟା
ହେଉ

ହେଉପଛେ ପାଗଳା ବା ଶାରୀରିକ
ଅକ୍ଷମା

ସବୁଠି ଖୋଜାଯାଏ ରକ୍ତ ମାଂସ
କାରଣ ସଂହୃତିର ଅର୍ଥ; କେବଳ ଏକତ୍ର ।

ଏଠି ଧନୀ ଗରିବର କିଛି ଭେଦଭାବ
ନାହିଁ

ଧନୀର ପାନୀୟ ଆଉ ଗରିବର ପେୟ
ସବୁଠି ସଂହୃତି ।

ଖାଲି ଲେବୁଲ୍ ଉଠେଇଦେଲେ
ସବୁଥିରୁ ଏକ ବାସ୍ତା ଆମୋଦିତ କରେ;

ଧନୀର ମାରୁତି ଆଉ ଗରୀବର କୁଡ଼ିଆ
ଦୁଆରେ

ସୁବର୍ଣ୍ଣ କୟାଟୀ ଚିହ୍ନ ଦାଉ ଦାଉ
ଜଳୁଥାଏ

ଜାତୀୟ ସଂହୃତିର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ରୂପନେଇ ।

ନୀଳାଚଳ ନାରାୟଣ ସଂସ୍କୃତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ
ଲୋକନାଥ ମାର୍ଗ, ପୁରୀ-୧

ହସ ନିଅ ହସ

ତିନି ଦଶନ୍ଧି ଧରି ଓଡ଼ିଆ ସିନେମାର
ସେ ଜଣେ ଅତି ପରିଚିତ କଳାକାର । ଲହରେଇ
ଲହରେଇ ହସ, ଅନୁନାସିକ ସ୍ୱର ଓ ବଙ୍ଗାତେଡ଼ା
ଓଡ଼ିଆ ଭଗତମାଳି ଆବୃତ୍ତି ତାଙ୍କର ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ।
ଦୁଇଶହ ପଚାଶରୁ ଅଧିକ ଓଡ଼ିଆ ସିନେମାରେ
ଅଭିନୟ କରିଥିବା ଏହି କଳାକାର ହେଲେ
ଜୟୀରାମ ସାମଲ । ବୟସ୍କଙ୍କ ପାଇଁ ଜୟୀ ଆଉ
ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଜୟୀଭାଇ ସେ । ମଞ୍ଚ

କଳାକାର ଭାବେ ଜୀବନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ।
ଓ ପରେ ସିନେମା ଜଗତକୁ ଅକ୍ତି ଆର
କରି ନେଲେ । ଉତ୍କଳ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଓ ସଂଘର୍ଷ
ଭିତରେ କଟିଛି ତାଙ୍କର ଶୈଶବ ଓ ଯୌବନର
ପ୍ରଥମାର୍ଧ । ଆଜି ଜୀବନର ଅପରାହ୍ଣରେ ସେ

ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି । ଦେଇଛନ୍ତି ସେ ବହୁତ । ମାତ୍ର
ପାଇଁ କେତେ? ଯାହା ପାଇଁ ତାହା ତାଙ୍କୁ
ସମ୍ମୁଖ କରିଛି କି? ଏଇଭଳି କେତେକ ପ୍ରଶ୍ନ
ନେଇ ତାଙ୍କୁ ଭେଟିଥିଲେ ସମ୍ବାଦ (ଓଡ଼ିଆ
ସମ୍ବାଦପତ୍ର ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ
ପ୍ରକାଶିତ)ର ପ୍ରତିନିଧି । ଜୟୀ ଭାଇଙ୍କ ସହ
ଦୀର୍ଘାଳାପ ଭିତରେ ତା'ଙ୍କ ସଂପର୍କିତ ଅନେକ
ଅନାଲୋଚିତ, ଅନାଲୋକିତ ତଥ୍ୟ
ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା । ଯନ୍ତ୍ରଣା ଜର୍ଜରିତ କୈଶୋର
ଭିତରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିବା ଏକ କଳାକାର ସତ୍ତା
କ୍ରମେ ଏକ ବିଶାଳ ବଚବୃକ୍ଷରେ କେମିତି
ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା ଏଠାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସେଇ
କାହାଣୀ । ଉପସ୍ଥାପନା: ଅମ୍ବିକା ଦାଶ

ବାପାଥିଲେ ମହତାବଙ୍କ ଡ୍ରାଇଭର

ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ସାମଲ ଓ ଅହଲ୍ୟା ସୁନ୍ଦରୀ
ଦେବୀଙ୍କ ସାନପୁଅ ହେଲେ ଜୟୀ । ବଡ଼ ଦୁଇ
ପୁଅ ହେଲେ ନଟବର ଓ ବଟକୃଷ୍ଣ । ଗୋଟିଏ
ଝିଅ ରତ୍ନମଣି ଦେବୀ । କଟକ ସହର
ତୁଳସୀପୁର ମଠ ନିକଟରେ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ସାମଲଙ୍କ
ଘର । ସେ ଥିଲେ ପୂର୍ବତନ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଡଃ
ହରେକୃଷ୍ଣ ମହତାବଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଡ୍ରାଇଭର ।
ଚାକିରୀ ସମୟରେ ଘର ସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ୍ୟରେ ଚାଲିଥିଲା ।
ବୟସ ହୋଇଯିବା ପରେ ସେ ଆଉ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ
ହୋଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଉପାର୍ଜନର ଅନ୍ୟ ପନ୍ଥା
ନଥିବା ବେଳେ, ଛଅ ପ୍ରାଣୀ କୁଟୁମ୍ବ ତଳାଇବା
କଷ୍ଟକର ହୋଇପଡ଼ିଥିଲା ।

ଖଟ ଉପରେ ଦାସକାଠିଆ

ପିଲାଦିନୁ ପାଠ ଅପେକ୍ଷା ନାଚଗୀତ,
ପାଲା, ଦାସକାଠିଆ ପ୍ରତି ଜୟୀଙ୍କ ଆକର୍ଷଣ
ଅଧିକ ଥିଲା । ସ୍କୁଲରୁ ଫେରି ଘରେ ଖଟଉପରେ

ଶାଢ଼ୀବାନ୍ଧି ମଞ୍ଚ ତିଆରି କରି ମୁଣ୍ଡରେ ଶାଢ଼ୀର ପଗଡ଼ିବାନ୍ଧି କନ୍ୟା ଦାସକାଠିଆ ବକାଇ ଗୀତ ଗାଆନ୍ତି । ତେବେ କବାଟ ବନ୍ଦ ଥାଏ । କାରଣ ଲାଜ । ଦିନେ ସ୍କୁଲରେ ଶିକ୍ଷକ କହିଲେ ଗୀତଟିଏ ବୋଲିବାକୁ । ଶିକ୍ଷକ ଜାଣନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ଲାଜଲାଗେ । କହିଥିଲେ- କବାଟ କଣେ ଠିଆ ହୋଇ ଗାଆ । ସେ ଗାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ । ସାହିତ୍ୟ ବହିରେ "ଏକଲବ୍ୟର ଗୁରୁ ଦକ୍ଷିଣା" ଏକାଙ୍କିକା ତାଙ୍କୁ ବହୁତ ଭଲ ଲାଗିଥିଲା, ସମବୟସ୍କ ପିଲାଙ୍କୁ ଡାକି ଜଣାଇ ଡିଜିଟାଲରେ ଅଖାଟାଳି ଅଭିନୀତ ହୋଇଥିଲା ଏକାଙ୍କିକାଟି । ଇଚ୍ଛା ହେଲା ଏହାକୁ ମଞ୍ଚସ୍ଥ କରିବାକୁ, ମାତ୍ର କେମିତି ସମ୍ଭବ ହେବ? ରାସ୍ତାରେ ନାଲିଗୋଡ଼ି ପଡ଼ିଥାଏ, ନାଲିଗୋଡ଼ିକୁ ପାଣିରେ ପକାଇ ସେଥିରେ ଝୋଟକୁ ରଙ୍ଗାଗଲା । ନାଲି ଝୋଟ ନାଲି ନିଶବାଡ଼ି ଓ ଜଟା ହେଲା । ସେମିତି ତିଆରି ହେଲା ଗେରୁ ବସ୍ତ୍ର । ଯୁ ସହ

ଆହ୍ୱାନ

ଶାଢ଼ୀ । ରାସ୍ତାକଡ଼ରେ ଖଟପକାଇ ପେଣ୍ଟାଲ୍ ତିଆରି ହେଲା । ଓ ଶାଢ଼ୀ ଟଙ୍ଗେଇ ମଞ୍ଚସ୍ଥ ହେଲା ନାଟକ, "ଏକଲବ୍ୟର ଗୁରୁ ଦକ୍ଷିଣା" । ସାହି ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ବେଶ ଆମୋଦକର ହୋଇଥିଲା ଏହି ନାଟକ । ଅନେକଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା ଭାଜନ ହୋଇଥିଲେ କନ୍ୟା । ଏଥିରେ ଖୁବ ଉତ୍ସାହୀତ ହୋଇଥିଲେ କନ୍ୟା ଓ ତା'ଙ୍କ ସାଙ୍ଗ କଳାକାରମାନେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ନାଟକ ଥିଲା ଐତିହାସିକ ବିଷୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ, "ଧାତ୍ରୀ ପାନା" । ସାହି ପିଲା ଉତ୍ସୁକାଇଲେ । ସେତେବେଳେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନଥାଏ । ସଂଧ୍ୟାହେଲେ ପୌରପାଳିକା କର୍ମଚାରୀ ରାସ୍ତାକଡ଼ ବଟାରେ କିରାସିନି ପୁରାଇ ଲଗାଇ ଦିଅନ୍ତି । ସେଠାରେ ହୁଏ ରିହାସିଲ୍ । ଏହି ପରି କେତେକ ପୌରପାଳିକା ବଟାର ଆଲୋକସଜ୍ଜାରେ ମଞ୍ଚସ୍ଥ ହେଲା ନାଟକ । ସେଥିରେ ଖଳନାୟକ ବିକ୍ରମ ସିଂ ଚରିତ୍ରରେ ଅଭିନୟ କରୁଥିଲେ କନ୍ୟା । ତେବେ ଅଳ୍ପ ତାଏଲଗ୍ ଓ ଦୃଶ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରି ପାରି ନଥିଲା । ନାଟକ ସ ରି ବ । ପ ରେ ପେ । ଷ । କ ତ ଲେ ପୁଗାପୁରେଇ ପେଟ ଫୁଲେଇ କମେତି କିଛି କରିଥିଲେ ସେ । ଏହା ବେଶ ଉପଭୋଗ୍ୟ ହେ । ଇ ଥି ଲ । ସେତେବେଳେ ।

ଅନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣା ଥିଏଟର ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ
ଧାତ୍ରୀ ପାନାର ଦର୍ଶକ ସାହିର

କେତେଜଣ କନ୍ୟା ବ୍ୟକ୍ତି ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ- କନ୍ୟା, ତୁ ଅନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣା ଥିଏଟରରେ ପଶିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର । ସେ ସେ ଚାହୁଁନଥିଲେ ତାହା ନୁହେଁ । ମାତ୍ର ସେହି ସମ୍ମାନସ୍ତବ ନାଟ୍ୟ ସଂସ୍ଥାରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ବାଟ ଭାରି କଠିନ ଥିଲା ସେତେବେଳେ । ସମଗ୍ର ଓଡ଼ିଶାରୁ କେବଳ ବଛା ବଛା ଅଭିନେତା ଓ ଅଭିନେତ୍ରୀଙ୍କୁ ସ୍ଥାନ ମିଳୁଥିଲା ସେଇଠି । ସେ ଗଲେ ଅନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣା ଥିଏଟରକୁ । ସେତେବେଳେ 'ଶପଥ' ନାଟକ ଚାଲିଥାଏ । ଲାଗଲଗ ତିନିଦିନ ସେଇ ଗୋଟିଏ ନାଟକ ଦେଖିଲେ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ପ୍ରିୟନାଥ ମିଶ୍ର (ପୀର) ବା ସାମୁଏଲ୍ ସାହୁ(ବାବି)ଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବା । ସବୁଦିନ ଟିକେଟ୍ କିଣି ନାଟକ ଦେଖିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ତେବେ ପନ୍ଦର ଦିନ କାଳ ଥିଏଟରର ଚକ୍ର କାଟିଥିଲେ ସେ । ଥରେ ବିନା ଟିକେଟରେ ପଶିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରି ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଦିନେ ସାହାସ କରି ଥିଏଟର ମାଲିକ ଲିଙ୍ଗରାଜ ନନ୍ଦଙ୍କୁ ଭେଟିଲେ । ସେ ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ ବାବିବାବୁ କିମ୍ବା ପୀରବାବୁଙ୍କୁ ଭେଟିବାପାଇଁ । ଏଥିପାଇଁ ବରୋଧ ପଶ୍ଚା (ଥିଏଟରରେ ପ୍ରଂପଚର କାମ କରୁଥିଲେ)ଙ୍କ ସହାୟତା ଲୋଡ଼ିଲେ । ସେ ପୀରବାବୁଙ୍କୁ ଭେଟାଇଦେଲେ । "ପରେ ଆସିବ" କହି ସେ ଫେରାଇଦେଲେ । ଏହାପରେ ବହୁତ ସାହାସ କୁଟାଇ ସେ ଭେଟିଥିଲେ ସାମୁଏଲ୍ ସାହୁଙ୍କୁ ଓ ସେ ସଦୟ ହୋଇ ସାକ୍ଷାତକାର ପାଇଁ ଡାକିଥିଲେ ।

ଦର୍ଶକଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା- ଯା'କୁ ବିଦାକର

ପୂର୍ବରାତିରୁ ତକିଆ ତଳେ ଚାପା

ଦେଇଥିବା ବାପାଙ୍କର ଏକ ଖାକି ପ୍ୟାଣ୍ଟ ଓ କୋର୍ଟ ପିନ୍ଧି କନ୍ୟା ଯାଇଥିଲେ ଅନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣା ଥିଏଟରକୁ ସାକ୍ଷାତକାର ପାଇଁ । ସାକ୍ଷାତକାରରେ ସଫଳ ହୋଇ କଳାକାର ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଥିଲେ ସେ । ବିଶିଷ୍ଟ ଅଭିନେତା ପୂର୍ଣ୍ଣ ସିଂ ଙ୍ଗ ସହକଳାକାର ଭାବରେ ତାଙ୍କୁ କାମ କରିବାକୁ କୁହା ଯାଇଥିଲା । ନାଟକ 'ଅଶାନ୍ତ ଗ୍ରହ'ରେ ଜଣେ ପୁଲିସ କନେକ୍ଟବଲ୍‌ଙ୍କ ଭୂମିକାରେ ସେ ମଞ୍ଚକୁ ଆସିଥିଲେ । ଋଗଣା ଚେହରାରେ ବେଶାପ ଲାଗୁଥିବା ପୁଲିସ ପୋଷାକ, ତା' ସହ ପ୍ରଥମ ମଞ୍ଚ ପ୍ରବେଶ ଜନିତ ତର ଯୋଗୁଁ ସଂଳାପ ଠିକ୍ କହୁନଥିବା ଚରିତ୍ରଟିକୁ ଦେଖି ଦର୍ଶକ ପ୍ରବଳ ପାଟିତୁଣ୍ଡ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । "ୟା' କୁ ବିଦାକର" ହିଁ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଦର୍ଶକଙ୍କ ପ୍ରଥମ ସମ୍ପ୍ରାସଣ ଥିଲା ବୋଲି କନ୍ୟା ଆଜି ମନେପକାନ୍ତି । ତା' ପରେ ନାଟକ 'ଅନ୍ଧ ପୁତୁଳି'ରେ ସେ ସେଭଳି ଏକ ଗୌଣ ଚରିତ୍ରରେ ଅଭିନୟ କଲେ, କିନ୍ତୁ ମାନସିକ ଶାନ୍ତି ପାଇଲେ ନାହିଁ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ନାଟକ ଥିଲା, 'ଡାକ ବଙ୍ଗଳା' । ଓଡ଼ିଶାର ଲଳିତା ପାଢ଼ୀର କୁହାଯାଉଥିବା ବିଶିଷ୍ଟ ଅଭିନେତ୍ରୀ ମୋନାଦେବୀଙ୍କ ସହ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳିଥିଲା । ନାଟକରେ ଏକ ମାଇଟିଆ ଏକାଦଶିଆ ଭୂମିକା । ଅବଶ୍ୟ ଏହି ଭୂମିକା ପାଇଁ

ସେ ପୂର୍ବରୁ ବାବି ବାବୁଙ୍କୁ କହିଥିଲେ। ତେବେ 'ତାକବଙ୍ଗଳା'ରେ ତା'ଙ୍କ ଅଭିନୟ ତା'ଙ୍କୁ ଦର୍ଶକ ମହଲରେ ଆଦୃତ କରିଥିଲା । ପୂର୍ଣ୍ଣ ସିଂଙ୍କ ସହଯୋଗୀ କଳାକାର ଭାବରେ ଲଗାତାର ଅଭିନୟ କରିଚାଲିଲେ ସେ । ସିନେମାରେ ପଶିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ କାହାକୁ କହିପାରିନଥିଲେ । ବାବି ବାବୁଙ୍କର ତେତାବନୀ ତା'ଙ୍କୁ ଏହି ଉଦ୍ୟମରୁ ବାରଣ କରୁଥିଲା । ଏକଦା ତା'ଙ୍କୁ ବାବି ବାବୁ କହିଥିଲେ- ସିନେମାରେ ଯାଚିହୋଇ ପଶିବୁ ନାହିଁ । ଯଦି ସେମିତି ଯାଉ, ମୋ ଆଗରେ ମୁହଁ ଦେଖାଇବୁ ନାହିଁ ।

ଅଭିନୟ, ସିଲେଇ, ମ୍ୟାଜିକ୍

ଅଭିନୟରେ ପେଟ ପୁରେ ନାହିଁ । ପେଟପୋଷିବାକୁ ବିକଳ ଧନୀ ଆବଶ୍ୟକ । ତେଣୁ ସେ ସିଲେଇ ଶିଖିଥିଲେ । ଘରେ ମେସିନ୍

ଆହ୍ୱାନ

ରଖି ସିଲେଇ କାମ କରୁଥିଲେ । ପରେ ସେ ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲେ ମ୍ୟାଜିକ୍ ପ୍ରତି । ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ମ୍ୟାଜିକ୍ ରେ ପାରଦର୍ଶୀ ହୋଇଥିଲେ । ବିଭିନ୍ନ ସ୍କୁଲ, କଲେଜରେ ମ୍ୟାଜିକ୍ ଦେଖାଇ କିଛି କିଛି ରୋଜଗାର ବି କରୁଥିଲେ । କଟକ ବାଲିଯାତ୍ରା ସମୟରେ, 'ଜେ ଆର୍ ମ୍ୟାଜିକ୍ ସୋ' ଅନେକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପଡ଼ିଥିବ । ତେବେ ଏହି ତିନୋଟି ବିଦ୍ୟାଥାଇ ମଧ୍ୟ ତା'ଙ୍କ ପେଟ ପୁରେ ନାହିଁ । ଅନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣା ଫେରିବାବେଳେ କେଉଁଦିନ ପୁରି ତରକାରୀ ଖାଇ ଆସନ୍ତି ତ କେଉଁଦିନ ସେତିକି ବି ମିଳେନାହିଁ । ଘରେ ମଧ୍ୟ ସେତେବେଳେ ସବୁଦିନେ ତୁଲି କଲେନାହିଁ । ଘରେ ଆସି ତୁଲିରେ ହାତମାରି ଦେଖିବାକୁ ପଡ଼େ ଉଷ୍ମ ଅଛିକି ନାହିଁ । ଯଦି ଉଷ୍ମ ଥାଏ ଖାଇବାକୁ ମାଗନ୍ତି ନହେଲେ ନାହିଁ । ଖାଲିପେଟରେ ଶୋଇବାକୁ ହୁଏ । ବେଳେବେଳେ କଥା ଗହମ ଚୋବେଇ ପାଣି ପିଇ ଶୋଇଛନ୍ତି ସେ ।

ଯାଯାବର ଅଫର୍ ଆଣିଲେ ହେମନ୍ତ ଦାସ

ଯେନତେନ ପ୍ରକାରେ ବାହାଘର ସରିଲା । ଘରକୁ ଆସିଲେ ସହଧର୍ମିଣୀ ମାଘା । ଘରର ଅବସ୍ଥା ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ । କାମରେ ଅଭାବ ନାହିଁ ମାତ୍ର ରୋଜଗାର ଶୂନ୍ୟ । ସେମିତି ଦିନେ ଖରାବେଳେ କବାଟ ଠକ୍ ଠକ୍ ହେଲା । ଭାବିଲେ କେଉଁଠୁ ଗୋଟେ ତାକରା ଆସିଲା ବେଠି ଖଟିବାକୁ । ତେବେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ- 'ଯାଯାବର'ର ପ୍ରଯୋଜକ ବିଜୟ ପଟ୍ଟନାୟକ ଓ ବିଜୁ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀଙ୍କୁ ଧରି ଘରକୁ ଆସିଛନ୍ତି ବିଶିଷ୍ଟ ଅଭିନେତା ହେମନ୍ତ ଦାସ । 'ଯାଯାବର'ରେ କାମ କରିବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା । ଯାଯାବରର ସୁଟିଙ୍ଗ୍

ପାଇଁ ବାରିପଦାରେ ରହିବାକୁ ହୋଇଥିଲା ମାସେ । ଜଣେ ଉତ୍ସବାବାଜୀଙ୍କ ଚେଲା ଭୂମିକା । ସର୍ବଦା ଗଞ୍ଜେଇ ନିଶାରେ ରୁର, ଏହି ଚେଲାର ସଂଳାପ ମଧ୍ୟ ଏହିଭଳି ଥିଲା, "ତୋହରି ମନ ତୋର ଗୁରୁ, ଉଦବ କେତେ ତୁ ପଚାରୁ ।" ପୁଣି, "ଯାହା ସାପକୁ ମାଆ କାମୁଡ଼େ ତା ପୁଅକୁ ପାଳ ଦଉଡ଼ି ଦେଖିଲେ ତରେ" । ଯାଯାବର ରିଲିଜ୍ ହେଲାପରେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରଯୋଜକ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଥିଲା ତା'ଙ୍କ ଉପରେ । ଦୀର୍ଘ ଯାତ୍ରା- "ଯାଯାବର"ରୁ "ବାବୁ ! ଆଇ ଲଭ୍ ୟୁ ।"

ଯାଯାବରରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଯାତ୍ରା ଏବେବି ଅସମାପ୍ତ । ଯାଯାବର ସିନେମା ପାଇଁ ସେ ପାଇଥିଲେ ୫ ଶହ ଟଙ୍କା । ରିଲିଜ୍ ପରେ ଭଲ ଅଭିନୟ ପାଇଁ ଅଧିକ ୨୫୦୦ଟଙ୍କା ମିଳିଥିଲା । ତେବେ, ଏହାପରେ ସେ ଆଉ ପଛକୁ ବୁଲି ଦେଖିନାହାନ୍ତି । ଯାଯାବର ପରେ, 'କୃଷ୍ଣ ସୁଦାମା', 'ସିନ୍ଦୂର ବିନ୍ଦୁ', 'ଅମର ପ୍ରେମ', 'ନାଗଫାସ', 'ତଅପୋଇ', 'ସୁନାସଂସାର', 'ବଳିଦାନ', 'ପତିପତ୍ନି', 'କିଏ ଜିତେ କିଏ ହାରେ' ଠାରୁ ନିକଟରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ 'ବାବୁ ! ଆଇ ଲଭ୍ ୟୁ' ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ୨୫୦ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ସିନେମାରେ ସେ ଅଭିନୟ କରିସାରିଛନ୍ତି । ନିକଟରେ 'ଭାଗ୍ୟଚକ୍ର' 'ପ୍ରେମରତ୍ନ ଆସିଲାରେ' ଓ 'ଆଇ ଲଭ୍ ମାଇ ଇଣ୍ଡିଆ'ରେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିବ ।

ଏଠାରେ ବିଆଯାଇଥିବା ଏହି ଲେଖା ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ଆଣିଛୁ, ରବିବାର ସମ୍ବାଦର ଜୁନ୍ ୪ ତାରିଖ ୨୦୦୭ର ସଂସ୍କରଣରୁ ।

କ୍ୱାକ୍ ଯେଉଁଠି ହାତ ମାରୁଛନ୍ତି ଖାଲି ଟଙ୍କା ଆଉ ଟଙ୍କା

ବଡ଼ ଦୁଇଭାଇ ବିବାହ କରିସାରିଥିଲେ । ଘରେ ଏଣେ ଅଭାବ ସତ୍ତ୍ୱେ ବାପା, ମା'ଙ୍କ ଜିଦ୍ ତାଙ୍କ ବାହାଘର କରିବେ । ଦିନେ ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ବାପାଙ୍କର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ତଥା ମଧ୍ୟସ୍ଥ କଣ୍ଠରୀ କବିରାଜ ଜୟୀଙ୍କ ଭାବି ଶୁଣୁରଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ନେଇ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ବାପା ଯାଇଥିଲେ ଗାଧୋଇବାକୁ । ଭାବି ଶୁଣୁରଙ୍କୁ ଚିହ୍ନି ନଥାନ୍ତି କୟୀ । କବିରାଜ କ୍ୱାକ୍‌ଙ୍କ କାରନାମା ଦେଖାଇବା ଲାଗି ଭାବି ଶୁଣୁରଙ୍କ ଆଗରେ କୟୀଙ୍କୁ କହିଲେ କିଛି ମ୍ୟାଜିକ୍ ଦେଖାଇବା ପାଇଁ କୟୀ ଗୋଟିଏ ଟଙ୍କା ଦେଖାଇଥିଲେ । ପୁଣି ଏହାକୁ ଅଦୃଶ୍ୟ କରିଦେଇଥିଲେ । ଏହାପରେ ଭାବି ଶୁଣୁରଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ, କାନ, ପେଟ, ନାକ, କାନ୍ଧ, ଛାତି ଆଦି ଶରୀରର ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗରେ ହାତ ମାରୁଥାଆନ୍ତି ଆଉ ଗୋଟାକୁ ଗୋଟା ଟଙ୍କା ବାହାର କରି ଦେଖାଉଥାଆନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ ତାଙ୍କ ବାପା ଫେରି ଆସିଲେ, ଓ କୟୀ ଶୁଣୁରଙ୍କ ପରିଚୟ ପାଇଲା । ପରେ ଲଜାରେ ଚାଲିଯାଇଥିଲେ ଘର ଭିତରକୁ । ତେବେ ସେ ପଛରେ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲେ, ଭାବି ଶୁଣୁର ତାଙ୍କ ଘରେ ଯାଇ କହିଛନ୍ତି, "କ୍ୱାକ୍‌ଙ୍କର କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ । ସେ ଯେଉଁଠି ହାତ ମାରୁଛନ୍ତି, ସେଠି ଖାଲି ଟଙ୍କା ଆଉ ଟଙ୍କା ।"

ଜୟୀଙ୍କ ସହ ଏକ

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ସାକ୍ଷାତକାର

୨୫୦ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ସିନେମାରେ ଅଭିନୟ କଲେ ବି ଆପଣଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ଚଳଣିରେ ଆଖିଦୁଖିଆ ଉନ୍ନତି ହୋଇନି । ଏହାର କାରଣ?

ଓଡ଼ିଆ ସିନେମାରେ ଯେମେଣ୍ଟ(ପ୍ରାପ୍ୟ) ବହୁତ କମ। ଭଲ ପଇସା ନ ମିଳିଲେ କ୍ରିଏଟିଭିଟି ରହୁନାହିଁ। କିଛି ଭଲ କରିବାକୁ ମାନସିକ ଶାନ୍ତି ଦରକାର। ଆର୍ଥିକ ଅନଟନରେ ରହିଲେ ଶାନ୍ତି ଆସିବ କେଉଁଆଡୁ?

ହାସ୍ୟରସକୁ କାହିଁକି ଆପଣେଇଲେ?

ଦର୍ଶକ ଚାହିଁଲେ। ଚରିତ୍ର ଅଭିନେତା ବା ଖଳନାୟକ ଭୂମିକାରେ ମୁଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ଥିଲି। ତେବେ ଦର୍ଶକଙ୍କ ଇଚ୍ଛାକୁ ସମ୍ମାନ ଦେଇ ମୁଁ ହାସ୍ୟ ଅଭିନେତା ହେଲି। ଜଞ୍ଜାଳମୟ ଜୀବନରେ ଆମେ ହସିବା ପ୍ରାୟ ଭୁଲିଯାଇଛେ । କାହାଓଠରେ ଚିକେ ହସ ଫୁଟାଇ ପାରିବା କଣ ସହଜ?

ଓଡ଼ିଆ ସିନେମାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ ଭବିଷ୍ୟତ?

ମଝିରେ ଓଡ଼ିଆ ସିନେମାର ଅବସ୍ଥା ଖରାପ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଏବେ ଭଲ ଅଛି । ଚିତ୍ରି ଧାରାବାହିକ ଓ ଆଲ୍‌ବମ୍‌ରୁ ନୂଆ ଅଭିନେତା, ଅଭିନେତ୍ରୀ ସିନେମା ଜଗତକୁ ଆସୁଛନ୍ତି । ଆଗକୁ ଓଡ଼ିଆ ସିନେମା ଭଲ ହେବ ।

ଆହ୍ୱାନ

ଆପଣଙ୍କର ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଷ୍ଟାଇଲ୍ ଅଛି । ବିଶେଷ କରି ଆପଣତା ହସ ।

ଶସ୍ତୀୟ ସଂଗୀତରେ ଯେମିତି ଅଭ୍ୟାସ ଦରକାର, ଏଭଳି ହସପାଇଁ ସେମିତି ଅଭ୍ୟାସ ଦରକାର । ବହୁ ଅଭ୍ୟାସ ପରେ ମୁଁ ଏମିତି କରିପାରିଛି ।

ଓଡ଼ିଆ ସ୍କ୍ରିପ୍ଟ ଲେଖକ କାହିଁକି ହିନ୍ଦୀ ସିନେମା ସ୍କ୍ରିପ୍ଟ ଅନୁବାଦ କରୁଛନ୍ତି? ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ କଣ ଭଲ ନାଟକର ଅଭାବ ଅଛି?

ଏହା ଏକ ସହଜ ଓ ସରଳ ଉପାୟ । ପୁଣି ଯେଉଁ ହିନ୍ଦୀ ସିନେମା ସଫଳ ହେଲା, ତାହାର ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ ହେଉଛି । ଆଶା-ଏହା ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ ଦର୍ଶକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଦୃତ ହେବ ।

ଆପଣଙ୍କର କିଛି ବିଚଳତା?

ଅଶୀଦଶକରେ ଯାତ୍ରା ଦଳଟିଏ ଗଠିଥିଲା- ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଗଣନାଟ୍ୟ । ବହୁ ନାମୀ କଳାକାରଙ୍କୁ ନେଇ ଏହା ହୋଇଥିଲା । ତେବେ ବହୁତ କ୍ଷତି ସହିଲି ଓ ଏହାକୁ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲି ।

ମ୍ୟାଜିକ୍ କଣ ପୁରା ଛାଡ଼ିଦେଲେ?

ନା, ଏବେ ବି ମୁଁ ମ୍ୟାଜିକ୍ ଛାଡ଼ିନାହିଁ । ଏବେ ମଧ୍ୟ ଯେଉଁ ମଞ୍ଚକୁ ମୋତେ ହାସ୍ୟରସ ପରିବେଷଣ କରିବାକୁ ଡକାଯାଏ, ପ୍ରଥମେ ମୁଁ କିଛି ମ୍ୟାଜିକ୍ ଦେଖାଏ ।

ଆପଣଙ୍କର ପସନ୍ଦର

ଅଭିନେତା?

ହିନ୍ଦୀରେ କାଦର ଖାନ୍ ଆଉ ଓଡ଼ିଆରେ ବିଜୟ ମହାନ୍ତି ।

ପ୍ରିୟ ଖାଦ୍ୟ?

ଭାତ, ଡାଲି ଓ ତରକାରୀ ।

ପ୍ରେମ କରିଛନ୍ତି କେବେ?

ଏତେବେଳ ଯାଏଁ କଣ ଆଉ ଗପୁଥିଲି? ଏହା ମୋର ପ୍ରେମ କାହାଣୀ ନୁହେଁ କି? ଆବାଲ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା କଳାସହ ମୋର ପ୍ରେମ ଏବେବି ଚାଲିଛି ଆଉ ଶେଷ ନିଃଶ୍ୱାସ ଯାଏଁ ଚାଲିଥିବ ।

ସହଧର୍ମିଣୀ ମାରା ସାମଲ

ହିରୋ ବା ଚରିତ୍ର ଅଭିନେତା ହୋଇଥିଲେ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା: ମାରା

ଜୟୀଙ୍କ ଲୋକପ୍ରିୟତାରେ ଖୁସି ତାଙ୍କ ସହଧର୍ମିଣୀ ମାରା ସାମଲ। ତେବେ ଜୟୀ ସାମଗ୍ରି କରାବେ ଜଣେ ହାସ୍ୟ ଅଭିନେତା ହୋଇଯିବା ତାଙ୍କ ପସନ୍ଦ ନୁହେଁ । ବରଂ ସେ ନାୟକ ବା ଚରିତ୍ର ଅଭିନେତାଟିଏ ହୋଇଥିଲେ ସେ ଅତ୍ୟଧିକ ଖୁସି ହୋଇଥାନ୍ତେ ବୋଲି କହିଛନ୍ତି । ଅତ୍ୟଧିକ କାମ ଜୟୀଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଉଛି । ଏଣୁ ମାରା ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟାବସ୍ଥା ନେଇ ବେଶି ଚିନ୍ତିତା ବିବାହ ପରେ ଜୟୀ ପାଦ ଦେଇଥିଲେ ସିନେମା ଜଗତରେ ଓ ତାଙ୍କ ଖ୍ୟାତି ବଢ଼ିଥିଲା । ତେଣୁ ପତ୍ନିଙ୍କୁ ବହୁତ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ସେ । ଦୁଇ ପୁତ୍ର ଜ୍ୟୋତିର୍ଜନ, ମନୋରଞ୍ଜନ ଏବଂ ଦୁଇହିଅ ଗାୟତ୍ରୀ ଓ ମୈତ୍ରୀ ବାପାଙ୍କ ସଫଳତାରେ ବେଶ ଖୁସି ।

ଆଗାମୀ ଆକର୍ଷଣ

ଆଗାମୀ ସଂସ୍କରଣରେ ପତିବାକୁ ପାଇବେ, ଓଡ଼ିଶାର ଭାଗ୍ୟନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ପାଳନ କରିଥିବା ପାରଳା ଖେମୁଣ୍ଡି ରାଜ ନଅରର ହାଲ୍‌ଚାଲ୍, ଓଡ଼ିଶା ଭାଷା ସଂସ୍କୃତିର ପୁନର୍ଜୀବନ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଆଭାଷା ଆନ୍ଦୋଳନରେ ପୂରୋଧା ସାଜିଥିବା ସୂରଙ୍ଗୀ ରାଜଗଡ଼ର ଭଗ୍ନାବଶେଷ ଓ ଆଦୁରି ଅନେକ କାହାଣୀ ଓ କବିତା ।

ବଡ଼ ଦେଉଳରୁ ୧୦ହଜାର ପାରା ବିଲୁପ୍ତ ଏବେ ହାତ ଗଣତି

ପୁରୀ, ୫/୬ (ଇମିସ): ବର୍ଷେ ନୁହେଁ

କି ଦୁଇ ବର୍ଷ, ବଡ଼ ଦେଉଳର ନିର୍ମାଣ ଦିନରୁ ହିଁ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ସହ ପାରା ମାନଙ୍କର ସଂପର୍କ ରହି ଆସିଛି । ଏହି ସଂପର୍କକୁ ନେଇ 'ଦେଉଳି ପାରା' ଶବ୍ଦର ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ।

ଦେଉଳ ଗର୍ଭ ଏବଂ ଉପରେ ପାରାର ବସବାସକୁ ନେଇ ଯୋଡ଼ି ହୋଇଯାଇଥିଲା ଉଚ୍ଚର ଭାଙ୍ଗିଭାବନା । ପୂର୍ବ ଜନ୍ମରେ ଧର୍ମ କରିଥିଲେ ଉଚ୍ଚ ପାରାରୁପରେ ଜନ୍ମ ନେଇ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ବଡ଼ ଦେଉଳରେ ଆଶ୍ରୟ ନେବାର ସୁଯୋଗ ଥାଏ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ ଓଡ଼ିଆ ଜନମାନସରେ ରହି ଆସିଛି । ଏଥିପାଇଁ ପୂର୍ବକାଳରେ ଶ୍ରୀ ମନ୍ଦିର

ଆହୁାନ

ଦର୍ଶନରେ ଆସୁଥିବା ଉଚ୍ଚମାନେ ପାରାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପଞ୍ଚ ଶସ୍ୟ (ଧାନ, ବିରି, ମୁଗ, କୋଳଥ ଓ ଚଣା) ଖାଦ୍ୟ ନେଇ ଆସିବାର ପରଂପରା ଅତୀତରୁ ଚଳିଆସୁଥିଲା । ଏହି ଦୃଶ୍ୟ ଏବେ ଇତିହାସ । ସେହି ପରି ବଡ଼ ଦେଉଳରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ପାରାମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଅନେକ ଉଚ୍ଚିଗୀତର ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । 'ମୁଁ ତ ବଡ଼ ଦେଉଳର ପାରାରେ, ନୀଳଚକ୍ର ମୋର ଆଶରା', 'ମନ ପାରାରେ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରେ ଯିବୁ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି କି' ଆଦି ଉଚ୍ଚି ଗୀତ ଏହାର ଏକ ନଜିର ମାତ୍ର । ଦର୍ଶନ ଶାସ୍ତ୍ରସହ ଯୋଡ଼ି ହୋଇଥିବା, 'ଓଲଟ ବୃକ୍ଷେ ଖେଳୁଛି ଲୋଟଣିପାରା' ଇତ୍ୟଦି ଗୀତରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ପାରା ମାନଙ୍କ ସ୍ଥିତିକୁ ମାନ୍ୟତା ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ବଡ଼ ଦେଉଳରୁ ଏବେ ପାରା ବଂଶ ଲୋପ ପାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପାରାକୁ ନେଇ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଉଚ୍ଚି ସଂଗୀତ ମଧ୍ୟ ବିଲୁପ୍ତ ହେବାରେ ଲାଗିଛି । ତେବେ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ସହ ପାରାର ସଂପର୍କ କେଉଁଠୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା? ଏହାର ଇତିହାସ କଣ? ଏମିତି ଅନେକ ଅସମାହିତ ପ୍ରଶ୍ନ ରହିଛି । କିଛି ତଥ୍ୟାଭିଜ୍ଞ କହୁଛି, ବଡ଼ ଦେଉଳ ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ଆସିଥିବା ଶିଳ୍ପୀମାନେ ନିଜ ସାଙ୍ଗରେ ଏହି ପାରା ମାନଙ୍କୁ

ନେଇ ଆସିଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ତାକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିବା ବେଳେ ଏହି ପୋଷା ପାରା ମାନେ ବାର୍ତ୍ତା ପ୍ରେରଣରେ ସହାୟକ ହେଉଥିଲେ । ଏହି ପାରା ଶିଳ୍ପୀଠାରୁ ଖବର ନେଇ ଘରେ ପହଞ୍ଚାଇବା ସହ ଘରୁ ଶିଳ୍ପୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବାର୍ତ୍ତା ଆଣିଦେଉଥିବା କଳ୍ପନା କରାଯାଉଛି । କାଳ କ୍ରମେ ଏହି ପାରା ମାନଙ୍କର ବଂଶ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିବ । ଦୁଇ ଶହ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଶ୍ରୀ ମନ୍ଦିରରେ ୧୦ହଜାରରୁ ଅଧିକ ପାରା ରହୁଥିବାର ପ୍ରମାଣ ରହିଛି । ଖାଲି ପାରା ବ୍ୟତୀତ ଅସଂଖ୍ୟ ରଙ୍ଗ ବେରଙ୍ଗ ଶୁଆ ବି ମନ୍ଦିର ବେତାରେ ଆସ୍ଥାନ କମାଇଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଭଳି ସେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ବିପଦ ନଥିବାରୁ ଶ୍ରୀ ମନ୍ଦିର ଶିଖରରେ ଅସଂଖ୍ୟ ଚତେଇ, ପାରା ଓ ଶୁଆ ଆଦି ପକ୍ଷୀ ବସବାସ କରୁଥିବାର ନଜିର ଅଛି । ପଡ଼ିଶି ବର୍ଷ ତଳେ ବି ଏହି ମନ୍ଦିର ଶୀର୍ଷରେ ଅସଂଖ୍ୟ ପାରା ଓ ଶୁଆ ରହୁଥିଲେ ବୋଲି ବରିଷ୍ଠ ସେବାୟତମାନେ ବୟାନ ଦିଅନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତି ସୁରକ୍ଷା ପରିଷଦର ବରିଷ୍ଠ ସଦସ୍ୟ ତଥା ସେବାୟତ ଇଂ ବଳଦେବ ସଂଗାରୀ କହୁଛି, ପିଲା ବେଳେ ହଜାର ହଜାର ପାରା ଆଉ ରଜନି ଶୁଆ ଦେଉଳ ଉପରେ ଦେଖୁଥିଲେ । ବଡ଼ ଦେଉଳ ଗର୍ଭଗୃହ ଉପର ମହଲାରେ ପ୍ରଚୁର ଧାନ ଥିଲା । ଏହି ଧାନ ପାରା ଆଉ ଶୁଆଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ଥିଲା । ଏବେ ପାରା,

ଶୁଆ ଆଜି ମଧ୍ୟ ଦେଉଳ ଉପରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି । କେଜାଣି? ସେହିଭଳି

ପ୍ରତିହାରୀ ନିଯୋଗର ସଂପାଦକ ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ପ୍ରତିହାରୀ କହିଛନ୍ତି, ପିଲା ଦିନେ ସେ ଦେଖିଛନ୍ତି ବଡ଼ ଦେଉଳ ଉପରେ ହଜାର ହଜାର ପାରା ଥିଲେ । ସେବର ବଡ଼ ଦେଉଳ ଉପର ନିରୋଳା ପରିବେଶ ଏବେ ନାହିଁ । ମଣିଷ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ ଭୟରେ ପାରା ବଡ଼ ଦେଉଳ ଛାଡ଼ିଥିବା ମତ ସେ ଦିଅନ୍ତି ।

ବାସ୍ତବରେ ବଡ଼ ଦେଉଳରୁ ରୁନ ଛତାଯିବା ପରେ ପାରା ସଂଖ୍ୟାରେ ଦୃତ ହ୍ରାସ ପାଇବା ଲାଗିଛି । ଏହାପରେ ଭାରତୀୟ ପ୍ରତ୍ନତତ୍ତ୍ୱ ବିଭାଗ(ଏ ଏସ ଆଇ)ର ନିୟମିତ ମରାମତି, ସଂରକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାରା ମାନଙ୍କ ଆବାସକୁ ନଷ୍ଟ କରିବାରେ ଅଧିକତ୍ୱ ଦାୟୀ । ଶ୍ରୀ ମନ୍ଦିରରେ ଭାରା ବନ୍ଧାଯିବାପରେ ମାଙ୍କଡ଼ମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାରେ ଅହେତୁକ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଛି ।

ଏବେ ବଡ଼ ଦେଉଳ ଉପରେ (ବାହାର ପାର୍ଶ୍ୱରେ) ଗୋଟିଏ ବି ପାରା ଦେଖାଯାଉନା । ଗର୍ଭ ଗୃହ, ଭୋଗମଣ୍ଡପ, ନାଟ ମଣ୍ଡପ, ଗୁମୁଟ ଆଦି ସ୍ଥାନରେ ଏବେ ଅଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟକ ପାରା ଅଛନ୍ତି । ଉଚ୍ଚଙ୍କ ଉଚ୍ଚି ଭାବନାର ପ୍ରତୀକ 'ପାରା' ଶେଷରେ ଦିନେ ଶ୍ରୀ ମନ୍ଦିର ଇତିହାସରୁ ଲୋପ ପାଇଯିବା ଆଶଂକା । ଏବେ ବୁଦ୍ଧିଜୀବି ମହଲରେ ଚର୍ଚ୍ଚାର ବିନ୍ଦୁ ସାଜିଛି ।

ତୁମେ ଚାଲିଯିବା ପରେ

ସତ୍ୟବ୍ରତ ମିଶ୍ର

ତୁମେ ଚାଲିଯିବା ପରେ
ସବୁକିଛି ସରିଗଲା ପରି ଲାଗେ,
ଶୁଭେ ନାହିଁ ତୁମ-
ଖିଲି ଖିଲି ହସ ଆଉ ରୁପି ରୁପି କଥା,
ରହିଯାଏ ମୋ ଛାତିର ଧମନୀରେ ଖାଲି-
ମେଞ୍ଚା ମେଞ୍ଚା ବିରହର ବ୍ୟଥା ।

ତୁମେ ଚାଲିଯିବା ପରେ
ତୁମ ମୁହଁ ଲୁଚିଯାଏ
ଦିଗ୍ ବଳୟର ସେପାରିରେ,
ବେଲୁନିଆଁ ସେ ମେଞ୍ଚତ ଟୋକାଟା
ଆସି ପଚାରେ
"ସାର୍, ମ୍ୟାଡାମ୍ କ'ଣ ଆଜି ଆସି ନାହାନ୍ତି
କି?"

ମୋ ଠାରୁ "ନା" ଶୁଣି ବି ଛିଡା ହୁଏ,
ମୁଁ ତାକୁ ଦେଖେ, ତା ଆଖିକୁ ଦେଖେ
ଖୁସି ହୁଏ- ତା'ଆଖିରେ ବି ସ୍ୱପ୍ନ ଥାଏ ।
କେବେ ଅବା ବେଲୁନିଟେ ଦେଇ
ସେ ଦଉଡ଼ି ପଳାଇଯାଏ
"କାଲି ମ୍ୟାଡାମ୍‌ଙ୍କୁ ପଇସା ନେବି" କହି
ସେ ଚାଲିଯିବା ପରେ ମୁଁ ହସି ପକାଏ
ତୁମେ ଏଇ ବୟସରେ ବି ବେଲୁନ୍ ପ୍ରୀତିର

ଆହ୍ୱାନ

ଏ ନିତିଦିନିଆ ସିରିଏଲକୁ ମନେ ପକାଇ ।

ତୁମେ ଚାଲିଯିବା ପରେ
ସଁ ସଁ ଶବ୍ଦ କରେ
ତାଳ ଗଛ- ନଦୀକୂଳେ
ମତେ ତର ଲାଗେ
ଲୁଚିବାକୁ ମନହୁଏ ତୁମ ପଶତର ତଳେ,
ହେଲେ ତୁମେ ତ ନଥାଅ ସେଇଠି
ଥାଏ ଖାଲି-
ଶାମୁକା ଓ ଓଦା-ଓଦା ବାଲି
ଅବା ବତକର ଅଣ୍ଟାଭଙ୍ଗା ଚାଲି ।

ତୁମେ ଚାଲିଯିବା ପରେ
ପଶ୍ଚିମର ଦିଗନ୍ତରେ ଅନାଏ ତ
ଦିନାନ୍ତର ଶେଷସୂର୍ଯ୍ୟ ହସୁଥାଏ
ନାଲି-ନାଲି ମେଘର ଓଠରେ,
ଦୀନାକାକା ତଳାବାହି ଆସି ପଚାରେ,
"ବାବୁ, ଶେଷ ଟ୍ରିପ୍, ତିନି ଟଙ୍କା ଦେବ
ନଦୀ ପାରି କରିଦେବି" ।
ମୁଁ ତଳାରେ ବସେ, ତଳା ଚାଲେ,
ଦୀନାକାକା ଗୀତଗାଏ,
ସେ ଗୀତରେ ବି ନଥାଏ କିନ୍ତୁ
ଅଦନାନ୍ ସାମାଜ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଅବା ବସୁଲୋଭ
ଥାଏ ଖାଲି ବିଷାଦର ଭାବ ।

ତୁମେ ଚାଲିଯିବା ପରେ
ତୁମ ନିରୁତା ହସର ସମ୍ମତି ବିନା
ପ୍ରଶଂସା ସବୁ ମନେହୁଏ ଯେମିତି ଭର୍ତ୍ସନା,
କାନ୍ଦିବାକୁ ମନହୁଏ ସିନା
ହେଲେ ତୁମପରି କାନ୍ଧଟିଏ ଆଉ କାହିଁ କୁହ !

ଯେଉଁଠାରେ ମଥାରଖି
ମୁଁ ଝରାଇ ପାରିବି ଲୁହ ।

ତୁମେ ଚାଲିଯିବା ପରେ
ଦିନ ଯାଏ ଦିନ ଆସେ
ହେଲେ ଯେବେ ତୁମ ଚିଠି ଆସେ
ମୋ କାନ୍ଧର ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ ହସେ,

ଜଳିଲେ ପେଟ, ହୁଏ କି ପାଠ

ଦୁଃଖୀଶ୍ୟାମ ସେଠା

ଚିକି ପିଲାଟିଏ କାମ କରୁଅଛି
ମୁଲିଆଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମିଶି
ହାଲିଆ ହେଲେ ବି କାମ ଛାଡ଼ିଦେଇ
ପାରୁନି ଚିକିଏ ବସି ।
ପଚାରିଲେ ତାକୁ କି'ଭାବି ମନରେ
ତଳକୁ ପୋତଇ ମଥା
ପୋଛି ଆଖି ଲୁହ, ଚପାଇ ତା' କୋହ
କହେ ତା ଦୁଃଖର କଥା ।
"ବାପ ଯାଇଥିଲା ଦାବନ କାମରେ
ସେ କେଉଁ ଅଶୁଭ ବେଳେ,
ଖବର ଆସିଲା, ମରିଗଲା ବୋଲି
କୋଇଲା ପାହାଡ଼ ତଳେ ।
ପରଘରେ ମା' କାମ କରି ଯାହା
ଆଣ୍ଡୁଥିଲା ମାଗି ଯାତି,
ସେତିକିରେ ଆମେ ଚଳୁଥିଲୁ, ଦୁଃଖେ
ବଳକା ରହେନି କିଛି ।
ଓଳିଏ ଖାଇଲେ ଓଳିଏ ଉପାସ
ଭୋକେ ଜଳୁଥାଏ ପେଟ

ତଥାପି ମୋ ମା' କହୁଥିଲା ମୋତେ
ନିତି ପଡ଼ିବାକୁ ପାଠ ।
ପୁଣି କହୁଥିଲା ଭଲ ପାଠ ପଢ଼ି
ହେବାପାଇଁ ବଡ଼ ଲୋକ,
ଭବିଷ୍ୟତ ମୋର ଉଜ୍ଜଳ ହୋଇବ
ରହିବ ଗାଁର ଟେକ ।
ମାଆ ମୋର ଏବେ ରୋଗରେ ପଡ଼ିଛି
ଘରେ ଖାଇବାକୁ ନାହିଁ,
ଟଙ୍କାଟିଏ ହେଲେ ଉଧାର ମିଳୁନି
ଔଷଧ କିଣିବା ପାଇଁ ।
ବିଚାରିଲି ମନେ କେତେ ଦିନ ଆଉ
ଭୋକେ ହେବୁ ଛଟପଟ,
ପେଟ ଜଳୁଥିଲେ ପାଠଶାଳା ଗଲେ
ମନେ କି ରହିବ ପାଠ ?
ଅଭାବରେ ପଡ଼ି ପାଠ ପଢ଼ାଛାଡ଼ି
ମୂଲ ଲାଗୁଅଛି ମୁହିଁ,
ଖଟଣି ନ କଲେ ପେଟ ପାଇଁ ମୁଠେ
ଆହାର ମିଳଇ ନାହିଁ ।
ପାଠପଢ଼ା ଆଉ ମାଆର ସପନ
ମନରୁ ଦେଲି ମୁଁ ପୋଛି,
ଭୋଗିବାକୁ ହେବ ଫଟା କପାଳରେ
କିପି ଯାହା ଲେଖିଅଛି ।
ଦୁଃଖୀଘରେ ଯିଏ ଜନମ ନେଇଛି
ଭୋକେ ଯା'ର ଜଳେ ପେଟ,
ଭବିଷ୍ୟତ ତା'ର ଘୋର ଅନ୍ଧକାର
ସପନ ତା' ପାଇଁ ପାଠ ।
ଅଗଣିତ ଶିଶୁ ଶ୍ରମିକ ମୋ' ଭଳି
ଖଟୁଛନ୍ତି ପେଟ ପାଇଁ,
ପାଠ ପଢ଼ା, ଜ୍ଞାନ ଅରଜନ ତାଙ୍କ
କପାଳରେ ଲେଖା ନାହିଁ ।

ନିମ୍ନୋକ୍ତ କବିତାଟି ଏକ ବ୍ୟତୀକ୍ରମ । ଯଦି ଆପଣ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ ଦେଖିବେ ଏହି କବିତାର କୌଣସି ଧାଡ଼ି କିମ୍ବା ପଦରେ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣର ଚିହ୍ନ ପାଇବେ ନାହିଁ । ଏହି ପରି ଅନେକ କବିତା ସଂକଳନର ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ଅନେକ କୃତି ବିଭିନ୍ନ ମହଲରେ ପୁରସ୍କୃତ ହୋଇ ସାରିଛି । ଏହିଠାରେ ଆମେ ଉପସ୍ଥାପନ କରୁଛୁ ଏହି ଛୋଟିଆ କବିତା: ଆମ ଗଉର

ଆମ ଗଉର

ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାନ୍ତି

ଆଠ ବରଷର ଆମ ଗଉର
 ସଅଳ ଉଠଇ ଜପଇ ହର ।
 ଗମନ କରଇ ପଠନ ଘର
 ସମୟ ଧନର ବଡ଼ ଆଦର ।
 ମହତ କରମ ସହନ ପଣ
 ହରଇ ପରର ମନ କଷଣ ।
 ହସ ଝର ଝର ସତ ବଚନ
 ସରଗ ସପନ ନରମ ମନ ।
 ବଇଠକ ଘର କରଇ ସକ
 ଗଡ଼ଇ ଫଉଜ ମନ ମଉଜ ।
 ଭକ୍ଷଇ ପଣସ ବହଳ ସର
 ପଇତ କଇଠ ଆତ ଜବର ।
 ଗଛର କରଇ ବଡ଼ ଜତନ
 ଗଉର ଅଟଇ ଘର ରତନ ।

ଆମ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ହେବା, ଢେଡ଼ିଆ ଭାଷା ଆଉ ଢେଡ଼ିଆ ସଂସ୍କୃତିର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବା ।

ଆହ୍ୱାନ

ଅତିକ୍ରମଣ

ବ୍ରଜକିଶୋର ଦାସ ଅରିନ୍ଦମ୍

ବିକଶିତ ହୁଅ
 ସମାହିତ ହୁଅ
 ଉଦ୍‌ଘାସ ହୁଅ ।
 ଫୁଲକୁ ବି ଫୁଟିବାକୁ ପଡ଼େ
 ମନୁଷ୍ୟ ପୁତ୍ରକୁ ବି କୁଣବିଦ୍ଧ ହେବାକୁ ପଡ଼େ
 ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବି ଜଳିବାକୁ ପଡ଼େ
 ପ୍ରଥମେ ସ୍ଫର୍ଶ କର ମାଟିକୁ
 ତା'ପରେ ଆପଣା ଛାତିକୁ
 ପ୍ରଥମେ ଦେଖ ଆକାଶକୁ
 ତା'ପରେ ଦେଖ ଦର୍ପଣକୁ
 ଶେଷରେ
 ନିଜ ଭିତରେ ଦେଖ ପୃଥିବୀକୁ
 ସୀମା ଭିତରେ ଦେଖ ଅସୀମକୁ ।

ସଂଜ

ସୁକାନ୍ତ କୁମାର ପଟ୍ଟନାୟକ

ଯୋଗାସନେ ବସେ
 ସଂଜଦୀପତିଏ ଜଳିଲେ,
 ଦିବ୍ୟମନ୍ତେ ମାଳା ଜପେ
 ତାରାଟିଏ ଚେଇଁଲେ,
 ନିର୍ବାଣେ ଦେହତ୍ୟାଗେ
 ହୁକେ ହୁ ଶୁଭିଲେ ।

ଭୁଲିବା

ବିପିନ୍ ନାୟକ

ତେକ୍‌ତିଏ ଦୁଧକୁ
 ତୁଲିରେ ବସେଇ
 ଭୁଲିଗଲା ପରି
 ମୋତେ କିଏ
 ଭୁଲିଛି ଯେ, ଭୁଲିଛି ।
 ତା'ର
 ଅସତ୍ତ୍ୱ କି
 ଖିଆଲି ପଣରେ
 ବାରମ୍ବାର
 ଉତୁରି ଉତୁରି
 ନିଆଁରେ ପଶିବା
 ବୋଧେ ମୋର
 କପାଳରେ ଅଛି ।

ଶୀତ

ନରେଶ ମଣ୍ଡଳ

କି ଫୁଲ ଗୋଟାଏ
 ତମ ଗଭାରେ ଖୋସିଛ ଯେ
 ସାରା ଆକାଶଟା ଖାଲି
 ମହକି ଉଠୁଛି ।
 କି କୁହୁକ ସ୍ୱପ୍ନ
 କବିଟିର ଆଖିରେ ଭରିଛ ଯେ
 ଜନ୍ମରେ ଭିଜି ଭିଜି ଖାଲି
 କବିତା ଲେଖୁଛି ।

ପ୍ରଶ୍ନ

ବିପିନ ମହାପାତ୍ର ଉପଗୁପ୍ତ

ଆଦି-ଅନ୍ତ
 ଗୋଟିଏ ଯୁଗର
 ଉଦୟ-ଅସ୍ତ
 ଗୋଟିଏ ଦିନର
 ଜନ୍ମ- ମୃତ୍ୟୁ
 ଗୋଟିଏ ଜୀବନର
 ତୁମେ ପ୍ରଶ୍ନ,
 ତୁମେ କିଆଁ ଲାଞ୍ଛିତ, ଘୃଣିତ ଆଜି
 ଦୁନିଆ ଆଖିରେ?
 ତୁମେ କ'ଣ
 ଅନ୍ୟାୟ ଅବିଚାର କରୁଛ???

ଫୋନିକ୍ସ

ଅର୍ମାୟବାଳା ପଟ୍ଟନାୟକ

ଜଳିବାରେ ତୃପ୍ତି ଅଛି,
 ଜାଳିବାରେ ତା'ଠୁ ଅଧିକ,
 ଯେହ୍ନେ ଜଳେ
 ସୂର୍ଯ୍ୟ ଜଳାଏ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ।
 ମୁଁ ତ ନିଇତି ଜଳେ
 ମୁଁ ବା କିସ ବଖାଣିବି
 ଆଉ କାହା କ୍ୱାଳାର କାହାଣୀ
 ଅତଏବ ଜଳିବାକୁ ଦିଅ ମତେ,
 ଜଳୁଥିବି ଏବଂ
 ପୁନର୍ବାର ସେଇ- ପାଉଁଶରୁ
 ଜନ୍ମ ଲଭୁଥିବି ।

ତୁମେ

ଗୌରୀ ପ୍ରସାଦ ମହାପାତ୍ର

'ତୁମେ ଗୋଟିଏ ସିଗ୍ନେଚ୍ ପରି
 ଏ' ଓଠରୁ ରୁମ୍ପନ ନେଇ, ନିଜେ ଜଳିଲ
 ଏବଂ ମୋତେ ଉତ୍ତୋଳିତ କଲ,
 ଏଇ ଓଠ ସିହି ସିଗ୍ନେଚ୍ ପିଏନା
 ପ୍ୟାକେଟ୍ ପ୍ୟାକେଟ୍ ସିଗ୍ନେଚ୍‌କୁ ରୁମ୍ପନ ଦିଏନା
 କିନ୍ତୁ -
 ଏଇ ଓଠରେ, ବଂଶୀ ବାଜଲ,
 ଜୀବନର ସ୍ୱପ୍ନକୁ ସୁର ଦେବାପାଇଁ
 ତୁମେ ବଂଶୀ ନ ହୋଇ
 ଗୋଟାଏ ଜଳନ୍ତା ସିଗ୍ନେଚ୍ ହେଲ
 ଲିଭିଯାଇ ସମୟର ଅନ୍ଧାର ନଇରେ-
 ମୋ ମନର ଆସ୍ତ୍ରରେ ପାଉଁଶ ଭରିଲ।

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ବିଜୟ କୁମାର ପାତ୍ର

ସାଗରକୁ ଭଲପାଏ
 କରି ମୁଁ ଏକାନ୍ତ ନିଜର,
 ଯେ ଛୁଇଁବି ପାରିନି
 ଆଜି ଅନନ୍ତ ଆକାଶ।
 ଏ ପୃଥିବୀ ଦେହରେ
 ଏକାକାର
 କରିନି ସେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବିସ୍ତାର
 ମୁଁ ଦେଖିଛି ତା' ଦେହରେ
 ଭଙ୍ଗା ଉପକୁଳେ
 ମୃତ୍ୟୁ-ମୃତ୍ୟୁ ଶାମୁକାର ସୁପ।

ଆହ୍ୱାନ

ସଂପ୍ରତି

ଅମାୟବାଳା ମୁନି

ଯଦି ବା ମୁଁ ଜାଣିନି
 ତମ ନିରବତା ଇ
 ମୋ ପାଇଁ ତମର ଅନେକ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି
 ତଥାପି କାହିଁକି ଆଜି
 ତମର ଏ ନୀରବତାର କାରଣ ଖୋଜୁଛି?
 ସତ୍ୟକୁ ଜାଣିବା ଲାଗି
 ଅନେକ କିଛି ମିଥ୍ୟାର ଛାତି ଚିରି
 ଅସଲ ସତ୍ୟକୁ ଖୋଜିନେବା
 ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି
 ମୁଁ ଆଜି ସାଂଘାତିକ ଟାକ୍ର ହୋଇ ଉଠୁଛି।

ସମୟ

ଧାରାବାହିକ କାହାଣୀ

(ପୂର୍ବ ପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍ତାରୁ)

ବାବୁ ଘର ଦୁଆର ପିଣ୍ଡାରେ ପୂର୍ବବତ
 ମେଳିକରି ବସିଛନ୍ତି। ରିନା ବୋଉ ଘର ଭିତରୁ
 ବାହାରକୁ ଦେଖୁଛି ପୁଣି ଘର ଭିତରକୁ
 ଚାଲିଗଲା। ମନେ ମନେ ଭାରି ରାଗିଲେ ବି ବାବୁ
 ଙ୍ଗ ଆଗରେ କିଛି କହିବାର ସାହାସ ନଥିଲା।
 ସକାଳ ପହୁରୁ ଯାଇ ଦିନ ଦି ପହୁର ହେଲା,
 ବାବୁ ଙ୍ଗ ଆସର ସରି ଆସିଲା, ବେଳକୁ
 ରିନାବୋଉ ରାଗରେ ପାଟି ଲାଲ ହୋଇଗଲାଣି।

ବାବୁ ରୋଷେଇ ଘରକୁ ପଶିଲେ, ଆଉ ହସି
 ଦେଇ ବାହାରକୁ ଆସି କହିଲେ, "କ'ଣ ଆଜି
 ଆମେ ଦି ଜଣ ଯାକ ଉପବାସ କରିବା ବୋଲି
 ଯୋଜନା କରିଛ ନା କଣ?" ରିନା ବୋଉ
 ମନର ରାଗକୁ ଆଉ ବାନ୍ଧିରଖି ପାରିଲେନି। ସେ
 କହିଲା, "ପୁଅ ଟା ଚାରି ଦିନ ହେଲା ଘରୁ ଯାଇଛି
 ଯେ ସେ ଖାଇଲା କି ପିଇଲା, କିଛି ଚିନ୍ତା ନାହିଁ।
 କେମିତିକା ବାପ ହେଇଚନ୍ତି କେଜାଣି? ବାପଟା
 କୁ ନଦେଖି ମନକୁ କେତେ ପାପ ଛୁଇଁଲା ବେଳକୁ
 କାହାକୁ ଚିନ୍ତା ଥିଲେ ତ ହେବ?" ବାବୁ
 ବୁଝି ଗଲେ। କୋତାହଳକ ପିନ୍ଧି ବାବୁ
 ବାହାରିଗଲେ।

ଅଧ ଘଣ୍ଟାପରେ ବାବୁ ହାତରେ
 ଖାଇବା ଜିନିଷ ନେଇ ଫେରିଲେ। ମା'ଙ୍କୁ ଶେଯରୁ
 ଉଠାଇ ପାଖରେ ବସାଇ ଖାଇବାକୁ ବାଡ଼ିଲେ।
 ମା' ମନ ରୁଚୁନାହିଁ। କିନ୍ତୁ ବାବୁଙ୍କ ଆଗରେ
 ଅନ୍ନର ଅବମାନନା ଚଳିବନାହିଁ। ପ୍ରଥମ ଗୁଣ୍ଡାଟି
 ପାଟିରେ ଦେଉ ଦେଉ କାନ୍ଦିପକାଇଲେ। ବାବୁ
 କହିଲେ, "ଖାଅ, ଚିନ୍ତା କରନି, ତୁମ କୁଳମଣୀ
 ଭଲରେ ଅଛନ୍ତି, ଏବେ ଦେଖି ଆସିଲି। ବାବୁଙ୍କୁ
 ପ୍ରେମ ରୋଗ ଲାଗିଛି, କିନ୍ତୁ କରୁଛନ୍ତି ଘର
 ବିକିଲେ ନୁଆ ଘର କିଣିବେ ଆଉ ସହର ମଝିରେ
 ଘର ଭତାନେଇ ରହିବେ। ହୁଁ, ଯଦି ନିଜେ ଅର୍ଜନ
 କରିଥାନ୍ତା ଜାଣିଥା'ନ୍ତା କେତେ କଷ୍ଟ ହୁଏ
 ଗୋଟିଏ ଘର ତିଆରି କରିବା। ମଲା ବେଳକୁ
 ମୋ ବାପାମା' ମୋ ପାଇଁ ଜମି ଖଣ୍ଡେ ଛାଡ଼ି
 ନଥିଲେ ଘର କରିବା ପାଇଁ। ନିଜ ଚେଷ୍ଟାରେ
 ଏଇ ଘର ଖଣ୍ଡୀକ କରିଛି, ଏଇଟାକୁ କେମିତି
 ବିକି ଦେବି। ଆଉ କାଲି ଯଦି ସେ କହିବ ଘରୁ
 ବାହାରି ଯାଅ, ତା'ହେଲେ ରିନା ବୋଉ ତୁମେ

କୁହ କୁଆଡେ ଯିବା?" ବାବୁଙ୍କ ଆଖି କୋଣରୁ
 ଲୁହ ଦୁଇ ଟୋପା ଖସିପଡ଼ିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟତ
 ହେଉଥିଲେ। ରିନା ବୋଉର କାନ୍ଦ ବନ୍ଦ
 ହୋଇଗଲା। କେତେ ପାପ ନ କଲି, ମୋ
 ଦେବତା ସମାନ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଆଖିରେ ଲୁହ
 ଦେଇଦେଲି। ମନକୁ ବୁଝାଇ କହିଲା, "ଆମ ପୁଅ
 ସେ ପାଠ ପଢ଼ିନଥିଲେ କଣ ହେଲା, ଦୁନିଆରେ
 ଠିଆ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ ତ ହେଇଛି। ଆମେ ଚିନ୍ତା
 କଲେ କ'ଣ ହେବ। ସେ କଣ ଆଉ ପିଲା ହେଇଚି
 ନା କଣ। ଯାହା ଠିକ ଭାବିବ କରିବ।" ବାବୁ
 ମା ଦୁହେଁ ଖାଇସାରି ଉଠିଲେ।

ସଂଧ୍ୟା ବେଳ ହେଲାଣି, ରିନା ବୋଉ
 ତୁଳସୀ ମୂଳରେ ଦୀପ ଲଗାଇ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରିଲା
 ବେଳେ ଘରକୁ ଆସିଲା ରବି। ରିନା ବୋଉ
 ଦୌଡ଼ିଯାଇ ପୁଅକୁ ଅଣ୍ଟାଲି ପକାଇ ଟାଣି ଆଣି
 ଅଗଣାରେ ପଡ଼ିଥିବା ଖଟରେ ବସାଇଲା।
 ଖାଇବୁ କିଛି ପଚାରି, ଉତ୍ତର ମିଳିବା ପୂର୍ବରୁ
 ଧାଇଁ ଯାଇ ତବାରେ ଥିବା ମୁତି ପୋଷେ ଧରି
 ଆସିଲା। ପୁଅ କହିଲା, "ଆଉ ସେ ସ୍ନେହ, ବାପାଙ୍କୁ
 ଦେଖାଇବୁ। ମୁଁ ବଞ୍ଚିଲେ କି ମଲେ ତୋର
 ଯାଏଆସେ କେତେ? ଚାରିଦିନ ହେଲା ଘରୁ ଗଲି
 ଯେ ପିଲାଟା ବଞ୍ଚିଲା କି ମଲା ଚିକେ ବୁଝିଲୁନି?
 ବାପାଙ୍କ କଥା ଛାଡ଼, ସେ କେବେ ମୋ କଥା
 ପଚାରୁଥିଲେ ଯେ ଏବେପଚାରି ଥାଆନ୍ତେ?"

ରିନା ବୋଉ ଆଖିରେ ଆଖିଏ
 ଲୁହଧରି କହିଲା, "ହଇରେ ବାବୁ, ତୁ କେମିତି
 ଜାଣିବୁ ମା'ର ମନ? ଯଦି ତୋର ଗୋଟିଏ
 ବୋଲି ପୁଅ ହେବ ତେବେ ଯାଇ ଜାଣିବୁ।" ରବି
 ରାଗ ତମତମ ହୋଇ ଖଟିଆରୁ ଉଠିପଡ଼ି
 କହିଲା, "ଛବିର ବାପାମା' ବହୁତ ଚେଷ୍ଟା

କରୁଛନ୍ତି ଆମ ବିବାହ କରାଇ ଦେବେନି ବୋଲି, ସେଇଥି ପାଇଁ କାଲି ମୁଁ ଛବିକୁ ନେଇ ପଳାଇଯାଇଛି । ଆମେ ଯେଉଁଠି ହେଲେ ରହିବୁ, ବିବାହ କରିବୁ ଆଉ ସବୁ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ସରିଲେ ଫେରିବୁ । ସେତିକି କହିବା ପାଇଁ ଆସିଥିଲି ।"

ରିନା ବୋଉକୁ ଯେମିତି ଶକ୍ତ ଧକ୍କା ଲାଗିଲା, କଣ ହେଲା ଗୋଟିଏ ବୋଲି ପୁଅ ମନରେ କେତେ ଆଶା କରିଥିଲା ତା'କୁ ଚିକେ ବର ବେଶରେ ଦେଖିବ ବୋଲି, ଘରକୁ ପୁନାମାକୀ ବୋହୂଟିଏ ଆଣିବ ବୋଲି । ଶେଷରେ କଣ ହେଲା ପୁଅ କାହାକୁ ଧରି ପଳାଇବ? "ହଇରେ ବାବୁ" ସେ କହିଲା, "ପଳାଇବୁ? କୁଆଡେ ପଳାଇବୁ? ଆଉ କାଲି ସବୁ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ସଇଲେ ଆସିବୁ? ତା'ପରେ? ଭାବି ଦେଖିଛୁ, କାଲି ଯେତେବେଳେ ତୋ ପୁଅ ତତେ ପଚାରିବ, ବାପା ତୁମେ ବୋଉ କୁ କୋଉଠି ଆଉ କେତେବେଳେ ବାହାହେଇଥିଲ, କଣ ଉତ୍ତର ଦେବୁ? ଆଉ ତୋ ବାପା, ସେ ତ କଥା ଶୁଣିଲେ ନିଶ୍ଚଳ ହୋଇଯିବେ । ଆମ ମାନଙ୍କର କଣ କିଛି ଅଧିକାର ନାହିଁ?"

ରବି ବୁଲିପଡି କହିଲା, "ଅଧିକାର? ଖାଲି ଅଧିକାର ହିଁ ଦେଖାଇବୁ ଆଉ ମୋ ପ୍ରତି ତୁମମାନଙ୍କର କିଛି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନାହିଁ?" ଏତିକି ବେଳେ କବାଟ ପାଖରୁ ବାବୁ ଆସୁଥିଲେ, କହିଲେ, "କର୍ତ୍ତବ୍ୟ? ନିଶ୍ଚୟ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଯଦି ତୁ ସେଇ ଝିଅଟିକୁ ଧରି ଫେରାର୍ ହେବା ଯୋଜନା କରିଛୁ, ସେଥିରେ ମୁଁ କିଛି ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବିନି ।" ରବି କହିଲା, "ମୁଁ କେତେ କହିଥିଲି, ଚାଲ ଏଇ ଘରକୁ ଛାଡ, ସହରରେ ଘର କିଣିବା, ସେଇଠି ରହିବା, ଛବି କୁ ବିବାହ

କରିଥିଲେ ଆଜି ଏଇ ଅସୁବିଧା ହୋଇନଥାନ୍ତା ।"

"ସହରରେ ଯାଇ ଘର କରିଦେଲେ, ଛବିର ବାପା ତୋ ସହ ତା'ଙ୍କ ଝିଅକୁ ବିବାହ ଦେଇଥାନ୍ତେ?" ବାବୁ କହିଲେ । ରବି କିଛି ନ କହି ରାଗ ତମତମ ହୋଇ ବାହାରିଗଲା । ରିନା ବୋଉ ତୁଆର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୌଡିଗଲା, କିନ୍ତୁ ରବି ରହିଲାନି । ସେଠାରୁ ଫେରି ବାବୁଙ୍କୁ କହିଲା, "ଯଦି ସେ କହୁଛି ନହେଲେ ଚାଲ, ସହରକୁ ଚାଲିଯିବା, ଅନ୍ତତଃ ଆମ ଘରର ଇଚ୍ଚତ ଯିବନି ।"

ବାବୁ ରିନାବୋଉ ଆଖିକୁ ଦେଖି କହିଲେ, "ବୁଝିଲ ରିନାବୋଉ, ତୁମେ ଘର କଣରେ ରହିଛ, ଦୁନିଆ ବାହାରେ କେତେ ଥର ବଦଳିଲାଣି ତୁମେ ଜାଣିପାରିବନି । ଆଉ ତୁମେ ଭାବୁଛ ମୋତେ ଭଲ ଲାଗୁଛି ଏହି ସବୁ କଥା ଶୁଣି? ମୁଁ ଯାଇଥିଲି ଛବିର ବାପାଙ୍କ ପାଖକୁ । ସେ ଯାହା କହିଲେ ମୁଁ ତୁମକୁ ନ କହିଲେ ଭଲ । କହିଲେ ଝିଅର ତ ଚିତ୍ତପି ମାରିଦେବେ କିନ୍ତୁ ଗୋଟେ ଦୋକାନୀକୁ କେବେ ବି ଦେବେ ନାହିଁ । ଆଉ ଯଦି ରବି ବେଶୀ ହଇରାଣ କରିବ ତା'କୁ ମାରିଦେବେ ବୋଲି ଧମକି ଦେଲେ । ଆଉ ମୁଁ କଣ କରିଥାନ୍ତି?"

ରିନା ବୋଉର ଛାତି ଧତଧତ ହୋଇଗଲା । ବାବୁ ଯାଇଥିଲେ ଛବି ଘରକୁ? ଆଉ ଏତେ କଥା ହେଇଛି କିନ୍ତୁ ବାବୁ ତା'କୁ କିଛି ବି କହିନାହାନ୍ତି? ଏତେ ଅପମାନ ସହି ବି କେମିତି ହସ ହସ ମୁହଁରେ ରହିଛନ୍ତି ସେ?

"ରବିକୁ ଯାଇ କହିଲି" ବାବୁ କହୁଥିଲେ, "ବାପ ସେମାନେ ବଡ ଲୋକ, ତା'ଙ୍କ ଝିଅ ବଡ଼ଘରେ ହିଁ ଶୋଭା ପାଇବ । ଆମେ

ଗରୀବ, ଦେଖୁଛି ଦୋକାନଟିଏ କରିଛୁ ଯେ କେତେ ଅସୁବିଧାରେ ଚଳୁଛି ଆମେ, କିନ୍ତୁ ସେ କିଛି ଶୁଣିଲାନି । ଆଉ ଏମିତି ପରିସ୍ଥିତିରେ କେମିତି ଏ ଘର ବିକି ମୁଁ ସହରକୁ ଚାଲିଯାଆନ୍ତି? କାହା

ଭରସାରେ?" ରିନା ବୋଉ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ସବୁ ଶୁଣୁଥିଲା ।

ରକ୍ଷାବତୀରେ ଆଉ କେତେ ବା ମନ ଲାଗିଥାନ୍ତା । ରିନା ବୋଉ ମନକୁ ଖାଲି ପାପ ଛୁଉଁଛି । ସେ ଏପାଖ ସେପାଖ ହେଉଛି । ରାତି ହେଲାଣି । ସହରର ଏହି ଛୋଟ ଗଳିଟିରେ ଲୋକମାନେ ଶୋଇଗଲେଣି । ବାବୁ ବାରଣ୍ଡାଘରେ ବସି କିଛି ଲେଖୁଛନ୍ତି । ରିନାବୋଉ ଖାଇବାପାଇଁ ବାଡିଦେଇ ଡାକପକାଇଲେ । ବାବୁ ଆସି ଆଲିବୁ ଅଧା ବି ଖାଇଲେନି, ଚାଲିଗଲେ । ରିନାବୋଉ କିଛି ତୁଣ୍ଡରେ ଦେଇ ପାରିଲାନି । ଖଟପାରି ଶୋଇବାକୁ ଗଲେ ବୁଡା ବୁଡି । ବାବୁ ଶୋଇଗଲେ, କିନ୍ତୁ ରିନା ବୋଉକୁ ନିଦ କାହିଁ? ସେ ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ବି ନିଦ ହେଲାନି । ରାତିର ଶେଷ ପ୍ରହର ହେବ ବୋଧହୁଏ, କେହି ଜଣେ କୋରରେ କବାଟ ବାଡେଇବା ଶୁଣି ଦୁଇଜଣ ଉଠିଲେ । ବାବୁ ଘଡି ଦେଖିକହିଲେ ସକାଳ ଚାରିଟା ହେଲାଣି । ଉଠିଯାଇ କବାଟ ଖୋଲିଲେ ।

ଅବଶିଷ୍ଟାଣ ଆଗାମୀ ସଂସ୍କରଣରେ ଅବସିଷ୍ଟାଣ

ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତରୀ

ବିଗତ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତରୀର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର:

୧ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିରର ନିର୍ମାଣ କରାଇଥିଲେ, ଯଯାତିକେଶରୀ ଆରମ୍ଭ କରାଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହାକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଇଥିଲେ ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କେଶରୀ

୨ ସୋମବଂଶର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା: ପ୍ରଥମ ଯଯାତିକେଶରୀ

୩ ଗୁପ୍ତବଂଶର କେଉଁ ରାଜା ଓଡିଶା ଜୟ କରିଥିଲେ: ସମୁଦ୍ରଗୁପ୍ତ

୪ ଅଶୋକଙ୍କ ପୁତ୍ର ଓ କନ୍ୟାଙ୍କ ନାମ ଥିଲେ: ମହେନ୍ଦ୍ର ଓ ସଙ୍ଘମିତ୍ରା

୫ ସମ୍ରାଟ ଖାରବେଳଙ୍କ ରାଜଧାନୀର ନାମ ଥିଲା: କଳିଙ୍ଗ ନଗର

୬ ଜାତିର ଉନ୍ନତି ସେ କାହୁଁ କରିବ
ସ୍ୱାର୍ଥେ ଯାର ବ୍ୟସ୍ତ ମନ
ଶାଶୁଣା ବିଲୁଆ ଚିକିତ୍ସକ ହେଲେ
ଶବ କି ପାଇବ ପ୍ରାଣ

ଏହାର ଲେଖକ: ମଧୁସୂଦନ
୭ ପ୍ରାଚୀନ ଚଳିତାଳ ବନ୍ଦର ଓଡିଶାର କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଥିଲା?: କୋଣାର୍କଠାରେ

୮ ଓଡିଆ ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶିତ ଏକମାତ୍ର ଡିକ୍ସନାରୀର ନାମ କଣ?

ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଭାଷାକୋଷ

ଆହ୍ୱାନ

୯ ଅଗଷ୍ଟ ବିପ୍ଳବ ସମୟରେ ଫାସୀ ପାଇଥିବା ଏକ ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ନାମ କଣ: ଲକ୍ଷ୍ମଣ ନାୟକ ୧୦ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଥମ ଜ୍ଞାନ ପୀଠ ପୁରସ୍କାର ବିଜେତାଙ୍କ ନାମ: ଗୋପୀନାଥ ମହାନ୍ତି

ଏମାସର ପ୍ରଶ୍ନ:

- ୧ ଧର୍ମ ଏକା ସିନା ମହତ ପଣିଆ
- ଆଉ ସବୁକଥା ଅତେଇ ଦିନିଆଁ।
- ଏହାର ରଚୟିତା କିଏ?
- ୨ ପୃଥିବୀର ବିଶାଳତମ ତ୍ରିକୋଣଭୂମିର ନାମ କଣ?
- ୩ ପରମ ମାହେଶ୍ୱର ଏବଂ ତ୍ରିକଳିଙ୍ଗାଧିପତି ପଦବୀରେ କାହାକୁ ଭୂଷିତ କରାଯାଇଥିଲା?
- ୪ ଅମୃତ କଙ୍କଣ ଉପନାସର ଲେଖକ କିଏ?
- ୫ ଜାତିର ଜନକ ବୋଲି ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କୁ କିଏ ପ୍ରଥମେ ସମ୍ବୋଧନ କରିଥିଲେ?
- ୬ ରାମାନୁଜ କେଉଁ ଶାସକଙ୍କ ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶା ଆସିଥିଲେ?
- ୭ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିରରେ ଥିବା ଘୋଡ଼ା ସଂଖ୍ୟା କେତେ?
- ୮ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିରର ଉଚ୍ଚତା କେତେ?
- ୯ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୁ ସରକାରୀ ଭାଷାରୂପେ କେବେ ଗ୍ରହଣ କରାଗଲା?
- ୧୦ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଥମ ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ସଂପାଦକଙ୍କ ନାମ କଣ?

ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ନିଜର ନାମ, ଠିକଣା ଏବଂ ଫୋଟୋ ସହିତ ଆମ ନିକଟକୁ ଲେଖି ପଠାନ୍ତୁ । ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କାରୀଙ୍କ ନାମ ଓ ଫୋଟୋ ଆଗାମୀ ସଂସ୍କରଣରେ ସ୍ଥାନ ପାଇବ । ଧନ୍ୟବାଦ ।

ଆହ୍ୱାନ

ଏକ ବିଶେଷ ସୂଚନା: ଆମ ୱେବସାଇଟ୍ ର ଠିକଣା ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ବଦଳିଯିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ତଥାପି ପୁରୁଣା ଠିକଣାରେ ଆପଣ ଚାହିଁଲେ ଆମ ୱେବସାଇଟ୍‌କୁ ଯାଇ ଦେଖିପାରିବେ । ତଥାପି ଆମେ ଆପଣଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଛୁ, ଆପଣ କିଛି ଦିନ ବ୍ୟବଧାନରେ ଆମ ୱେବସାଇଟ୍ ଦେଖିନିଅନ୍ତୁ । ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଏକ ବିଶେଷ ଅନୁରୋଧ ହେଉଛି, ଯେହେତୁ ଏକା ସାଥରେ ହଜାର ହଜାର ଓଡ଼ିଆ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ନିକଟକୁ ଏହି ପତ୍ରିକା ପଠାଇବା ସଂଭବ ହେଉନି, ସେଥିପାଇଁ ଆମେ ଏହା ନିମନ୍ତେ ଏକ ଗୁପ୍ତ ନିର୍ମାଣ କରିଛୁ, ଯାହାର ସଦସ୍ୟ ହୋଇଗଲେ ଆପଣ ମାନେ ଯେବେ ବି କିଛି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବ କିମ୍ବା ନୁଆ ସଂସ୍କରଣ ଆସିବା ତାହା ସହଜରେ ପାଇପାରିବେ । ଏହି ଗୁପ୍ତ ସଦସ୍ୟ ହେବା ଅତି ସହଜ । ଆପଣ ମାନେ ଆମ ୱେବସାଇଟ୍‌ରେ ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା କ୍ଷୁଦ୍ର ବିଜ୍ଞାପନ, ଯେଉଁଠିରେ ଆହ୍ୱାନ ଗୁଗୁଲ୍ ଗୁପ୍ତରେ ସଦସ୍ୟ ହେବାପାଇଁ ନିବେଦନ କରାଯାଇଛି, ସେହିଠାରେ ଆପଣ ନିଜ ଇ-ମେଲ୍ ଆଡ୍ରେସ୍ ଦେଇ ସଦସ୍ୟ ହୋଇପାରିବେ । ଏଥିପାଇଁ ଆପଣ ମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦେୟ ଦେବାକୁ ହେବନାହିଁ ।

ଆମ ଠିକଣା:

ଡା ଜ୍ୟୋତି ପ୍ରସାଦ ପଟ୍ଟନାୟକ
ଆମ୍ବୁଆ ମେଇନ୍ ରୋଡ୍
ବ୍ରହ୍ମପୁର-୭୬୦୦୧୦, ଓଡ଼ିଶା,
ଫୋନ: ୯୨୩୮୬୮୫୬୯୮
ଇ-ମେଲ୍: dr.odia@gmail.com

ବିଶେଷ ସୂଚନା

ଆମର ଏହି ପ୍ରୟାସକୁ ଆପଣ ମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇବାପାଇଁ ଆମେ ଆହ୍ୱାନ କରୁଛୁ ଆପଣଙ୍କ ସହଯୋଗ । ଆମେ ନୁଆ ୱେବସାଇଟ୍ ଖୁବ ଶୀଘ୍ର ଆଣିବୁ ସତ ହେଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆପଣ ମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଛି ଆପଣ ମାନେ ଆମର ନୁଆ ଗୁପ୍ତରେ ସାମିଲ ହୁଅନ୍ତୁ । ନିଜ କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ ଇଣ୍ଟରନେଟ୍ ସଂଯୋଗ କରିବା ପରେ ଆମ ଗୁପ୍ତ ୱେବ ଆଡ୍ରେସ୍ ଦିଅନ୍ତୁ, ଏବଂ ଆଜି ହିଁ ଏଥିରେ ସଦସ୍ୟ ହୁଅନ୍ତୁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଆମେ ଜାଣି ପାରିବୁ, ଆହ୍ୱାନ କେତେକଣଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚୁଛି । ଆଉ ଆପଣ ମାନେ ମଧ୍ୟ ସମୟ ସମୟରେ ହେଉଥିବା ଘୋଷଣା ଓ ବିଜ୍ଞାପନ ସବୁ ସହଜରେ ପାଇପାରିବେ । ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା ଅଯଥା ଇ-ମେଲ୍ ସବୁ ଆପଣଙ୍କ ମେଲବକ୍ସରେ ପହଞ୍ଚିବନାହିଁ । ଏହି ଗୁପ୍ତ ସଂପ୍ରତି କେବଳ ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବିଜ୍ଞାପନ ଯଥା ଆହ୍ୱାନର ଆଗାମୀ ସଂସ୍କରଣ ପାଇଁ ଲେଖା ଆହ୍ୱାନ କରିବା, ଏହି ଇ-ପତ୍ରିକାର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ସୂଚିତ ମତାମତ ନେବା ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ । ଏଥିରେ କେହି ସଦସ୍ୟ କୋଣସି ପ୍ରକାରର ଅଯଥା ସମ୍ବାଦ କିମ୍ବା ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇପାରିବେ ନାହିଁ । ସେଇଥିପାଇଁ ଆପଣ ନିର୍ଭୟରେ ନିଜ ନିଜ ଇ-ମେଲ୍ ଆଇଡି ଦେଇ ସଦସ୍ୟ ହୋଇପାରନ୍ତି । ଯଦି ଭବିଷ୍ୟତରେ ସମ୍ଭବ ହୁଏ ତେବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ଗୁଗୁଲ୍ ମେଲ୍ ଇ-ମେଲ୍ ସଦସ୍ୟତା ମାଗଣାରେ ଉପହାର ସ୍ୱରୂପ ଦିଆଯାଇପାରେ ।

ବିଶେଷ ସୂଚନା

ଆମ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ଅନେକ ଗଳ୍ପ ଓ କାହାଣୀ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚୟ ଭାବରେ ଭଲ ଲାଗିଥିବ । ଯଦି ଆପଣଙ୍କୁ କୋଣସି କୃତି ଭଲ ଲାଗେ ତାହେଲେ ସଂପୃକ୍ତ କୃତିର କର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ନିଜ ତରଫରୁ ଧନ୍ୟବାଦ ବାଞ୍ଛି ଏବଂ ଅଭିନନ୍ଦନ ପଠାନ୍ତୁ । ଯଦି ଆପଣ ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ତେବେ ଆମେ ଆପଣଙ୍କ ପତ୍ର ସେହି ଲେଖକ କିମ୍ବା ଲେଖିକାଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠାଇଦେବୁ । ଆପଣ ନିଜର ସୂଚିତ ମତାମତ ଆମକୁ ଇ-ମେଲ୍ ମାଧ୍ୟମରେ କିମ୍ବା ପତ୍ରଦ୍ୱାରା ପ୍ରେରଣ କରିପାରିବେ ।

Our Group Address:
<http://groups.google.com/group/aahwaan>

Our Website:
<http://www.freewebs.com/aahwaan>

Earn while you learn:
<http://www.freewebs.com/ebizel>

Free computer education:
<http://www.freewebs.com/bamcom>